

Biblioteka Jagiellońska.

N° 6068

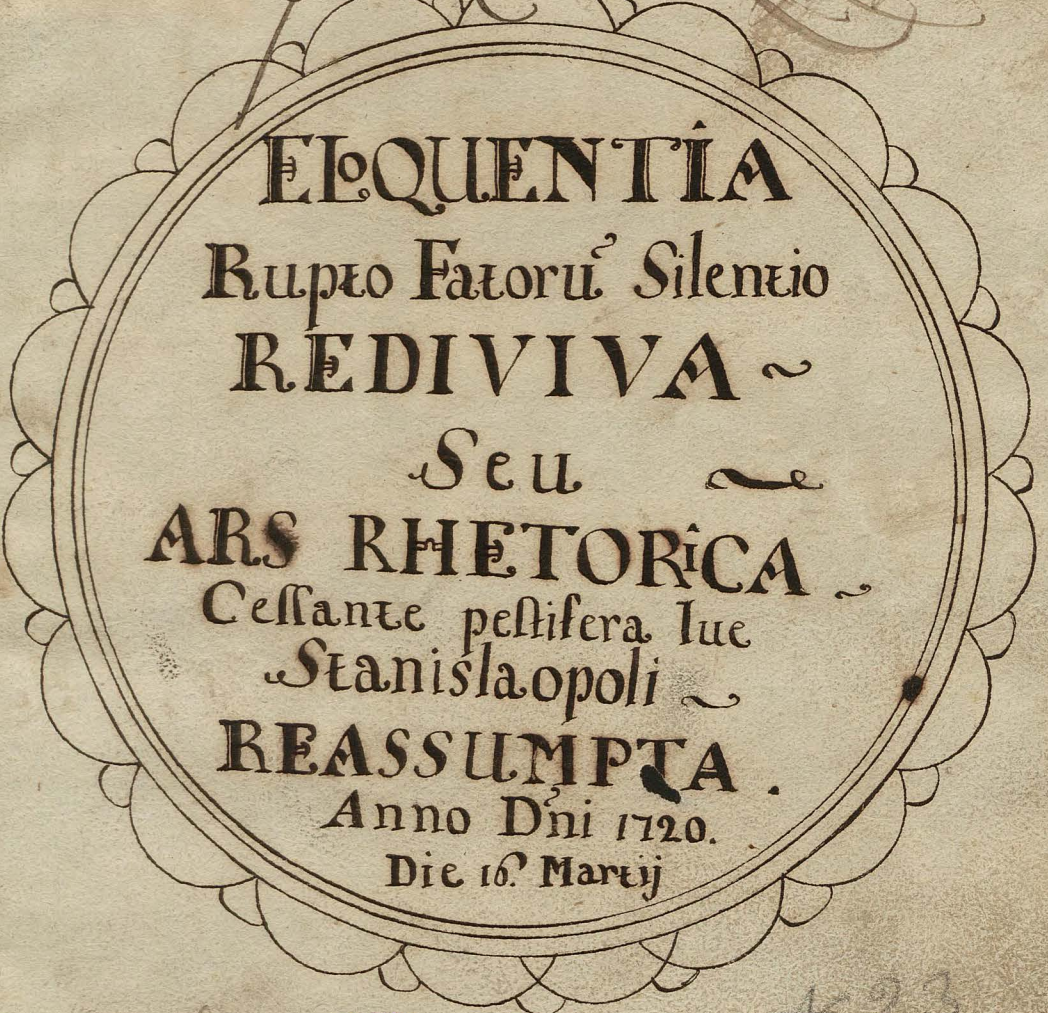

1901. a. 297

Ex libris *Legg*

ELOQUENTIA
Rupto Factoru' Silentio
REDIVIVA ~
Seu ~
ARS RHETORICA ~
Cessante pestifera lue
Stanislaopoli ~
REASSUMPTA .
Anno Dni 1720.
Die 16. Martij

423
Legg

Handwritten notes in the left margin, partially obscured by a dark stain.

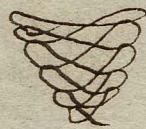
Handwritten text in the left margin, partially obscured by a dark stain.

PROEMLUM

Ad incitas redacti Sumus Oratores.
Cum satis nobis in Eloquentiae campis de-
laurea decurrendum est, & triumphandum.
Insuperabilem tamen ne credite Spatium, tri-
umphabimus pcul dubio, si decursui nostro, brevi-
oris selectu tramitis suffragabimur. Longum
crediz iter p pcepta, breve per exempla. His
itaq; privatum laborem jugi litabimus exercitio.
Ubi tamen practicam hanc brevitatem implica-
tior dissvadebit Semita, ad magis tritum de-
flectemus iter. Et quæ per se obscuriora sunt,
illa pceptorum instructi face assequemur.

Ea sunt Oratorij Styli ornamenta,
quibus ne inopes simus
jam nostrum ingre-
diamur iter.

Com. Ludov. N.

PARS Ima

De modis exornandi styli in genere

Sunt aliqua quæ omni veniunt stylo, omnisq;
materie ornamenta sunt; Aliqua vero certis
duntaxat orationibus magis censentur propria,
sed de his postea, de ijs quæ communia sunt agendum.

CAPUT I Imum

De modis exornandæ cuius vis orationis per Tropos variorum.

Horum usus mirè exornat orationem, si
non sit nimis nimidq; affectatus, et qualis
magis proprius est Poëtis, quam Oratoribus, ut
est in sequentibus de mortuo eleganti puero Ver:

Sic niveum cervicis ebur, sic lutea colli.

Defluxit hyems

Cessit et augustis purpura nixa genis.

Itaq; introporum usu affectationem vitabit
Orator: illisq; tantum pido utiq; Selecto, quæ
graviora sunt, et energiam ornamento junctas

continet. Quia verò principalem hic locum obtinet
allegoria sit

PUNCTUM Ium

De ornamentis ab Allegoria

Adverte hic Imo Allegoria eo illustrior
est, quo è propinquiore ducta similitudine, ma-
jorem habet claritatem. Qualis est in illo
Sensu, Divo Xaverio Æthiopem baptizanti ap-
plicabili; Æthiopem lavari posse, eiq; candore
rem restitui, tu primus docuisti, cum illo lu-
strico fonte, primus tingeres. Ubi tamen de-
nigmaticè dicendum est, Allegoria tanto
erit illustrior, quanto obscurior.

Adverte 2da mira Allegoria accedit gra-
vitas, ab eruditione Historica, qualiter Sensus
hunc: Sæpe pestem aliquam et mortem locus
amœnior afflat; Erudita complexus est alle-
goria Martialis Sic: Sæpe in medio Tybure
Sardinia est. Eo quod Tybur amœnitate
loci

loci, ærisq; clementia Saluberrima celebret; Sar-
dinia vero pestibus obnoxia sit. Huic inser-
vient usui illa, quæ quotidiano discimuse
exercitio, Exempla rerum memorabilium

Adverte 3tio Pulcherrima quoq; Allegoria il-
la è, in qua aptè tractant, et continuatis trahunt
pprietatibus paradoxa, ut Si patientiam in
adversis, per Allegoriam vertis, in hyeme flo-
retis Martyres, v Heroes mortibus vivere,
inedijs ali, deliciari vulneribus afferas.

Adverte 4to Exornat etiam exaggeratq;
Oratio, si idem Sensus plurimis exprimatur
Allegorijs: Sic de ingratis Patriæ Filijs
et in ruinam educatis querit Polong Tul-
lius, hoc modo. Lactamus sæpe miseræ
Matres Catulum, qui nos perimat v morsu
laceret; Rigamus Sudore assiduo cicutam
quæ cum in cultum adoleverit virus nobis
ad exitum afferat, acuius persæpe gladium
in nostro olim jugulo hebetandum.

PUNCTUM 2dum.
De ornamentis ab Antonomasia.
Adverte. Imo Formari Solet elegantior Antonomasia multipliciter, Imo ponendo Nomen proprium p. Appellativo accommodè ad materiam et personam seu rei quæ tractatur circumstantia. Ut si hominem abstemium dicas Curium, Incontinentem dolosum dicas Ulyssen, formosum dicas Ganimedem, Castum nomines Hypolitum, Patriæ incendiarium dicas Phaetontem; Regem dulcem appelles Hymettum, Curiam Regni Capitolium, Belli arenam Olympiam.

2do E contra ponendo Nomen appellativum loco proprii, per quod Scilicet Appellativum v. Symbolicè, v. comparativè, explicet Nomen proprium. Itaque Jugulares de Gregorio Thaumaturgo loquens, dicit illum Mundum Orbis miraculum; et Romæ Tytus Vespasianus Imperator communiter dicebat delictum et amor

generis humani.

3tio Ponendo Nomen Appellativum derivatum à gente aliqua cui vitium aliquod familiare est, pro nomine personæ ejdem vitio obnoxie, Ut si mollem aliquem, voluptuosumq. dicas Asiaticum, Avarum dicas Syrum, Fraudulentum nomines Virum Punicum, Plendacem Gretensem. Item p. loco pestilenti Sardiniam; Olympum p. fastigio.

4to Præclara est illa Antonomasia, per quam ponitur Nomen proprium unum, laude aliqua, v. vitio memorabile, p. alio pariter proprio simili laude celebrabili v. vitio detestabili. Sic Vladislaus quartus Poloniae Rex dicitur à Patre Ines, Lechicus Alexander, Sic et Joannes Tertius ab alio dicitur, Polonus Hercules, Monstrorum Domitor; Sic et Boleslaus Audax dicitur Nero Lechicus Parricida.

5to Eleganter quoque ponitur Nomen Ap-

Ubiq. dicitur
Sic et Joannes Tertius
Polonus Hercules
Monstrorum Domitor
Sic et Boleslaus Audax
Nero Lechicus Parricida

pellatione pro alio item appellativo Simili quo
ad aliquid, ut cum Homo tardus, vocat testu-
do, capillorum canities dicit, nix comarum.

Adverte 2do Non ad elegantiam duntaxat
elocutionis, verum etiam ad formandas
exornandasq; propositiones Oratorum, excellenter
juvare Antonomasiam, praesertim si ingenio-
se componat exornatq; admistis paradoxis,
v Allegorijs, v Repugnantibus; Sic de Nata-
li Xii format egregia propositio, ubi nox illa
per Antonomasiam junctam Paradoxo dicit
Natasta Solis aeterni nox. Sic die quoq;
Pentecostes eximia celebrata est Panegyri, cujus
propositio Antonomastica erat haec: Hodie Spe-
ctavit Orbis Beatum amoris incendium: Item
Hodie incipit amoris aetas. Sic Divus Ignatius
clamatus est ex Milite Imperator. Sic Divus
Xaverius: Vir omnium linguarum. Divus Ste-
phanus: Infantis Dei Corona. Sic et a nobis
Primus Mmi Stanislaus Potocki Capitaneatus
Haliciensis Splendor: Trabeatus Lechici honoris

Oriens

Oriens. Et Nuptiales ejusdem Teda: Meri-
dies Honorum proclamata

PURCUM 3tium

De ornamentis à Periphrasi

Amus Fons Periphrasos est Allegoria facundissi-
ma omnis facundiae Mater Sic: Paucis carpenda
verbis arrogantiam Periphrasi Allegorica hoc mo-
do perstringeres: Absiste ventis Eole quid casus
inflas follem? qui sub hac tumoris mole celsus
mentis collem, quin altos ponis Spiritus quos
Typho plenus tumes.

Quidus Fons Periphrasos Eruditio compara-
tione Serviens Sic in laude Propugnatorum Pa-
triae duceres Hectorem in Periphrasim hoc mo-
do; Tot jam decennijs Troja haec petitis necta-
men expugnat, ubi contra Ulfsem Sinonemq;
dolis tumidum validum manu Diomedem non
unus Hector perstitit.

Nota hic posse plures adduci Eruditiones
ad unam Periphrasim faciendam Sic illa Sententia

Non sic alia mala nocent ut piaculum
Latius exprimit Periphrasi hoc modo:

Non sic Vardanus Sonipes
Aurumq. Iolo Sanum
Non vel Sejanus Cornipes
Vel nemo Africanum
Non Lycambæo Sanguine
Tincta sic nocent tela,
Nec pomum quod feramine
Sævo farsit Phenela
Non virus Epidauricum
Sicuti noxa noxium.

3^{tius} Fons Periphrasis ē Similitudinum
Igeries: Sic iste Sensus: Comperta Semel
pericula terrent. Per Similitudines effertur
Periphrastice, ac amplificat hoc modo: Ita
est et Mars Naufragia postquam Semel
naufragū pculerunt a Navigio pedem revo:
cant

7
cant, Et libata belli discrimina Martem non
facile persuadent, Et viæ Latrocinij infames
mortalem Domi retinent.

CAPUT 2^{dum}

De modis exornandæ ora-
tionis per Figuras rariores

PUNCTUM 1um

De ornamentis à Paronomasia
et Compari

Paronomasia ē lusus in verbis, Sed qui non
vitiat quin potius venustat Orationem.
Præcipuū figura hæc locum habet in Sen-
tentij et Propositionibus, quas mirè acuite
exornat. Hinc Suum habent decus illæ
Sententiæ, quas p exemplo adducit Author
admirabilis Eloquentiæ:

Alio profana egent, alio fana.

Dolos Sequitur dolor.

Careant fastis, qui factis. carent.
 Ubi Cura nisi in Curia.
 Ubi mel ibi fel.
 Quæ nocent, docent.
 Convertunt quæ evertunt.
 Virtus fragrat cum flagrat.
 Tyrannus timet dum timeat
 Melius quidam fami assulunt quam famæ.
 Galarni pungunt, quos expungunt.
 Facilius bella regunt quam gerunt
 Tribus virtus probatur poculis, loculis oculis.
 Interdum quò quis amantior, eo amentior.

En quanta Sententijs accedit gratia à venu-
 sto verborum lusu. Proximum Paronomasia
 Compar est, præsertim ubi similiter cadentibus
 conjungitur. Hoc quoque venustam reddi-
 dit Eloquentiam, ut videri potest in Sequentibus.

Flors cita invitis, Sera optantibus
 Tyrannus timorem exigit dum elicit
 Quid tam Comune quam Spiritus vivis, terra mortuis
 Felix ille Imperator est, cui non difficilius
 hostes obtemperant, quam Cives obediunt.

PUNCTUM

Ubi magis mosi Rationis principatu 8

PUNCTUM 2dum

De Ornamentis à Paradoxis

Nihil æquè gravem et admiratione di-
 gnam efficit Eloquentiam ut Paradoxa, si
 præsertim maturiore adhibeant Selectu, et so-
 lido nitantur fundamento. Porro formantur Parado-
 xæ Imo Itariam humanæ de rebus existima-
 tioni Sententiam ex effectibus ducendo. Sic
 philit Statius: Ferrum nocentius Aurum
 Sic et Tamiarius Strada: Ferrum auro carius
 inter bella asserit.

2do Itariæ naturæ, ac exigentiæ rei
 ex eventu aliquo extraordinario inferendo
 Sensum. Sic de Morte Christi circa Meridiem
 illud: Nox in Meridie. Sic et de Ascen-
 dente in Cælum eodem Salvatore illud:
 Terra extra Centrum consistens.

3tio Itariæ experientiæ ab Historia
 trahendo Sensum. Sic in Umbria Princeps

Paradoxæ nam ut par est utitur potest magis
 Iste nam ut par est utitur potest magis
 Iste nam ut par est utitur potest magis
 Iste nam ut par est utitur potest magis

Fulginei perennem Filijs relinquere se here-
ditate credidit ex eo, quod ab Augure quo-
dam audiisset tunc Regum titulis suam
posteritatem exundam, cum ad Urbis illius
Mœnia boves volarent. Factum verò id hoc
modo: Ioannes Vitellius Urbem obsedit et
cepit. Porro in ejus vexillis pro insigni
erat par boum, qui ventò signa agitante
volitare visi. Ex hac Historia formari
posset Paradoxum: dari in Umbria volan-
tes boves.

4to Itrarium exigentiæ rei ducendo =
Sensum ab Hyperbole sic: Cupiditati ipsa tarda ce-
leritas.

5to Trahit Paradoxum ab Eruditione
Pœtica. Tale illud: Minerva pudica ē & Dracone parit.
Tale & illud: Novū aliquid audit Græcia, Helenæ Custod
En alia exempla Paradoxorum Sensuum
Semper virtuti Cib, jejuniū fuit.
Interdum vitia sunt Schola virtutū.

Voluptatis.

9
Voluptatis fuge. maxima voluptas ē.
Iustum labor roborat, quies fatigat.
Tale ē illud de Saligula in castris nato imbelli tñ:
In castris idest Mortis vestibulo vita hausit.
Nihilominus ut Mavors Natus, ut Bacchus vixit.
Fortior infans, quam adultus.

Et illud de Divo Chrysostomo:
Securitatem quam daret alijs, rapuit sibi.
Aureum os pelamabat, sed ferreū p̄bavit tolerantia.
Veram invenit Patriam, cum in exiliū p̄peraret.

Et illud de Iuda p̄ Oseam p̄ditore:
A signo pacis exordij bellū impediū impijsim.
Inter Amicos anhelitq̄ venena odij despumavit.
Et illud de Moyse manus elevante pugnae tempore.
Hostem deiecit dum manus erigit.

Et illud de libro impuro:
Effrons volumen etsi multorum sit capitū.

Et illud de quodam avaris Inimico:
Vir in omnibus aures nisi quod avaris non
placeret.

Reliquæ Figuræ cum potius ad verborum

Polari nam in pan estate prius materij
Jahigo Polari

obscure

as hanc

energiam, quam ad florem eloquentiæ pertinent
opere pretium hic non merentur.

CAPUT 3^{ium}

De modis exornandi Styli per Accu-
mina.

mina.
Non breviori tantū Ōni ac Poetico Epigram-
mati Acumen Ornamentū ē, Verum etiam lon-
giorem Stylum vibrantiorem efficit, & vincen-
dis Auditorum animis Singularem ſert vim.
Plurimi acuminum fontes ſunt, aliquos hic
aperiam, & quia rationi potiffimum inexpectatē
hoc nomen ſgruit Ideo Sit:

*Imus Acuminum Fons a causis
Cum scilicet locutionem assumptam inexpectata
firmat ratio, tractisq; in exaggeratione Senten-
tia Figurarum ppugnat Copys: Tale ē illud
Beato Aloisio Gonzaga applicabile:*

Ideo Aulæ gravior, quod levis esse nollet.

Incorrupto

Incorrupto Saeculo ille integer, ut Scias magna
inter vitia magnae virtuti locum esse.

Et illud de Xo extra Urbem nato:

Subiit Suburbanum Antrum paritura Virgo
Non dum enim Urbes Virginitas incolebat.

2 dus Acuminum Fons à pulchra
Sententiarum pugna. Sic de Rege ante
coronam egregio in Majestate impio dici
posset illud:

Clarior fuisset, si fuisset obscurior.

Regna meritis, Si non regnasset.

Sic et Boleslaus Miecislai Idi pater:

Poterat dici felicior nisi redd hunc genuisset.

Stius Acuminum Fons a Sensibg
pfundioribg. Hi desumunt potissimum ex
Speciali rer^o combinatione. Tatis ille de A-
lexandro Macedone illa diripiente fa-
na in quibg p Jovis Filio non coleretur.

Sacrificium pendens templum diripit.

Sic interdum timenda est Regum pietas.

Sic inter Jura Timenda est Regum potas

Stus Acuminum Fons à circum-
stantijs Nominis Cum scilicet investigat
Nominis Etymon, aut pprietas, atq; inde
aliquid Speciale eruit. Sic Nomen Divi
Maximi acutè tractat hoc modo:

Maximus capacissimi Nominis mensu-
ram exequans, etiam in minimis se Ma-
ximum exhibuit Sua magnitudine illud
oculis omnium p'dente. Maximum tamen
se negavit, quod in dies Studeret facere
majorem.

Sic et cuiusdam Margaritæ Principis
funus circumstantia Nominis exornat hoc
modo: En quo Margaritas ostreo Mors
includat? frugalem quis male fingat Mor-
tem plebeio non ē stenta cibo. Cleopatras
ferculis assevit dum Margaritas ut sorte-
at in pulvere attrivit. Væ Mundo ab in-
gluvie tanti Monstri! pretiosæ dapæ acu-
unt novam famem.

Sic et

Sic et Miecislavus cū Regina Rixa describitur:
Admirandus omnino Princeps, quod cū
Rixa pacifice vivere potuisset

Stus Acuminum Fons à circum-
stantijs Natalium: Sic in Comuni cla-
ritate Majorum illustrat Oratio hoc modo:
Vix pulchrius colorari poterat Oratio, qm̃
a Majorum suorū imaginibus. Vix cuiq; m̃
suavius inhæret Eloquentia, quā tuorū
Geris Avorū. Non enim facilius unquam
Heroum laudes deducunt ad maximum
quā si à Majoribus ordinantur.

Tale et illud de Principe Regij San-
guinis laudatissimi: Ex Rege natus nun-
quam se Regem credidit, nisi cum se sub-
ijceret sibi ad Solem Originis Origini suæ
se vix natum explorans quos heroes refe-
rebat in Nomine, eosdem restituere studuit
in virtute.

Tale et illud de Nobili Natalium lu-
cem virtutis radijs illustrante Avorū clarita-

tem armorum claritate illustravit, ne tanto minor esset quod major, et tot haberet, poterat Auctor huius Splendoris esse, nisi heres fuisset.

Opus Acuminum. Fons à Circumstantijs Stematis. In quolibet Stemate consideranda sunt proprietates rei in eodem depictae, praesertim rariores ac singulares; et ex illis per Allegoriam potissimum eruditam aliquid ad Ornamentum elocutionis eruendum. Sic Lubomirio ex Flumine nativo alludit Orator hoc modo: Ab hoc tu Amne stare nescio quin bono Reipubl: devolvam in largiendo celeritate didicisti. Item Flumen hoc ut Patriae felicitatis fida Semp erat Statio ita hostibz inevitabile Naufragium est. Quoties ille Barbarorum cruore rubuit etc. Sic et in Caput mucrone transfixum acute ludibz hoc modo: Inhaeret Capiti mucro, ut jam inde non nisi armata in tutelam Patriae.

Patriae pdeant Consilia.
Sic et in hastas Zamoysciorum: Pallas ipsa non alias aut Sagata vellet gerere hastas, aut togata regali desieri monumento: Non alias Asia victoria Lysippus et fulmine in dextera collocaret.

Sic et in Rosam candidam: Candida ne mirere, cur enim erubescere et hactenus non invenit. Longa illi aetas hos induxit canos, ut simul reverentiam induxisset. Adeo aetates haec vivit integras, non aetates, et venustati hic coeva vetustas est.

Hic locum habent Polonicae Provinciarum ac Urbium Primariarum Stemata acute tractata à Phoenice Rhetorum.

1mo Insigne Regni Poloniae est Aquila alba in campo rubeo cum Corona aurea. Et Ales haec sublime quidpiam portendit et color Alitis est boni ominis: quot si campus rubet, id Gentem ad bella et triumphos natam decuit, Nec imbellem feroces progenerant Aquila.

2do Palatinatus Cracoviensis in vexillo Aquila candida cum Corona aurea in campo rubeo, in alis extensis linea aurea.

Handwritten notes in the right margin, including a large 'D' and 'S' and various signatures and initials.

Si Aquila in Caelis, quidni et in Regnis efful-
geat, ubi ad amussim auream generositatis
decora explorantur.

3tio Urbis Cracoviensis Insigne tres
Turres cum Porta, in qua Aquila.

Alibi si ferunt Aquilæ fulmina intra Turres
hic e turribus, etiam hic Porta triumphalis.

4to Palatinatûs Sandomiriensis Scu-
tum in quo tres Campi rubei, tres albi, in
altera parte Campus ceruleus cum tribus
Stellarum ordinibus.

Hoc plane Insigne armat et ornat, imo
quoddam Orbis compendium est, quod Syde-
ribus terram illustri jungit fœdere.

5to Urbis Sandomiriæ Insigne Rex
in Solio et Aquila.

Sic neque Terrenum Iovem sua deserit
Ales. Rex alibi hospes, hic perennis Incola.

6to Palatinatûs Lublinensis, Cer-
vus in Campo rubeo, in collo aurea Corona.
Belliger est potiusq; Leo Cervus hic. Enu-
orem sitit. At nec Coronam unquam timi-
di meruere.

7mo

7mo Urbis Lublini Insigne Caper.
Hic si Cæleste Zodiaci Signum est, quidni et
Insigne Urbium perpetua Cælo victima.

8vo Palatinatûs Posnaniensis, Aqi-
la candida sine Corona in campo rubeo.

Sic sine aurato pondere hæc celsig volat Ales.

9no Urbis Posnaniæ tres Turres
in Porta duæ claves decussatim posita.

Decuit gemmas Urbium gemina sub clave reponi.

10mo Palatinatûs Salisiensis Insi-
gne Caput Bisontis, inter cuius cornua au-
rea Corona per nares circulo transeunte,
Campus instar alveoli albus et ruber.
En ut Abacchus triumphat, nec triumpho
desunt victimæ coronatæ.

11mo Calisij Insigne Porta in mu-
ro nigra et duæ Turres, inter quas tubi-
cen inflat Cornu.

Nec ista Urbs absq; Cornucopia, ejusq; In-
late canit hæc buccina.

12do Palatinatûs Siradiensis Leo
ruber medius, et Semi-Aquila nigra in
Corona aurea Campo flavo.

Et sub dimidijs hic integra virtus & digna
coronis.

13to. Urbis Siradia tres Turres
cum Porta in media Turri Aquila.

Sic Turres & Urbes optime cōmunit selsa indoles.

14to. Territorij Vilnensis Insigne
Agnus cum vexillo, & calici in campo rubeo.
Sub hoc signo vincer, fortior hic Agnus qm ubi Leo.

15to. Palatinatus Lencinensis Semi
Leo ruber in albo Campo, Semi alba Aquila
in campo nigro & Corona aurea.

Sic Domitig regnat, quid integer

16. Palatinatus Plocensis Aquila nigra
in campo rubeo in pectore litera. P

Nativus hic Aquilae placet color, quem ne
alienum ab Aquila Polona putes, adjecta li-
tera sibi vendicat Polonia.

17. Palatinatus Ravensis Aquila
nigra in campo rubeo in pectore R

Non solig Roma Aquilas hostis timeat sed & Rava.

18. Territorij Vobrzynensis Caput huma-
num, cana barba Cornutum in campo rubeo

desuper

desuper & infra habet coronam.

Caput hoc Moysis miracula offert, nec fe-
num gerit in cornu, sed aurum Dogonatum
in super crederes coronatum.

19. Ducatus Lithvaniae, & Vilnae Insi-
gne Eques catafractus.

Currit per Olympia famae, nec Sociatas sibi
Regni Aquilas ita pvolare sinit, quin vo-
lucris, an amulo passu sequat & assequat.

20. Palatinatus Smolenscensis, Vexil-
lum rubrum, in quo Scipio aureus in griseo campo
Sub hoc signo militat fortuna militat Aether.

21. Smolensci insigne Eques armatus.
Eja Eques strenue arma capeisse, & Tau-
ri moschici jugum excute

22. Palatinatus Novogrodensis Insigne
Angelus niger in campo rubeo, in altera
parte Vexilli Eques armatus.

Hic tuta omnia ubi & arma psto, & ar-
ma Caelum Sociat, nec pictura terrat,
nisi hostem, cui noctem & tenebras hic
Genius militatur.

23. Palatinatus Brestensis Eques

armatus amictu ceruleo in campo rubeo.
Campestres bene sarmata Campos bella gerunt.

24. Breste Insigne Arcus intensus
cum imposita Sagitta.

Semper feriet hic si quando minabitur Arcus.

25. Palatinatus Russiæ Leo flavus
in corona aurea campo ceruleo.

Aunc nec terruerit Glavier Hercules et Zo-
diacum recipere non pudere, nec aurum virtu-
tem opprimit, quam coronat, Leo est et se Le-
onem ^{semper} meminit.

26. Terræ Haliciensis Monedula nigra
in Corona aurea campo albo.

Nigra pedes nigris velata modula penis. Ori-

glim par Aquilis Regumq; insigne nec coronam ^{gat.}

27. Terræ Culmensis Ursus albus inter
arbores virides campo viridi.

Nec Aquilonem Lechiæ Sua deficit Ar-
ctos Uræ Cælesti clarius Uræ micæ

28. Terræ Premisliensis Aquila biceps
coronata in campo ceruleo.

An et hic Cæsaris Sedes, ubi et Imperi-
alis Aquila.

29. Palatinatus Belzensis Gryphus albus
in corona aurea campo rubeo.

Auro alibi tantum, sed hic Gryphus et
ferro amicus, nempe campus in arma
vocat.

30. Palatinatus Podoliensis Sol cum
dijs in Campo rubeo.

Hic Oriens Lechiæ Sunt hic cunabula Solis.

31. Urbis Camenecensis S. Gregorius in
equo Draconem interimens.

32. Palatinatus Bractaviensis crux alba
in campo rubeo

Munit et consecrat hæc Sacra decussis.

Idem insigne Volhiniæ.

33. Prussiæ Aquila alba, in Campo
rubeo, in collo gerit Coronam, e dextra ala
pedit manus hominis gladio armata.

Et volat et in hostem involat nec lapsum
timet Corona.

34. Palatinatus Mazoviensis Aquila
alba in Campo rubeo.

Lui candor sit genti color hic alitis adumbrat.

35. Palatinatus Podlachiensis Aquila alba in Campo rubeo, ex altera parte Eques armatus. Sic Lechica tutior Ales.

36. Samogitia Niger Ursus albo collari campo rubeo.

Extinguit famam Erymanthides Ursa.

37. Palatinatus Lijoviensis Urg in campo rubeo, ex altera parte Angelus itidem in campo rubeo.

Si metuas Ursu hostis, bellites time minas.

38. Gedani, duas Cruces una desuper alteri imminet et supra has Corona aurea. Crucem diadema coronat, et suis hic etiam crucibus honor.

Imus Acuminum Fons

A circumstantia honoris.

Hic in considerationem venire debent tum insignia honoris, ut Regis corona, Ducum Clavae, Cancellariorum Sigilla, tum ratio officij honoribus annexi, quam scilicet

administram.

10
administrando illi par sit, ingenio, talentis, virtute, animo, generis splendore etc. Hinc quanta spes Patriae, quanta fortuna Livium, quantum Domui decus. Sic in Coronam laedit acutè Phoenix. Rhetor hoc modo: In alijs non raro propter aurum nihil in vertice corrumpat, sed tua hic mentis immense capacitas coronatur, nec majores coronato capiti radios affundimus, quam diffundas. Coronae alijs coronis gloriae, ac honoris sunt, tibi primordia, non quod tibi Satis gloriae non fuerit ante coronam, sed quod in gloriae gestis nullam ignarus termini coronadem patiare. Nec impressum capiti pondus auream ita mentem opprimit, ut haec in rem boni publici non subvolet, et pondera nempe imprimunt motum, nisi quod basilicum id Regalis coronae pondus quantum nos infra te deprimit, tantum te supra Vulgi Procerumque capita attollit, expalle-

Capitulum

Phoenice

Librae

scit hoc aurum se se etc.
Sic et de sigillo Cancellarij discurret idem:
Majoris annuli curam, quam gemmae ad in-
star tua illustravit virtus suscepisti; decuit
hoc tandem Symbolo immortalia merita in-
signiri, et tuis initiata laudibus aeternitate
hac veluti *archa* desponsari. Honorarij Re-
gis Antecubulo factus, docuisti ut p̄ire for-
tunam, no sequi Soleres, nisi quod cum vi-
tream alijs, tibi gemmae p̄buisset, mino-
ris annuli gemma tibi assignata etc.
Sic et clava ducis idem. Erit cum in-
virentes tibi laureas effrondescet et Im-
perialis clava non minus hosti Patriae fa-
talis, quam Herculis clava monstris.

Reliquos acuminis fontes temporis an-
gustiae nobis p̄cludunt, sed vel ipsum tem-
pus, loq̄ itē, si accuratē considerent, poterunt
subministrare uberem acuminis materiam
Sic Ver florem, honoris, Aestas messem auream,
Autumnus

17
Autumnus maturos fructus, Cadore Hyemis;
Sic Campg Minervae, Doctorum Laureas, Martis
arena trophaeorum gloriam Suppeditat. Iam ad
Secundam partem descendamus.

PARS 2da

De modis exornandi Styli in particulari

Triplicem hic ut pote magis necessariam
considerabimus Styli species; Nimirum Stylus Conis
genethliacae, Stylus Conis Nuptialis, et
Stylum Conis funebris. Iam sit

CAPUT Ium.

De ornamentis Styli genethliaci

Præter ea quæ in ornamentis omnis in ge-
nere Styli dicta sunt, Specialiter Coni ge-
nethliacæ necessaria sunt. Imo Consideratio
generis seu Nobilitatis. 2do Consideratio
loci, ac temporis, ubi et quando natus sit infans.
cuj applaudib. 3tio Serviens hic Eruditio.

Ubi de Rebus & de Proprietatibus Rebus

Priora duo tractandi habes modum in pri-
ma parte. Quamquam et modum applicandi
Eruditiones. Solam pinde Suggere Erudi-
tionis huc Spectantis Suppellectilem

ERUDITIONES

Ad Orationes genethliacas

In *Vivi Ambrosij* recens Nati ore melli-
ficarunt apes, exanens citra lacionem in
labris ejus osedit

S. Juliano recens Nati brachiolo sublato
signum S. Crucis omnibz impertivit.

Beatus Micetius Clericalem coronam e
pilis efformatam Philis, factus postea Episcopus
S. Epiphanius Ticinensis post Episcopus
cum nati fuisset cuncta ejus Superno fulserunt lum.

Ea ipsa die qua Londini in Anglia nati
e *S. Thomas* Episcopus Canthuariensis et
Martyr, igne in ejusdem Adibz excitato
tota pene Civitas conflagravit.

S. Carolus Boromaeo Nascente Lux Cele-
stis Domum ejus illustravit.

E manibz *S. Thomae Aquinatis* recens
nati pagina Salutationis Angelicam stinens
ejdem

ejdem (nescit a quo) oblata eripi non potuit.

Mater Gregorij magni Pontificis Somni-
avit se parere Infantem cui Hyara incuberet.

Aero cum mane ante Solis ortum nasce-
ret Astrologus quidam inspecto Syderum
cursu pdixit illum Romae regnaturum,

Sed Matrem occisum, quod cum Agrippa
intellexisset ^{dixit} occidat, modo imperet.

Philippus Mac: visus e sibi p Somniis
imprimere Sigillum, in quo erat forma
Leonis, Natus e deinde Alexander magna
nimitate Leoni par.

Nascente Alexandro duae Aquilae Pala-
tio insiderunt, deinde una ad Orientem
altera ad Occidentem evolavit.

In *Caes. Marij* recens Nati Sinu seu ad
cunas repertae sunt 7. Aquilae, quod erat
signum Septies eum Iulium futurum.

Aurelianus Infantem humili ortu ge-
neretm Aquila ex cunis rapuit et in p-
pinquum Palatium deportavit.

Cicero Nascente Octavio somniavit quod

Infantē illud Iupiter aurea catena Caelo
demitteret, ad Portam Capitolij & postea
flagellum illi daret & vero triumphatq;
Octavij fuit flagellū insolenti Nobilitati.

In ore Stesichori Poëta recens Nati di-
cit sedisse lusciniā.

Hirōnem Syracusanum expositum neci
infantem apes in Sylvis aluerunt; fuit
is postea Rex Siciliae.

Midæ puero formica grana tritici in
os inseruere, quo illig signabatur o-
pulentia.

Servij Iulij etiam tum Infantis caput =
flāma ambiit quod Psogium fuit Rūi diadematis.
Mater Attilæ Regis somniavit se Infantem
partu edidisse, cui Mars gladium ē Caelo la-
psū accommodabat & flagello armabat manum.
Mitridates Rex Asiæ & Ponti cum adhuc
Infantulus in Cunis vagiret, fulmem fascias
exussit illo intacto.
Seleucus, qui Syriæ & Asiæ jura dedit natus
est

19
est habens in coxa imaginem anchoræ, quod
etiam posteris ejus deinde stingebat, imo Ma-
ter ejus somniavit se ab Apolline annulum ac-
cepisse, in quo erat anchora insculpta.

Antonius Campanius Infans ubi laurum vidit
tam diu plorare cepit donec Cuncta illig lau-
ro exornarentur.

Zoroastes natus est ridens.

Curtius dentatq; natus ē cū dentibq; Unde Nn traxit.

Joannes 3^{ius} Poloniæ Rex natus ē cum
plenis sanguine manibus.

CAPUT 2^{dum}

Itinens Eruditionē ad Stylum Nuptialem.

Græci fœdera^m Jovis Olympum templo ple-
rumq; tabulis ex ære antiquo inspectis sancta &
Sacra habuere.

Eidem fœdus percussum mittebant Vates cum
Oleæ ramo & vitta lanea. Applica Oleam
amicitiæ, vitta autem ppetuitati, benevolentiaq;
quia rotunditas & circuitq; æternitate significat.

Aristides ictum fœdus cum Græcis firmaturus ferreos orbis accensos adhibuit. *Appl: Cor accensum ad fœdus amicitiae adferri debere, et flammam quidem orbiculatam quia perpetua.*

Lucius Sylla felix hoc primum iter fortunæ esse dixit quod D. Metellus Amicum haberet eligere hunc nimirum. *Appl: feliciorē esse Amicū. Si apud aliū amicitiam inire potuerit.*
 Pitagoras docebat eos, qui amicitiam collere vellent omnia ad commune offerre debere: hoc vult facere Mfcus N. dum ea omnia quæ à Parentibus decora, et a virtute sua habet ad usum amicitiae confert.

Apud Græcos et Macedones dum inibant sponsalia. Sponsus et Sponsa debebat panem gladio divisum gustare.

Sodalitas Mariana habuit Symbolum Colubam odore perfusam, quoniam gregatim aliae insequerantur in odorem. Emissa enim una odorifera Columba plurimas adducit. *Appl: Te odore famæ, virtutis decore adductū esse.*
 Carolus Fridericus Dux Juliacensis habuit

pro

pro Symbolo pommum sive scutum cordibus humanis plenum cum Lem: hic murus. *Appl: Nullum esse murum fortius quam concordia Familiaris, in qua tot corda conectunt, quod in amicitiam admittunt.*
 In Collegio Rno Sodalitas habuit pro Symbolo Catenam ex annulis non onexis sibi, invicem, sed secreto nexu a Superstante magnetem compositam; Nam magnes primo attrahit annulum ad se, annulus vi attrahit unum, imbutus trahit alium, Secundus tertium, et sic fit catena uno nexu onexa Lem: fuit: Arcanis nodis. *Appl: petentem magnetem esse qui corda hominum arcanis nodis conecit et ad se protrahit.*

Ad redditionem torquis auri

Agatocles Rex Syracusanorum ceruam venando interfecit, circa cuius collum torques erat aurei, quem Princeps ipse magna veneratione susceptum Dianæ consecravit.

Rycardus Matmorenig usque torque aureo con-

nexo ex aureis capitibus Cervorum, a quibus de-
pendebat caput canis, ad exprobrandam eorum
ignavia, qui sese in acie dereliquissent.
Ludovicus Secundus Valensis ordinem Proce-
rum Galliae instituit, qui gestarent torquem
aureum, ex quo pendebat Icon Divi Michaelis
lucis Draconem calcantis, supra torquem erat crux Regalis.
Item in Gallis alius erat ordo, qui gestabant
torquem ex liliis aureis nexum.
Constantinus Imperator in suo torque
aureum portabat Solem.
Idem Imperator in alio torque cor appendit
aureum, in quo expressa erant omnia Suppli-
ciorum genera et tamen Lemna: Nihil.
Boleslaus Rex Polonia circumferebat tor-
quem aureum, ex quo pendebat sui Parentis imago.
Cleopatra Regina Aegypti dedicavit Veneri
torquem aureum, ex quo pendebat Unio ducen-
tis quinquaginta aurorum millibus.
Philo donans torquem aureum Dario dicebat
dams tibi torquem ornamentum in pscritate
te, vinculum in adversitate.

Ad Redditi.

Ad redditionem Sertorum Seu Coronae

Henricus 1us Regali gladio Sertum im-
posuit; Sicq; coronatum ensem in ara collocavit.
cum Lemna: Pro ara et Rni custodia.
Henricus 2us Valesis Franciae et Poloniae
Rex inter duas coronas lilia pingi voluit
cum Lem: Amor vincit omnia.
Henricus Primus Franciae Rex Aquilam
pingi voluit rostro coronam pferentem
cum Lem: Imperij spes alta futuri.
Henricus 8us Rex Angliae ac Franciae
duas duos Rnos portas una jungi volu-
it Coronam.
Robertus 1us Suardus Rex Scotiae Orbi
Sveram Stellata redimiri coronam voluit.
Jacobus 2us Stuardus itidem Rex Scotiae
in medio coronae gladium et crucem de-
pingi voluit cum Lem: Pro lege et gregis amore.
Joannes Stuardus Sceptrum et regalem
ensem virenti coronavit Serto cum addito:

Sic ornari aut mori.

Jacobus Stus Stuardus in vertice pyramidis quam venti undiq; impetebant coronam collocavit, ab illisq; pyramidem defendi voluit.

Ad redditionē Annuli

Apud Quos nuptialis annulq; ferreus erat et sine gemma, in quo scilicet amor estimaretur non materia.

Adamus duos dicitur habuisse annulos, quorum unus nomen oblivio, alteriq; memoria.

Apud antiquos nuptialis annulq; in digito ^{sinistree} manū portari debuit, ex eo, quia inibi reperitur vena quædam usq; ad cor pertingens. Hinc Egyptij annulis cor ipsis coronari credebat.

Apud Græcos diversi erant annuli verni seu p vere colore flavo, æstivi colore flavo rubeo, autumnales colore candido, hyemales colore ceruleo.

Helio gabatus quotidie alium portabat annulum, et quod semel deposuit nunquam reaassumpsit.

Apud Per:

Apud Peras nulli licebat uti annulis, nisi qui apud Regem speciale mereretur benevolentiam.

Antiqui Philosophi in suis annulis Magistros suos Sculpere Solebant: Sic Stoici Zenonem, Academici Platonem, Peripatetici Aristotelem, Alij Epicurum.

Alexander Magnus moribundus cum jam loqui non posset in Signum amicitiae magno suo amico Perdicæ annulum dedit. Rex Seleucus utebatur annulo sculpta anchora insignito.

Carolus Stus Imperator utebatur annulo, in quo p gemmā subtilissimum erat horologium, qd pungendo digitus, Cæsaris temporis ad magna dati admonebat. Polierates in suo annulo Lyra, quæ Signum concordiae ē sculpi voluit.

Ad redditionem Poculi

In Scypho Henrici Gallie Regis gemeo erat An-

gelg aureg liliū adamantinū manu tenens.
Ferdinandg Rex Solimano Turcā Principi
misit poculum aureū gemis distinctum ha-
bens argenteam machinam horariam, quæ
non horas tantū sed motus etiam errantiū signo-
rū, et lunares mutationes exprimebat; erat au-
tem tantæ magnitudinis, ut à 12. viris portaretur.
Antiqui prig qm̄ in vivijs pocula gustabant, dijs
libabant, Imū autem calicem Iovi ppinabant,
Secundum Heroibg.

Remotis mensis mos fuit antiquis maximū
Scipid adferri, qui dicebat Scipius boni ominis,
et de illo omnes gustabant.

Neptung et Apollo in Gmūd edificata Troja
poculū aureū expetierunt, quē cum gustasset Apol-
lo lyra cecinit, quā sonante lapides Imo in
saltū deinde in murū coivēre.

Testatg Cicero fuisse morem Antiquorū eū
quisq; gratum haberet poculis insculpendi.
Corneliū Magnū utebat poculū ex electro in
cujus medio Alex: Mag: vultg erat in circuitu
autem historia bellorum ejus.

Ex cornibus

Ex Cornibg. Onagri fiunt pocula, ex quibg qui
potaverit eo die nec ferro, nec igni, nec vene-
no ē obnoxig. Plinig lib: 3tio Cap: 4t.

Josephg Patriarcha p cognitione futurorū ex
calice sumebat.

In poculo Augusti Caesaris legebat Lem: libe-
ralitas in Amicos, felicitas temporum.

In poculo verō Antonij pij legebat Scriptū: Pax aeterna.
Verendarius Orientalium Rex ppinans pocu-
lum Philamberto vitæ suæ Heridiali Sic illū
allocutg: Philamberte bibe amorem, dilue rancore.

CAPUT 3tium

Continens Eruditionem ad Stylum Funebrem

Lacedæmonij dieb; 12. Rñi mensib; 10. defunctos lugebant.
Valerig Publicola toto anō lugebat a Roma.
Boleslaus Chrabri Rex Poloniae toto itidem
Anō lugebat a Polonia, ita ut neq; vivia, neq;
lugg, neq; vestes pretiosiores āllobilib; adhiberet.
Apud Rños mortuorū Romg cupressis signa-
bat, funebre pompā pcedebāt tibidines qui
canebant laudes et facta defunctorū, pferēban;
etiam insignia honorū, quos gessit defunctus,

Bogeth de Porten. 22. 10. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 84

SUPELEX ORATRĪA

Frequenti Polonæ Nobilitatis usui

ACCOMMODATA

PARS PRÎMA

De Eloquentia Epithalamica.

Epithalamica oratio est, quæ exornantur apud Poloniam nobilitatem Solemnia Nuptiarum. Dividitur autem præsertim in duas classes. 1^ama est quæ concernit Sponsum u Sponsam. 2^ada est quæ spectat ad alias ceremonias nuptiales, uti munerum redditiones, gratulationes novis Sponsis. In utraque classe duplicis generis adhibentur orationes Præcedentes et Responsoria ad easdem. De utriusque classis singulis partibus agendum est.

Caput *Linum*

Caput Imum
De orationibus nuptialibus ad Sponsam et Spon-
sum Spectantibus

[illegible]

Haec duplices sunt: Aliae petitoriae nomine Sponsi

ad Parentes Sponsæ et ipsam Sponsam: Alia red-

litoris Sponsae Nomine Parentum et Consanguineorum ad Sponsam. Utroq; autem suas habent

Responsorias.

S Linus

De petitorijs Nomine Sponsi ad Paren-
tes Sponsæ et Sponsam

Exordium harum orationum bene desumitur ab
aliqua propositione universali amor et affectui com-
petente vg: Nescit amor latere. v. Raro Soli-

*tarij*us incedit honor, amat magnorum nomi-
num feldera v Nescit langvere intensi robur

amoris, nescit extingui semel accensa in pecto-
re addicti affectus flamma v Habent Suos ma-

danda facta invidiam. v Et amorī parere, et mo-
rem gerere affectui gloriosum est. Auta Simili

[illegible]

sq. Seminat gaudia, ubi portum aspexerit flaudery &c

Aut à circumstantia Stemmatum (quod optimu^m est)

idq combinatis Sponsi et Sponsæ gentilitijs inst-

quibus. Ut autem impleatur oratio, quolibet hypo-

sitio universalis amplificet v Sensibus Synoni-

mis adhibita Allegoria et Similitudinibus insper-

sis. imo et fragmentis v inductionibus illarum.

rerum quibus verificat illa oppositio, v. Erudi-

tion d'experiments

tionem una et altera illam propositionem expriment.

Symbolo aliquo eandem plante numero verbo:

rum oratorio et culta phrasi nec non figuris

adhibitis p̄sertim Sententiarum En Exemplu

Primum Sententiam Scilicet: Nescit amor latere sic applicat

Nie podobna tak się tać zyczliwości, aby kiedykolwiek

wiek na oko wyjawic się nie miała N. N. Zro-

data opokę. Stonca obiektem światłości cienie

omnia populi et alibi successum in eadem

nie odkryjesz. Ciemno. Niechaj no i tak przebiega

Łączę się do Ciebie. W ten sposób

~~... et sic~~ ^{sic} utine, praece y tam citra fumum flamma
~~... et sic~~ - Sterne, den gyltoli faderens - den ge
at huar noim

[illegible][illegible]

[Faint handwritten text at the bottom of the page]

paradoxi in rebus...
exardescit ze sig y o niey z Poetę mowic more: So:

pitam tantum tetigit fortasse favillam.

2dam Propositionem Scilicet: Raro Solitariuser:

Sic amplifico

Nielubig odludnych wspaniale honory dysium:
cyki przychylny y Serc ryczliwych, y wzaiemnyh
afektow trzymaig sig komitywy. Niechig iasne
honory na potomne wieki sterilescere, y przez

3tam Propositionem Scilicet: Nescit Langvere &

Sic amplifico.

Nie umie slabiec, raz zawropta raz zmocniona
w ryczliwych Sercach mitosc. Nie gasnie raz rozdz:

rrony w przychylnych piersiach gorzcego affektu

Caerona, ludness kulaca, ktoragale nysie

Caerona, ludness kulaca, ktoragale nysie

Caerona, ludness kulaca, ktoragale nysie

Caerona, ludness kulaca, ktoragale nysie

Caerona, ludness kulaca, ktoragale nysie

Caerona, ludness kulaca, ktoragale nysie

Caerona, ludness kulaca, ktoragale nysie

Caerona, ludness kulaca, ktoragale nysie

Caerona, ludness kulaca, ktoragale nysie

Caerona, ludness kulaca, ktoragale nysie

Caerona, ludness kulaca, ktoragale nysie

Caerona, ludness kulaca, ktoragale nysie

26
plomien. Tereli pilnym to w Arbescie kamieniu upa: Ab Erudicio

trzyt okiem Plinius: ze raz zapalony y catego O:
ceanu fluktami bydz ugaszony nie more pewniey
to w pataigcych wraiemng mitoscig upatryc my-
slach, na ktore gdybys y cate wytal Oceanu arde-
bunt majore foco.

4tam Propositionem Scilicet: Habent Suos magna
Nomina et gesta amulos &c: Sic effero.

Podpadaig nieiakiy chwalebne drieta rzardrosi
wrbudraig chwalebng stawne zastugi emulacyg
y nie dopiero dris invidia virtutis comes: zkgd
nie trudno cnoie o swoich emulatorow. Nieie-
den Theseusz rzardrosnym na odwarneho patre
Herkulesa okiem, o tego miznie usilwie cnoty

Nie iednego Themistokla niesmiertelne spili-

adesa ze snu budzg trophaea. Nie iednemu

Juliuszowi lub malowany Alexander krwawe

prawie trzy z oczu wyciska ze mu in etatis

vere tryumfalne nie doyrzaly laury gdzie

marcedun de aduier aduaderi katnegar

marcedun de aduier aduaderi katnegar

marcedun de aduier aduaderi katnegar

marcedun de aduier aduaderi katnegar

Te singularem charactere nuncupat totius Auditorum Rectoris...
pustotajac si dicitur - a Phlegorei Rectoris...
nity...
ad p...
suz efflacedo nad calym prawie tryumfuje Julia.

Item adulta messis autumnum gloriae odprawa-
wat. Ipieknac to virtuti invidere.

Item Propositionem Scilicet: Et amori parere =
gloriosum est Sic effero

Nie zawsze poptgdrat, kto za miłosci posredt ma-
Berlet ktoru nududtcyq, nie zawsze naganna ustuchac affektu.
Chwalebny czysto cuj frena secundus flexit amor

Nie iednego Ganimedesa w Iowiszowe respektu,
Nie iednego z Polluxem Kastora w iksne policzy-

Siidera miłosc. Ab eodem fonte

Item Propositionem in qua ad exprimendum affe-
ctum Sponsi. Item gaudium de meta tacta congre-
gantur Similitudines facile amplificabit unusquisq;
ibi illata patrio idiomate offeret.

A circumstantia autem unius Stemmatidis, aut duo-
rum combinatorum, excellenter hoc duo formant
pro exordio universales propositiones hoc modo:

Sint vq: in Stemmate arma aliqua conflictibus
Sint vq: in Stemmate arma aliqua conflictibus
Sint vq: in Stemmate arma aliqua conflictibus

carzogo publicanari
Hamilton. Montrose. Montrose. Teatru. Teatru. Teatru.
De bureau spawmgo Pierrat des Pina...
apta de his formo ppositiones et amplifico Sic.

Nie tylko Mars okrutny, nie tylko Krwawa Bel-
sona, ma y wdzierna miłosc swoje utararki. Z
kotcranem sig malwie, strzat razywa, ktoremi zy-
rtiwo rani Serca; a iako w woiennych okazyach
karda mora ruina, tak y miłosc porzdanych dobi-
iaige sig affektow radnych nie lubi Tabiuszew
kunktacyi.

Si autem esset in Stemma-

te cor vq: bene formares impetum Sic:

Nie znaydziesz bezpiecnieyszey ucieczki, niemasz
pewnieyszego refugium, iako za rycerzkiego Serca
opong. Nie tak za szerokim Siedzi bezpieczny
murem, nie tak mocnem opasane watami o-
bronig zamki, nie tak sig zdrowo przy wesole
niedobitych fortec osiedzi amunicyi, iako gdy przy-
iar ludzka, towarzyskie ziednoczenie, mite rycer-
wych Przyjaciol chęci zlgczone affektem Serca o-
bronz przyobiecuig. Przyznat to Karol Xigze Juli-
acenskie, gdy tarczy namalowaney a Serkami na-

Sciasna, omgody...
Sciasna, omgody...
Sciasna, omgody...

Haec de Bata - Lania la Carti - p. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 1000.

31. *Longum* esset cuilibet Stemmati aptos formare impetus. Plures egregium cujuslibet ingenium ad praesentes circumstantias elaborabit; ad Similitudinem Superius positorum. Illud tantum addo posse talia orationum exordia etiam à circumstantia temporis desumi. Elegantissima vero est si plurimae circumstantiae colligantur. Uti v.g. temporis, Stemmatum, Sponsi Sponsae, ex ijs quae formae oppositio universalis affectui amori desiderio Sponsi competens: Amplificetque per proprietates supra dictarum circumstantiarum amori pariter ac affectui accommodatas. Sic v.g. diceres et combines petendo tempore hymnali Sponsam de Stemmate JUNOSZA à Sponso de Stemmate PORAI Seu ROZA.

Przyimrozliwej chwili raz a zyceliwie w Serca wsczepiony affect wiedznieizcey nie podpada Skazie y przy Aquilonach w nierwarzoney chowazig wdriz -

28
 2. wdrizernosci gdy nieozigbley milosci upaty, gdy mitez zabraney propensyi fauoniusze rozkwi- taizcemu sprzyiaiz affectowi pewny tego w Oczystych Imli Pana H.A. wyczytac hieroglifik rozach. Dobrze te, nie tak ostrym cierniem, iako raczey acutis amoris telis opasane radnych nie obawiaiz sig natarczywych impetow, y przy nie nadwerezonym trzymaizc sig kolorze mily przed tym milosci pokariny ozdoba, teraz herbownemu WimmDanstwa Junoszy za wdrizernoz ofiaruiz sig paszq, qui pascat inter lilia purpureas sumat et illi rosas. Formatur etiam exordium talium orationum ab Historia aliqua, aut fabula, aut Symbolo, quod possis bene combinare cum Sponso aut ejus Stemmate, affectuiz ac desiderio ejus accommodare. Habenda est ad hunc modum notitia rituum antiquorum nuptialium historiarum Nuptias pariter concer-

Nicus indicatius et Coniunctus. v.g. Cuius quod ille
 per us Amans contempit semper vixit ut vixit
 felix

mentiam, quarum ego dabo supellectilem
sufficientem. Nunc autem pro praxi accipio
unam talium Historiarum v.g.

Nie ganiz Starego Rzymu polityczney przy
weselnych aktach ceremonii, gdzie na pod-
woiach wwieczną obietnicę przysięgi dany mo-
rskę zawieszoną gwiazdę, ktoraby zjednoczo-
nych Serc nadzieję do porządane go kiero-
wała portu, czyli też żeby iako z szczęśliwej
konstellacyi; zniey nowym Przysięgiom po-
myślnie ominowali Sukcesy.

Unde advertas exposita Historiæ bene addi
solitam unam et alteram rationem illius ritus
aut eventus servientem affectibus et exagge-
rando amor, aut similibus alijs Nuptia-
rum circumstantijs. Optęq; id applicares
Sponso habenti pro Stemma Stellam.
Non inveniuste assumunt ad initium per-
ficiendum Sententia aliqua seu dictum Au-
thoris

29
Sponso
thoris alicujus digni, amor affectui aut ami-
co competens, amplificataq; per adductionem
propriatum illius rei, de qua est Stemma
firmantium veritatem dicti v.g.

Chwalebny Greckiey Starożytnosci Sławny
Mędrzec Alesander podał naukę powiedzia-
wszy: Optima sunt divitiæ generosam inve-
nisse conjugem. Za nie przepyszne kre-
zusa zbioru, za nie zawołane na świat ca-
ły Aledy Skarbce, niż racowane Lukulla
bogactwa, jeżeli ie z dożywotniego przysię-
cia chcesz porównać do tymacy. Niechy
kto pochłonie etoptynnie paktolę, por-
lowe spełni Aledaspy, totumq; exhausit
hermum, ardebit majore siti. Lecz zyczliwym
kto się z bogaci Przysięgiem, non est quod qua-
rat anhelis ultra votis. I Aledgie nadzieiey
sfatygowane troskliwym Staraniem ukonten-
tue myśli. Chcesz narasturę głowę z tego

Skarbcu korony Mulier digna corona est viro suo. Szukasz nad Forowatow Szacowniejszych lancuchow Coniugis ornatus Speciosa vinctus est catena wedlug Petrarchy.

His modis formato per Prothasim exordio, descendes ad Apodosim, seu applicationem illius propositionis universalis, aut Historiae aut Sententiae Sponso petenti concurrenti etc. Ubi maxima habenda est reflexio supra Stemma Sponsi, ejusque proprietates, quae tibi possint servire, ad combinationem universalis propositionis cum Sponso. Illic potest exponi affectus, magnitudo, quam fertur in amore domus Familiæ hujus, ex qua petit Sponsam, ac etiam afferri ratio singularis, quam ad hunc amorem inductus est Sponsus. Facta applicatione particulari ad Sponsum, fit petitio ut annuatur votis Sponsi. Tum appromittit omnis gratitudo, obsequia, cultus, amor tam

Parentum

Parentum, quam Sponsa etc. Possunt autem haec v Similes esse praxes talis Apodoseos ad Amam Propositionem universalem.

Z tym się dziś przez nas y ImPan protestujemy, że raz zawziętego w zyczliwym Sercu miłosci pożaru nie tylko sopire, ale y pokrycie może, nim herbowny (Si habet pro Stemmate Leonem ignem spirantem seu Płomiencyk) bardziey rospalony Płomiencyk vivas spirat amore favillas, które bez własney utajenie podobna szkody. Wybuchając tedy teraz niskę prozbę przez usta nasze nie mniej fervens postulatum do nog y łaski WmM Panstwa składając, y większego od iasných tak zasług, iako y sławnego domu Szukać Splendoru, a oraz miłego ardentemu amori pabulum. W czym gdy y ImPan swoich zyczliwych intencji, y my uniozoney prozby naszej Skutek odbierzemy, zabierzemy y na Siebie y na Imam. ImPana ten wieczny oblig, że y herbownego kley-

notu płomieniem, y górgcego affektu upatęm za-
grzany nie tylko w powinnych ustugach nigdy
nie ostygnie, aleyna to iasny płomien, aze-
by Dom, Imię, y Familij Wmniędanstwa z po-
winney mogł iak najlepiey oświecić obligacyi.
Unde advertis, quomodo Allegoria Stemmatis
tractari debeat ejus circumstantijs et adjun-
ctis applicatis Sponso ejusq; affectui. Sicut
hic fervor ignis applicatq; est petitioni, Splendor
gratitudini appromissae &c. Eadem Apodo-
sis optimē serviet etiam tertiae Propositioni
paucis immutatis.

Apodosis 2da hac esse potest Praxis
Dokumentem iest tego Imiędan nie mniej
Imieniem y Stawę Domu Parentelij calenu
Krolestwu y Woiewodztwu znaiomy, iako też y
chwalebne mi dżietami Oyczyznę zasturony, u-
patrzywszy rowne w Domu Wmniędanstwa tak
Starożytnosci Genealogij, iako y zastug chwałę
Splendory, zniemi w nierozrywany chęć rach-
dzić liż

dzić liż uprasza in Sociam vitę, y ordob o-
czystrych z górnego Imienia y Domu Wmniędan-
stwa, z tym się oświadcza, y tę na Siebie za-
biera, obligacyę, ze wżętych z tąd Splendo-
row nie tylko nie przyćmi, ale y owszem au-
gebit patrio Socios splendore nitores.

Apodosis 4ta hoc exemplum habe: Tej
godne invidyi, godne chwalebney emulacyi w
Domu Wmniędanstwa upatrzywszy dżietę y
ordoby Imiędan, zyceliwego affektu przyiadel-
skiego wzruszony gorliwoscię nie tak rądrośny
emulari umystem, iako raczy przychylny imi-
tari użitiuę propensyę najnięszę konku-
ruie prożbę ożywy cnot y Stawy Wmniędan-
stwa Prototyp Imiędan, ad cujus normam
y na Imienia ordobę, y na wszękie Wmniędan-
stwa usługi mogły się regulowac.

5ta Apodosis en exemplum: Za tej y Imiędan
idę przewodniczą y affekt, y nięskę prożbę skła-
nia w progi Wmniędanstwa, pewien będę, ze od

porządane go przyjaźni, nadziei, nie błędzi skutku etc.
Sta Apodosis ad imitationem Precedentium facili
formatu est.

Imd Apodosis argumentum hoc esse potest:
Weyrowszy tedy y Immdan na oczyszczy
swoy iasnemi zastugami wypolerowanego
orpea kleynot. Dobrze iuz nie raz na ustudze
Oyczyny, na obronie wolności nieprzyjaciel
skę zafarbowany posokę, po krwawych Bel
lony bitwach do zyczliwych miłości udaie się
utarczek, porządany w domu Immdanstwa
goręcym umysłem dobiiaie się tasaki, wresz
cie zastugi swoje immortal, bo ferreo herbo
wnego kleynotu zapisuie stylo etc.

Ad hujus exempli Similitudinem facile
et ad reliqua exordia formari possunt Apo
doses per applicationem Stemmatis.

Post Apodosim p applicationem Stemmatis
formatam descendit ordinarię ad petitionem
Sponsę, tum ad appromissionem omnium
obsequiorum, gratitudinis, obligationis etc.

En exemplum.

39
En exemplum: Imum Składa tedy
naynieszszę supplikę przez nas Immdan y
serce y affekta swoje pod nogi Immdanstwa
y nadzieie wielkie y zycia całego pociechy sub
momenta zapisuie na zastugi godnemu Imie
niu przez tyle heroiczych duel, tyle godnych
Kolligacyi, na całą zawołanemu Oyczynę,
które chwalebny ordo by swoig w zyczliwym
Sercu raz ku Sobie goręce rozrzuca chę
ci inaczey ich ukoic nie może chyba wraie
mney miłości extinguendo ignibus ignes
które jednak na rekompensę tego zyczliwosci
dokumentu subo w Smiertelnym, wzmieca
się ieszcze bydlie popiele. In cinerem quam
vis corpus mutaverit ignis = flammam
servavit amoris.

Idum Skierowany tedy y naywyszsze go
Ręce Boga disposycyę, y przyjaźney fortu
ny instynktem y sercego affekta direkcyę
w Panskie progi Immdan, a bardziey ry

wych cnot prototypem nie omylnym caley Sta-
rozytney Familii ordob obradem, y prawdziwym
driedziernych zastug konterfektem upatrzo-
nym w godnieyszey Pandorze Immdannie
pociaggnony uprasza przez Braterskie usta,
arebyscie wmmdanstwo y publiczne vota,
y gorzce ukontentowac chcieli pragnienia,
in Sociam vitam et amoris porwalajze scze-
gulney pociechy Swozey y domu zaszytu.
Nie rozumieycie wmmdanstwo iadkiesbydz
straty, tak godney Heroiny z oczu y progow
Swoich porbywszy nie bez znacnego bydz
ta more ryzyku, gdy ambo pares virtuti-
bus Arcades ambo na niesmiertelne zapisa-
wszy sig zastugi y dom y Imig na wieczig
slawig niezoglonemni wynosic bydz barda-
mi na co sig osobliwie Immdan obowiazu-
ie, hasura cordi tempus in omne fide.

S 2dus
De Responsorijs ad Petitorias Sponse
Licet hac

33
Licet hac in materia varius adhibeant
Oratores, Sed sinceritate Polonis innu-
ta ab ipsis respondetur Parentibus, id
quod in votis habent Sive Simpliciter ne-
gent Sponsam, Sive pmittant, Sive de-
terminationem differant. Si forte tamen
in nonnullis Familijs adhibeat hic culty
de illo Sciendum est 1mo Stylum hic
maturiore esse debere. 2do oratione
brevem nec studiosè fragmentis et eru-
ditionibz refertam ut pote quasi extem-
porc. Porro triplex est talium orationu
genz Appromittentium, Differentium,
et Negantium. In omnibus tamen his
communia puncta possunt esse hæc. 1mo
ostendere Summè sibi gratum esse af-
fectum petentis, et se jure merito ad re-
compensationem affectus teneri. 2do Si
Sponsus notus est dicere ejus merita
et sibi et omnibus alijs perspecta esse

Si vero Ignotus fuerit dicere se minime dubitare de ejus dignitate et excellentia, atq; plurimum ej. se sateri devinctum, quod è longinquo veniens affectuum suorum offerendorum causa sese fatigasset. 3tio offerre gratum animum etiam Amicis ipsis, qui à Sponso missi sunt, et agere gratias p. elogijs in Familiam suam effusis eorumq; gratiae sese comendare. Particularia vero puncta Singulis convenientia generibz huc st.

In Annuentibus Libenter annuere votis et Amicorum postulatis, atq; in parte felicitatis futurum sibi et toti Familiæ suæ affirmare adventum Sponsi, qui de tota bene meritus est Patria. Tum invitare eundem ut Domi suæ in posterum (Siquidem elegit) tanquam Amicus et domesticus agere velit etiam in addicto pectore apernū triclinium inventurus.

In Differentibus ostendere paratum quidem

dem se esse ad omne obsequium regare tamen ut absq; offensa rem differre liceat, et maturiore consilio digerere. Siquidem hoc certissimum futurum è quod superna fata ordinaverint hoc posse aviternum Amicum peremptorio temporis puncto satis deligi. Sed tutius memorando Zeuxis exemplum diu pingi quod æternitati depingaz exquirendum Sponsæ ipsius assensum explorandum animum ut bene prius in utriusq; pectore crescat affectus priusquam aviternè florere velit.

In Negantibus excurrere liberalius in laudes Sponsi sateriq; multum se optasse et in votis habuisse, ut in colligationem amicaz iuvisset fœdera, cum emerita Domo et Illustri Nomine; ceterū causas graviores obstaculaq; non minora

Costo in hunc finem. ut si illud in hunc finem. ut si illud in hunc finem.

Ja nigdy iść i ani ścieżki

obicem posuisse. Hic adferri possunt cau-
sa aliqua sine tamen lésione Sponsi
vg: aliam esse Sponsa intentionem ex
ordinatione Divina. Tum rogandum
est ut hoc fiat sine lésione Sponsi
et offerenda tum Illi, tum Psentibz Ami-
cis p omni alia occasione obsequia
Suggero Praxes.

Praxis concedendi Sponsa
Trudno nie uznać szeregulneg sprzyjańcey
fortuny faworu, który dziś na Dom mo-
żewa przez łaskę y fetygę WmniPanow
sprowadzaigc w dorywotnig Kolligacyę z
Inuieniem naszym GmniDana a oraz
wiadomy dobrze catemu Krolestwu Dom-
caty, w którym Semper honos famulę
decor laudesq manebant kieruigc in
perpetua amicitia federa. Wazbytbym
był zawisny szczęściu moiemu, gdybym się
tey ordyna

tey ordynacyi Boskiej y Braterskiej W.
MmPanow zyczliwosci miał sprzećiwie y
cisngcym się w progi moie porządany
Sukcessom drzewi zamyslać. Ochotnie an-
nuo votis y Szerey prozbie nie tylko w
Domu moim ale y w zyczliwym Sercu za-
pisuigc reclinatorium oczekiwam prezen-
cyi Jego upraszaigc WmniPanow azeby
iakoście zaczęli świadczyć affekt y nie
żałowali pracy. Sprowadzaigc w Dom
moj Sponsandos honores, tak y dohon-
ca Skutecznego przyłożyli Starania a
mnie w liczbę zyczliwych Stug Swoich
registrować chcieli.

Praxis differendi determinatione
Nie Samych WmniPanow dziś w pro-
gi moie przybywaigcych upatruig Comi-
tem fortunam cum aureo amoris nexu
z Sobą sprowadzacie oraz y z konkur-

rującymi o dożywotniego Przyjaciela JmMda-
nem. Niepoczytać sobie tego za szeregulny
Nieba fawor niemożę gdy tyle Sławnych
Antecessorow zasług, tak wielką & roskrze-
wionemi Familiarni kolligacyę Składow
Dom moy y chęci Swoie za Jego ordy-
nacyę Imieniem naszym chce koronować
Dziękując y JmMdanom iako tanta la-
toribus latitiae za obwieszczenie tego fortu-
ny respektu tej ku Domowi moiemu
propensyi, a oraz upraszam przez usta
ichże JmMdana ażeby także nie miał, że
ad vota raris reponere nie mogą czas
nieiaki do delibarycyi obierając y JmM-
tenże zostawując wiemy dobrze że magna
magnis incipienda sunt assijs trudno
dożywotniego Przyjaciela w krótkim czasie
naznaczyć momencie. Niech Będzie pewien
JmM. że to Skutku nie chybi co Stateczne
fata dyamentowym w wiecznych Księgach
zapisali

zapisali Stysem; Trudno się będzie Boskiej
sprzeciwie woli, ktora et mentes et pectora
flectit.

Praxis negandi Sponsam.

To jest częste ludzkich Sukcesow infor-
tunium, że samę wdziernięcie się w progi
fortuny, per fatorum inclementiam rugo-
wać muszę, y przed skierowanym do sie-
bie Sczysciem za najwyższą Nieba władzę
dyrekcyę drzewi zamknąć. Jego y mnie
teraz doswiadczyć przysło, gdy faworyza-
ncy fortunie, Starającym się oprzyja-
nasz JmMli morem gerere nie mogą.
Ktoby nie widział sptywającę szeregulney
na Dom moy ordoby ex amico & tak go-
dny Familij, Sławnym Imieniem fide-
re, ktore dzedziczną dobrze napetnione =

30
wola
wina
zafamulu
obrego

Stawę w Starodawne obfitujące honory y in-
nym ich przez zyciowe udziela Kolligacye.
Gdy iednak insza zachodzi Superum dy-
spozycya, ktorę wyczytać łatwo w tej okoli-
czności (hic expone rationem v.g. Contraria
Sponsæ voluntatem etc.) niey się sprzeci-
wić trudno, dabit veniam *Imprimis* Pan-
przeciwney Suis postulatis woli naszej, kto-
rę iednak na wszystkie insze ustugi z nay-
dzie zawsze naygotowsz.

S IIIUS

De Redditorijs Sponsæ Nomine Parentis
Amus harum conscribendarum sit Modus
formare p exordio universalem aliquam
propositionem v.g. in laudem Statûs conju-
galis, aut in appretiationem Amici, aut
in lætitiâ manifestandâ de magnorum
Nominu fœdere. Quod aliquando ppo-
sitio

37
sitio potest bene sub aliqua Similitudine
explicari. Amplificari autem tales uni-
versales Theses debent modis superig-
positis, Psertim verò aglobatione Senten-
tiarum, aut fragmentorum Nuptialiu,
aut Eruditionis unig et alterius brevi in-
spersione: Jam laudat Sponsa à Majo-
ribus, Parentibus, Nobilitate, Affinita-
te, et alijs dotibus illi pprijs, ut sunt:
Pietas, verecundia, honestas etc.

Expediit verò ea omnia sub Allegoria
et circumstantia Stemmatis ptracta-
re. Deinde explicat affectus Parentu,
quô in Sponsam ferunt, et quô eam
tradunt. Insuper exponit Affiniu læ-
titia, et votum p felicitate, virtute Imi-
tatione Parentum etc. Tandem comen-

datz Sponsa Sponso ut ejus curam habeat, debitum illi amorem et venerationem exhibeat. Suggesto claritatis causâ aliquot talium orationum exempla.

Praxis Ima

A laude Amici et amicitiae

Nie pomatu polerowne roznych na to się sadzity dowcipy, iakoby dostatecznie Przyjaciela opisać mogły; Inni go z nieoszacowanym na równo Szale kładli Skarbem; bo: qui invenit Amicum thesaurum invenit; Inni na pot z ludzkę dziełsi duszę: Amicus dimidium Animae; Inni go w ieden z Stoncem paragon kładli; tolle amicum ex hominibus Sose è mundo Sustulisti: Jaka jest y tak wielka Szerego apprecyacya Przyjaciela, Coz mówić dożywoćniego; Słusznie o

nim z

nim z Filozofem konkludować: Amicus alter ego. Takiego dris y tak szacownego obierasz Wmianę Przyjaciela. Wmianę niosącą z sobą illustres splendoris opes. Wyokie iey urodzenie Szerokiego nie potrzebuie wywodu; To albo wiem iak wiele odważnych Oczyszczonych wystawilo Synow, iak wysokiemi Kręcepospolity na urzędach Senatorskich osadziło męzami, iak wyniosłymi w naukę y godność Izbę Poselską ozdobiło Konsyliarzami, iak godnymi Świątynie Pańskie opatrzyło Pratatami plena tego exemplorum vetustas. Ale iż Nobilitas res est quidem honesta, at alicnum bonum bardiey stawoy y chwaty Wmianę popiera cnota, Bogoboyne Rodzicow wychowanie, wstyd przyrodzony, w obyczajach

38
Dokaz nam w tym artykule przytaczamy
jakiego honoru: iakiego populiakiego honoru:
Ja tego artykułu iść tak przytaczamy

Przebiega pomału Dobrego i atramentu Dobrego
to jest wszystkiego tego

dnosc, a osobliwie oczywista cło zobopólnego
w zgodzie pomieszkania inklinacya. Im
mi siacowny ordobami Skarb ten odda-
ię w m m d n u d r i s i a z a c z n i R o d z i c e n i e
w o t p i g e i z i n k o w m m d n a z a n a y k o c h a n -
s z e g o p r z y i m u i g S y n a , t a k t e z r o d u i g
z e n a l e z y t g I m l i o m o b s e r w a n c y g , a
p o w i n n e O b s u b i e n i c y S w o i e y p o s z a -
n o w a n i e b e d z i e z c h i a t y u m i a t o d d a -
w a c ; C z e g o o d y I m l d o c z e k a i g , w e s o -
t g o w g n a S o b i e p r a k t y k o w a c b e d g a p -
p r e k a c y g c u m n a c t i s u n t G e n e r u m
i n v e n e r u n t f i l i u m , n o n a m i s e r u n t f i l i u m .

Praxis 2da

A Sententia Universali

Co przedwiecznie ab alto zordynowa-
ły w m m d n u w y r o k i , c o z y c i l w a w
Dom

39
Dom I m l i o w d e s t i n a b a t i n k l i n a c y a t o i u r -
d r i s z w o l i B o r e y a t a s k i I m l i o w D o b r o -
d r i e y s t w a z a p e w n g o d b i e r a s z k o r z y s c .
K o r z y s c m o w i g d r o s z s z g n a d z l o t e J a z o -
n a Q u n o , b o f u t u r a m c l a b i j s p s p e r i s g
S o c i a m . W c h o d r i s w m m d n u w d o r y w o -
t n i g k o n i u n k e y g z t y l o D o m a m i n a z l o -
t y c h r o d o w i t y c h z a s t u g w s p a r t e m i k o l u -
m a c h ; L o c z y s z a f f e k t y z t a k w i e l g J a -
m i l i a m i , k t o r y c h i m m o r t a l i s z a w s z e g l o -
r i a , p e r e n n i s f a m a w z l o t e y c e n i e c n o -
t a w r e s p e k c i e , p r z y j a z n w p o s t a n o w a n i u z o -
s t a i e y z o s t a w a t a . K t o r y c h z w y k t e y p r z y -
n a l e z y t e p o m i n g w s z y e l o g i a y S a m e m u w
m m d n u d o b r z e w i a d o m y c h , p o w i n s t o w a c
m i t y l k o p r z y c h o d z i c o n c u r s u m o r d o b t y l e ,
t y l u c n o t t a l e n t o w n i e z l i c z o n y c h w D o m w
m m d n a z d o r y w o t n i m P r y j a c i e l e m e t c o -
m u n i g o d n y c h v o t o k o l l i g a c y i z y c i l i w g

otuchę zalecieć y Rodzielską rewerencyę y ta-
kiego Skarbu należyty szacunek. Tego się
po zastawionej y w stawionej spodziewa-
jąc Osobie ze modę Polskiego niegdys
Cyneasa Aurum auro Splendorem splen-
dori zastugom Oyczystym Stawnych meri-
ta dodawac będzie.

Adde ad ultiores Impetus hujusmo-
di orationum Similitudines aliquas Spon-
sa constantiam, aut gaudium ex eius red-
ditiōe plausumq; exaggerantes. u.g:
Nie ten osadzonego w Krolewskie Korony
Kryzysce. mitry Kanaku szacunek; Nie
ta powierzoney na złote pierścienia to-
no perły byde powinna cena; Nie to prze-
sadzonej Elizyjskie Ogrody od Junony
ręki lilij poszandowanie, którego dnis ra-
cowniejszy klejnot, droższa perła Immdan-
na affektow Immdana powierzona godna jest etc.

2dus Modus

40

2dus Modus per Prothasim et Apodosim.
Ponendo Scilicet pro exordio Historiam
aliquam, seu ritum, reddendam, deducen-
dam Sponsam ad Sponsum aut ejus de-
des, ab antiquis observatam, tum eum
applicare Sponsam Psenti, sive reflexione
habita Supra Stemma utrumq; seu etiam
Parentes, Affines etc. En Exemplum

Praxis IIIa

per Prothasim et Apodosim
Jereli się na ryczliwego Himeneusza ap-
plauz godzi y Rzymskiego Polityka za-
ciggnęce ceremonij przypominę przy od-
bieraniu doręwołnego Przyjaciela tryum-
falny stos Samre zapalał Oblubieniec dro-
gi portugat wen wrzuciwszy, y na uczenie
fatszywych Domu Bożkow roznemi Koro-

nami otoczywszy, domowe zaś progi rozlicznie
zdobił kwieciami, y wonnymi bukietami ga-
lgrek. Godzi się na applauz domowych
weselosci y Rzymskiej zaciggnęce ceremo-
nij. Nie od rzeczy et peregrino ritu równo
by najwyższemu ozdobić ochotę. Zapala
y tu swoje dożywotnia miłość ognie, któ-
re nie tak wonne Pestanskich wiryda-
rów ozdoby, iako poprząszonego przyja-
cielskiego Serca rzuca kandor Młoda,
y tak godnie honorowi domu wdana
ofiary czyni. Wprowadza w progi wdana
na kwitnące lata, wprowadza wdzięczną
piękną talentów ozdoby, wprowadza cno-
stliwej edukacji wonność, y tak dobrze i-
ako niegdy Rzymskie podwoje Szczęścia w-
Młoda w samych koronach progach.
Przyimuyże

417
Przyimuyże wdana nie tak do rządu,
iako do Serca ten kwitnącego szczęścia
fawor. Konserwuy w nieoschłych affektu
swoego wigorach, poki z tego kwiatu for-
tunatam nie zbierzesz męsem.

Huc spectat nosse et alias Romanorum
ceremonias ut Sunt: Ze Oblubienica
W dom Oblubienica oddana w koto się
obrocie miała żeby zapomniała drogi
do domu Oczystego, czyli raczej żeby
sobie na pierwszym wstępie fortune
sprowadziła koto, y tym cyrkulem wie-
cznie nierozrywając oświadczyła przy-
jaźni. Huic Prothasi Apodosim forma-
res alludendo v. g. ad rotam Stemmatis
Sponsi Sic:

Cos podobnego oddaige dais w rzece y Ser-
ce WMDana tak godnig damg upatruig,
idzie y ona w herbowne WMDana kolo, za-
pominae iuz iej prawie przychodzi
Oyczystych wygod, Macierzynskich re-
spektow, zlewaige to na wodniczng panice
WMDana, ktoraby de vincum stymulo-
wala pectus do nalezytey Msiow do-
brodzieystwa cum gratitudine uczciwo-
sci. Zyczy iednak Sobie, co y my amicis
geminamus votis, azeby przy tym Oczy-
stym kleynocie wiecznie wzajemng na-
lazta szczerosc, y na fortunne w milym
towarzystwie zarobic Sobie mogla kolo,
obiecuige ze tym okreslona cyrkulem ni-
gdy w niwczym przeciwko poprzysigzoney
obligacyi

249
obligacyi y przyetliwosci nie wytkroczy.
Stius Modus per Combinati-
onem utriusq; Stemmatis
Sponsae nimirum et Sponsi: ejus cir-
cumstantias et pprietates congruis de-
formando affectibus. Sic v.g. Ubi Spon-
sa de Stemmate Toray traditur, Spon-
so de Stemmate Janina formares
Orationem redditoriam Sponsae Sic:

Praxis 4ta.
per combinationem Stemmatis
Godnieysze nad Hesperyiskie Ogro-
dy, milejsze nad Asyryyiskie Semiramidy
Lanczasty, wspanialsze nad Elizyiskie
kwatery upatrzyszy w Oyczystym W.
MDana kleynocie pole; godnieysze mo

wię, bo tryumfalnymi niewiódłey Sta-
wy laurami, zwyciężskimi zaszczerpione
palmami do niego y herbownego Poraiu.
Kwiat purpurowy nie tak krwawym kolo-
rem, iako raczey Janieński wstydem za-
farbowany powierzamy. Nie inaczey ten
w tak zasłużonym a niemniej pobornym
domu wypielegnowany tylko iak wraiu,
gdy w herbownym Poraiu w rodowite
Wmiana przenosi się pole, maie
nadzieję ze y w tym nie tylko niezwi-
dniecie, ale za pilnym Wmiana Stara-
niem piękniey rozkwitać będzie, y o-
bodwu niezwiędłych Familij Imię y ho-
nor, in flore zawsze piastować. Miec
Wmiana otuchę pełną ze iezeli o kto-
rym powiedziano: Mulier corona ē viro
suo, na Wmiana godnych to się łatwo wy-
czyta

czyta Skroniach, na których ozdoby her-
bowny Wmiana wie się będzie Poray.

S A L U S

De gratiarum Actorijs pro Sponsa
Nomine Sponsi

Ducit hic initium pariter à laude amici-
tiæ, præsertim applausus, lætitiæ, conte-
statione, quæ pulchrè exprimitur simili-
tudinibus, aut comparationibus cum
ijs qui rem aliquam singularem ade-
pti felicitati suæ applaudebant. Tum
accedit ad Sponsi laudes, à Majori-
bus et virtutibus. Deinde explicari so-
let animus et lætitia Sponsi de tali
Sponsa, agunturq; gratiæ p̄ illa cum ap-
promissione omnis amoris et honoris
eicdem deferendi, ac gratitudinis Paren-

tibus et toti Familiae. Adjunguntur etiam
vota et appreciationes: Accipe Praxim

Praxis Ima

À laude Amicitiae
Jeżeli ktora niewymowna wesołość, te-
dy ta ktora odebranego wynika Przy-
jaciela. I Samego Tulliusza wymowne
usta, Subtelna Hortensyusza elokucya,
dowcipne bystrych inwencji obroty, do
statecznie iey nie wyexplikuig, Same
chyba zyczliwe poigc mogą Serca. Nie
tak wesołe celeuzma na brzeg wysia-
dzy po zdeptanych Oceanu burzach
wyspiwuie. Glarynarz; nie tak po o-
debraney tryumfalney palmie zwyci-
skie powtarza Kawaler okrzyki; nie
tak po odebraney na mecie Koronie swe-
mu applaudue

44
mu applaudue Sczesciu Antagonista, ia-
ko przy porzdanym stanowszy Przyjaciela
zyczliwy affekt. Upatrzyc to latwo w Imfi-
mianu, ktory odebrawszy dñs quod votis
ambivit anhelis z Catg rodowitg Familij,
zasturonym domem, przezacng Parente-
lij weselozę celeusmata, tryumfalnieysze
okrzyki, Sczesciowsze noci koncenty. Ze Mau-
rolus, Sczesciowej Artemidzy, zasturony,
Trajanus godnieyszey Plotydy rodowitosig.
Znacznij y Familij Starozytnosci, Romu-
lus rowney Sobie dostal Ersylii, ktore
to Sczescie Swoie szeregulney WMDanstwa
y do: przypisuię tasce, a znaigc sig do
powinney obligacyi, nie długg amplifikacyg,
bez długowiecznym Slubem zycie Swoie na
wszelkie WMDanstwa y do: zapisuie usługi,
Se fore mancipium tempus in omne vovens.

Praxis Ima
Jeżeli ktora niewymowna wesołość, tedy ta ktora odebranego wynika Przyjaciela.

Starą ^{nie mniej} się ^{nie mniej} powierzoną tyłu cnoty ro-
dowitych Skarb Splendoru do ręk wła-
snych in pari chował valore pretioz, y dro-
gą zastużoney Familij perle aureo prelin-
gat amore.

Formari etiam possunt hae Orationes
per Prothasim et Apodosim Historiam ali-
quam Nuptialem, aut gratitudini, gratiarum
actioni Servientem Supra positis harum ora-
tionum punctis sformando; En Exemplum

Praxis 2da

A Prothasi et Apodosi
Jereli nad wszystkie Skarby droższą Sobie
konserwował Filades przyjaczu Orestesa
godniejszą, osobliwszą dziś rycerskiego affe-
ktu ceremonię Świętniejszy applauz mma
wystawia, dożywoćnego Przyjaciela, Stroska-
nych myśli pociech, fortunnych Sukces

sow otuchę

415
sow otuchę Mszanną odbieraige. Zapala
y Oswieconych, Przeswietnych rodowitemi
Domow Splendorami, w rozrzuconym mito-
scig Sercu Pyram triumphalem, droszy
nad Mitrydatesa Skarby sercy affekt, y
nieostracowane rzucaige usługi, a herbowne-
mi vg: liliami, y rozami kwitnacego domu
aditum koronuje. To in votis miec bydzie,
zeby się tym upatem do wieczney zapalał
obligacyi, y Przeswietnym Mszannym ordo-
lom większego a większego Socio nitore
dodawał Splendoru.

Pulcherrimè etiam hinc formatur oratio per
combinationem Stematis Sponsi, et Sponsae,
pprias illorum circumstantias ad expressi-
onem gratitudinis, obligationis amoris con-
formando. Accipe pro exemplo orationem gra-
tiarum actoriam Nomine Sponsi habentis

in Stemmata Navim, pro Sponsa Stemmat-
tis Agni.

Praxis 3tia

N A combinatione Stemmatu
Niech się szczęśliwy Jazon po dostanym kol-
chickim runie Swoim nie szyci flotą, Niech
iż inter Sidera z bogactwami nie wnosi Na-
wy, Niech podzielonych między applaudu-
jące Nereidy, między przyspiewujące Kym-
phy nie powtarza okrzyków; Zamilknąć
zdumiały musi na fortunniejszego dziś Ja-
zona, w którego Nawię aureum rodowite-
go Junoszy złozone widzi uellus. Nie po sto-
nych ten Ocean fluktach, lecz po czerw-
nym tylko Senatorskiemi purpurami zafar-
bowanym Morzu, lub wysłany na obronę Cy-
tryny krwi heroicznej, lubo tylko z pokre-
wnionych domów, po tę nieoszacowaną spie-
szyst zdobyć.

210
szyst zdobyć. Którę dziś et favore Superi,
y za Cykowską Władana y do: łaskę odebra-
wszy nie gdzie indziej, tylko ad bonam Spei
promontorium, do portu zamierzonych od
Fortuny honorów w Oczystym Statku przy-
statecznej kierować będzie zyczliwości. Za-
szeregunk, czyli wrodzonej wspaniałości, czy-
li też ślicznych talentów dzielności, wszelkie
zawisnych Charybdi, y zawziętych na cudze
szczęście Skopułów funesta pericula ridens
obiasni też Samą prawdę, rodowitych Splen-
dorów Compendium w herbownym Władan-
ny Junoszy złozone. Pewnie Sol in Agno,
które to Słońce Złotą tak przeciwko Sobie
iako y przeciwko całej Władanstwa y do: Ja-
miliy w Sercu Władana zapalać będzie miłość.

Caput 2dum

Continens Supplementum Nuptiale

Orationibus de Sponso et Sponso.
Serviens

Trinam hic Eruditionem Suggestemus, ni-
mirum Historicam, Symbolicam, et Sente-
ntiarum, Fragmentorumq; Poetarum.

S Imus

De Eruditione Historica

Socrates dicere solebat: Normam Conju-
gis Virum esse. Antonius

Phocionis Uxor interrogata, quare auro
et muliebri Splendore non uteretur, Re:

Satis Uxoris magnus ornatus est, Viri sui
virtus Idem Sabellicus vero aliter hoc
apophtegma effert, nimirum: Meus orna-
tus non est talis, sed Phocion me ornat, ju-
vices Atheniensium Imperator.

Democritus dicebat, eum qui bonum ge-

nerum

nerum nactus esset, invenisse Filium, eum
autem, qui malum perdidisset et filiam Stol:

7. Gato major agebat amantis animum in a-
lieno corpore vivere, et animum illic potius
esse ubi amat, quam ubi animat. Plutar: in Ag. vita.

8. Arthemisia Carice Regina mortui Sui Ma-
riti Mauroli cineres, vino immiscens pau-
latim ebibit. Valerius maximus lib. 4.

9. Amores ab antiquis pingebantur malis col- Arbores
ludentes, ac intra Arbores poma decer-
pentes, abrodentes jactantes. Pierius lib. 4.

10. Apud Carmanos nemo uxorem ducebat, nisi Caput
si qui hostis caput primum ad Regem detulisset.
Alexander ab Alex.

11. Apud Indos ille in premium accipiebat ju-
gem, qui in pugna et lucro prevaluisset Arrianus lib. 3.

12. Apud Amarones nemo inibat connubium,
nisi qui hostem fecisset Idem

Scutum Apud Romanos induerat Sponsa rectam
Tunicam et Togam puram. Toga ^{am} pura fuit
nullò pter candidum tincta colore, Apud
Persium vocat candidus umbo. Tunica
autem recta fuit Purpurea Rachu.

Flores Apud Hebræos Sponsæ, quamdiu erant
virgines tunicis albis utebant, quibus in
introductione Solenni iniiciebat floribus pi-

Clypei cta vestis Philo. Divus autem Hie-
ronymus scribit vestem Sponsarum apud
eosdem Scutulatam fuisse, dictamq; ve-
stem clypentam, eò quod Clypei acu picti
in ea fuerint, et in Clypeis Singulis,
singulæ Majorum imagines

Ignis Apud Romanos Sponsæ caput tegmine
flammeum dicto velabat Ovidius

Ovis Cingulo ptingebat Romana Sponsa ex
ovis lana stexto, quod Herculanò modo
cinctum erat

cinctum erat Festus lib. 3.

Athenis in usu erat, ut Sponsi caput pal-
marum fructibus inspergeret. Alex ab Alex

Apud Romanos ignem et aquam in
limine appositam ambo tangere pro-
hibebant, quâ enim nova Nupta asper-
gebant, quasi eo foedere æterno nexa
essent copulati. ait Varro lib. 4.

Alexander Macedo more patrio pa-
nem divisum gladio cum Sponsa li-
bavit. Curtius lib. 6.

Romulus in communicatione panis
et aquæ dicit inivisse Matrimonium.
Alicartias lib. 2.

Persæ et Mædi inibant Matrimonium
dextris datis Arrianus lib. 3.

Apud Massilienses cuj Sponsa phi-

Palma

Aqua
Ignis

Panis
Gladius

Aqua

Planus

Scyphus

alam impletam porrexisset ej nubebat
Atheneus lib. 4.

Apud Gallos signum electi Mariti
erat aquam manibus dedisse Justing lib. 4.

Vorneres Apud Latinos Sponsus et Sponsa ami-
cti vitta purpurea candido colore di-
stincta veste versicolore jugum subi-
bant, unde Juno jugalis dicta Virg.

Poculum Apud Galatenses inituri connubium
ex eodem poculo bibebant Plutar. lib. 8.

Poculum Himaneus deus nuptiarum pingeba-
Flores tur floribus coronatus, et amaraco,
dextrâ facem tenens, Sinistra flam-
meum. Valerianus Max.

Janua² Apud Græcos Sponsam in Viri Domu
euntem Puer Spina et glande quercia
obsitus precedebat, et canistrum Panis
Offereus

49
Offereus clamabat: effugimatum inue-
ni bonum Radau.

Domus inquam introibat Sponsa apud Panis
Romanos cingebat lana et lauro exp-
nabatur. Plin. lib. 28 et er. 9.

Ad conciliandam novis Sponsis fe- Draco
licitatem Amici limini Domus eorū
caput draconis subiciebant Plin. lib. 29. et 7.

Alij Stellam marinam vulpino San- Stella
guine illitam ne quid periculi aut no- vulpes
xæ foret defigebant Alex. ab Alex.

Posttridie nuptiarum clavis apud Anti- Clavis
quos Sponsæ deferebat, et tunc jam Spon-
sa domina agebat. Appollonius lib. 2.

Elamitis Solenne fuit, ut Sponsæ digitum
annularem Sponsus pungeret, et sanguine
inde manantem sugeret, idemq; Sponsa

Sponso fecisset, et simul atq; sanguinem
alter alterius e digitis libasset Coniuges
erant. Goevarra in hor: Prin:

Apud Pannonas nuptiarum initio deum
familiarum, quem sarem vocabant identidem
um domesticum, Sponsus Sponsae ex ar-
gento factum, itemq; Sponsa Sponso de-
um suum argenteum mittebat, et postquam
alterius deum, alter acceperat, jam Con-
iuges erant. Idem

Apud Lacedaemonios priusquam ad bellum
iret, amoris victima immolabat. Alexan:
ab Alex: lib: 4. Cap: 2.

Lucius Sylla cognomine felix hoc pri-
mum inter fortunas sibi esse dixit, quod
Publium Plotellum haberet amicq. Plutar.

Nabathae in usu habebant, ut cor transfi-
xum sa

50 40
xum Sagittâ Amicis transmitterent cu
Inscriptione: Aeternum vive. Attendus
Atalantam Iasij Regis Filiam Hypo-
menes pomis aureis in cursu Cecamilla
periclitati pedum fidens nulli nubere vo-
luisse, nisi à quo cursu superaret: occu-
patam in Sponsam accepit. Ovid: in Metam:

Adjungo ppter usum in his omnibus e-
legantem Antonomasiâ Nomina ppria
insignium, connubiorum, Maritorum
sicut et Uxorum.

Æcuba fuit Priami, Andromache He-
ctoris, Creusa Aeneæ, Arthemisia
Mauzoli, Mlonyma e Mithridatis, Er-
silia Romuli, Herpilida Aristotelis,
Hypsierathea iterum Mithridatis, Her-
modie Mlida, Plotina Trajani, Penelo-

Handwritten notes in the right margin, including a large 'E' and other illegible cursive script.

pe Ulyssis, Portia Bruti, Eurydice Orphidis,
Fundania Varronis etc.

S 2dus

Continens Eruditione Symbolica.

Alphonusus Rex Castellae adhibuit pro
Symbolo à Pelicano pullos sanguine pa-
stos cum Lem: verus amor nullum novit
habere modum.

Picta ē ab alio luna Soli opposita cum L:
Te virgine pingis in una.

Eleonora Imperatrix pingi iussit Stellas
multas supra Navem cum Lem: Mihi
Hesperus unus

Felix Princeps Salerni testidini Lem:
addidit: Amor addidit alas.

Cecilia Malaspina ducissa Delphi unco
ex quo pretio:

51
ex quo pretiosa monilia dependent Lem:
Non quidcunq; capit.

Margarita Marchionissa Castiliae auro-
ra, ad quam se flores expandunt inseri-
psit Lem: Soli panduntq; amor.

Alius clypeo in quo amor depictus addi-
dit Lem: Solo munitus amore

Justinianus Imperator adhibuit p Symbo-
lo pomum de quo tres decē certabant
cum L: hoc olim pulchris nunc optimis

Anna Regina Portugaliae torquem ex cir-
culis ad instar cordis formatum cum Lem:
Favor et amor.

Eleonora Imperatrix itidem p Symbolo
habuit unionem conchae inclusum, at
conchae fulgorem superantem cum Lem:
Est Matre pulchra filia pulchrior.

Quispiam gemmae ad Solem orientem

Sese aperienti in Concha addidit Lem: de
claro clara Parente.

Innocentius Pontifex Idus apibus alvea-
rijs inclusis addidit Lem: Libera Servitq.
Ferdinandus Imperator duabus manibz
rosam innexam gestantibus addidit Lem:
Sic in perpetuum.

Henricus Valesius eidem Symbolo addi-
dit: Amor omnia vincit.

Aristianus Comes Ascaniae magneti-
ferro incluso aliud ferrum trahenti
addi: Vis maxima junctis.

Margarithae Ducissae Lotharingae Sym-
bolum erat palma duplex decussatim po-
sita coronae inserta cum Lem: Nunquam
caclimus.

Olympiae Ursinae Marchionissae Mon-
ticelli.

Pompeii Boze magi Rorij Rudy mdy 82 4
ticelli manus complexae è quibus ignis
erumpit cum Lem: Deorsum nunquam
Constantiae Columnae Sforciae Marchio-
nissae Caravacci arbor Sole super eam
lucente cum Lem: his suffulta virebo.
Gemmae annulo insertae adscripsit Pa:
Massenius: Dat Sociata decus.

Antiqui Amicum sic depingebant for-
mabant Adolescentem nudo capite cuius
vestimentorum fimbrijs inscriptum erat: Vi-
ta et Mors. Fronti: hyems et aestas. Ad la-
tus vero usq. ad cor apertum: Prope et longe.
Columbis duabus utrinq. pedibus tenenti-
bus annulum addidit Radau: Comunis utriq.
Hieronyma Aragonia Antonij Columnae
Uxor ad significandam perpetuam cum Ma-
rito concordiam duas faces aureo colligatas
vinculo habuit pro Symbolo cum Lemna:

Una fuit et una erit.

Valesius Rex Galliae habuit pro Sym-
bolo aureum nummum coronatum, quem
dextera ad lapidem Lydium prebatur cum
Lem: Sic spectanda fides.

In nuptijs Sigismundi III. Polonie Regis
propositum fuit Symbolum in quo erant duæ
palme supra adversas partes ripæ flumi-
nis se in vicem versum se acclinantes cu Lem:
Amor distantia jungit.

Ibidem etiam picta fuit Aquila nigra
Imperij à dexteris, a Sinistris vero Aquila
alba Regni Polonie utraq Stemmati
Austriacorum. Scilicet Alb in
Scuto rubro insistens cum Lem: Post ami-
cos sociasse juvabit.

Isabella Caroli V. Uxor adhibuit inter Sym-
bola virtutum suarum tres gratias, quarum

una

una rosam, altera myrrham, tertia Glan-
dem prebatur Lem: Has habet et Superat.
Renata Uxor Herculis 2di Ducis Ferra-
rie p Symbolo habuit duas manus, quasi
invicem se salutantes, et duos ramos in mo-
dum crucis positos, super coronam cum
Lem: Una fuit.

Quidam Neo-Sponsorum exprimere volens
felicitatem efformavit imaginem gloriæ, cu-
jus dextera Mercurius virgam auream,
Apollo cytharam inserit cum Lem: Hæc
modica innato constringit gaudia nodo.

S 3tius
Continens Sententias, et fra-
gmenta Poetarum.

Fœmina digna illis, quas aurea condidit ætas.

Principibus natis, Principe digna viro. Ovid.
Præcipuum Matrona decus dignissima tanti.
Antefuisse viri Coniunx. Idem
Defuere pudicam.
Et facies animo, dignaq; parq; fuit.
Prima locum Sanctas Heroïdas inter haberes.
Prima bonis animi conspicerere tui. Idem
Illutua cura duos, et amor socialis habebat. Idem
Illi cum facie mores natura pudicos,
Et raras dotes ingeniumq; dedit. Idem lib. 3. trit.
Par animo quoq; suo forma respondit in illa,
Et genus et facies ingeniumq; simul. Idem lib. 6.
O decus, o sacra femina digna domo. Idem
Quæ præstat virtute sua ne prisca vetustas,
Laude pudicitia sæcula nostra præmat. Idem
Qui duo corporibus mentibus unus erant. Idem
Seq; suis jurat charam magis esse medullis. Idem
Impulerat

84
Impulerat me laudis amor, juvat optime tecum vivere. Ovid.
Nomen amicitia barbara corda movet. Idem.
Quidquid amor jussit, non est contemnere tutum. Idem
Omnes humanos sanat medicina dolores,
S. Solus amor morbi non amat artificem. Idem lib. 2. do.
Gubernatores accommodant se ventorum mu-
tationibus, et viri sapientes affectib; Stobæus
Sine amico omnis cogitatio est tædium, omnis
operatio labor, omnis terra peregrinatio,
omnis vita tormentum sine ejus solatio
vivere est mori. Cassiodorus
Quod est in Navigio gubernator, quod
in Civitate Magistratus, quod in Mun-
do Sol, hoc inter mortales est amor. Bernaldus
Ut vincula ex commixtura vires accipiunt,
Sic ex consensu viri et mulieris Familiae
Status. Augustinus
Amicus est animæ dimidium. Horatius
Nulla est amico jucundior possessio. Græc.

Querendus agro Medicus est corpori, et de-
gritudini mentis Amicus. Idem
Fama p[re]sens parit Amicos. Petrarcha
Si Amicū invenisti magnas te divitias invenisse scias. Idem
Cuj Amicus abest, manus ei dextera et oculus abest. Idem
Amicus in pectore querit[ur] non in atrio. Boreas
Amicus est anima in duob[us] corporibus una. Aristot.
Non est Amicus, qui perenniter non amat. Idem
Non est Amicus quisquis amare desistit. Euripides
Amicitia[m] immortales, mortales vero inimi-
citas esse debent. Livius
Amore conciliatur amor, magne amo-
ris amor. August.
Dogma natural[is] est, ut ameris ama. Plautius
Amicitia[m] nomen Sanctum est. Menander
Amicos sequere, quos non pudeat elegisse. Bias
Amici vitam, tuam puta gloriam. Idem
Amicitia[m] animis, non annis estimant. Petrarcha
Amor immortalitatis est desiderium. Plato

Honestissimum

84
Honestissimum certamen est mutual[is] charitati. Plato
Omnibus condimentis prestat amor. Idem
Inimicitia terminos cognosce, amicitia nullos. Grego.
Amicus animæ custos est. Idem
Non exercitus, nec thesauri presidia
Regni sunt, sed Amici. Salustius
Tristia omnia vince, aut animo aut Amicō. Hor.
Satis magnum Regnum est Marito Uxor
et liberi. Euripides
Conjugium genus humanum immortale reddit. Plato
Quod honestius levamen, quod assumere
conjugem, prosperis dubijsq[ue] Sociam. Juv.
Usus multiplicem eruditionum, et su-
pellectilis hujus adverteras in Praxibus
tot, nimirum quod pro Prothasi assuma-
tur aliquando una Historia, et dilata-
ta applicetur Sponso, aut Sponsæ, aut
utriusq[ue] affectui. Pariter etiam una Sen-

tentia alicujus Authoris assumat, et ejus
veritas postquam illustrata fuerit aliquot
inductionibus seu sollicitudinibus, ap-
plicat, pariter varijs affectibus. Idem
et Symboli usus suadet. Aliquando
enim ad firmandam aliquam Proposi-
tionem universalem adhibent plures
Authorum Sententiae, aut historiae brevi-
us inspersae, tum descendit ad applica-
tionem, in qua maxima habeat animad-
versio supra Stemmata, huic enim con-
sulendo, eas eruditiones, illa Symbola,
praecipue seligebam, in quibus utineat aliqd
literale in Stemmate aliquo Polonorum
pariter reperiendum.

Caput 3tium

De Redditorijs Sertorum, et gratia- rum.

rum Actorijs pro iisdem.

S. Imus

De Redditorijs Sertorum Coro- narum.

In his nihil aliud exprimi solet alle-
gorica affectus sub proprietatibus florum,
et Serti attestatio. Tum petitio ut documentum
sit immarcescibilis amoris, et grate accepte
cum omni appromissione Sinceritatis.
Formantur earum impetus sicut et Superi-
us ab eruditione aliqua et ritu corona-
tionum, aut àdverbio, tum etiam forma-
ri potest aliqua universalis propositio ex cir-
cumstantijs florum, Sertorum, inserviens
testificationi amoris. Pulcherrimae fiunt, cum
plures combinationes assumunt, Nimirum tem-
poris (ex qua una, tota non raro scribit oratio)
Stemmatibus utriusq; etc. Pateat id in Praxib.

Quarum prima sit, in qua et circumstantia
temporis hyberni, et Patrium Liliorum, et
Viri armati in Navi, et tabula Lusoria, et
crucis, et deinde Horum et Serti agloban-
tur et aptè materia accommodantur.

Oratio redditoria Serti

Stemmata Sponsi Lilium, tabula Lu-
soria, et Vir in Navi. Sponsa medius

Annulus et Crux

Nie umie wiecnie raz w zyczliwe Serca
wsczepiony affekt. A. A. w purpurowe wspa-
niatego honoru roze, w niezmaraney zy-
czliwosci kandoru lilie, w niesmiertelney
Statecznosci rozwinia sig laury. Ktoze
y Same nie wiecnie niezwigdly lub przy-
zimowych mrozach Koronuj affekta. Inienad-
werezonym zielonym kolorem przychylne Ser-
ce, oraz y oko poleruig. Dobry tego dokument
oswiadczyt

57
oswiadczyt, Konkuruigcy o wiecuigce affekta
Wmianny Jmś w niezwigdlym wonnegoriz-
la wiencu, Kwitnigce ofiaruigce Szerosci, Kto-
rym przy nayprzykrzeyszych mrozliwych
impetow przeciwnosciach, powinney milosci
upat stabiect nie dopusci. Upatrzec toz sama
Wmianna mozesz w herbowney Jmś. Wmian-
na lilij, y ta przy Krolewskim nad Kwia-
tami honorze, w dziedzielnym nikomu nie
ustapi pozorze. Ktoemu szcglywy los For-
tuny przy oyczystey Szachownicy osadzony,
nie cdmienным sprzyia faworem. Zbroyny
zas Kawaler zdolnieyszym nad Herkule-
sa butawg orzdem wszelkie zawisne od
zasturzonego domu odstraszy fata Złote
porzdanego Szcglycia runo herbowng spro-
wadzaigc Nawg, Ktoe by gdzie miał złozyc
zgodnieyszego nie widzi Skarbcu, iadko pod

Oczyszczym WmManny Mody Theodory =
Krzyżem pewien bzdga ze przy tego błogo-
stawienstwie wszelkiego się odregna. nieszczę-
liwa per Prothasim et Apodlosim

cum diverbio.

Bywały razy, kiedy ochłodzie ludzkiej
stuzgce zrodła, y krzyształowe z siebie wod
wytryskuigce promyki wonnym koronowa-
no kwieciem, za pospolitego zwyczaju idga
mandatem hauris aquam puteum corana
Inie odrzeczy zdobie te skronie z których
hoyne wylewaig się łaski. Idzie torem
dowcipney starożytnosci ImPan KK. któ-
ry obficie zabrawszy pociechy, y porządane
gorgę zemdlonemu miłością Sercu ochło-
dy z przyobiecanej WmManny przyjaźni,
nie tak rzekę wypogodzone zyczliwości czę-
to, iako hoyne pociech swoich zrodło ser-

ce

ce WmManny koronuje. Przyimię WmPan-
na zyczliwog rękę, te którą Sama uwita
zyczliwość koronę, a zebys potym wesolę
wiosną, y mite da Bog wszelkich szczę-
śliwości lato w dom ImPana sprowadziła.

3tia à diverbio

Juz temu non in herba, ale w dojrzałym =
kwiecie zakwitły nadzieie, komu przychylnie
Nieba do przyjaźni posturzyły KK. Nie tak wte-
speryjskich ogrodach, iako w Sercu Samym mi-
łością ozdobione rozkrzewiwszy kwiecie ImM.
WmPan naybardziej się w ten czas, na te nie-
zwygłej miłości wysadził hieroglifiki y onez
Same w niewyczerpną wyniosły się buynosc,
gdę się w Sarmackiej Pulcheryi ręce dostac
miały. Trzyma tedy o przychylny WmPan-
ny woli ImPan n. ze ten kwitnący podaru-
nek znajdzie miejsce w zyczliwym affekcie

y z rąk pełnych szczerey przyiazni na godną zło-
tey korony Wmianny potoczy się głowę, kto-
rą uwiecznywszy pewnie y Serce Same do
wieczney skłoni przyiazni; O co upraszaigc
Samego Siebie na wieczne zapisuie usługi.

S. 2. d. u. s.

De Responsorijs et gratiarum ac- torijs pro Serto

In his Imo et maxime significat appretia-
tio collati muneris, aestimatio exhibiti affe-
ctus, tum grata mens et in omnia devincta
obsequia. Refundunt etiam vota à Sponso
in prioribus orationibus collata in ejusdem
Persona. Ducit autem in istis Exordium
aut ab aliqua ppositione universali de mu-
tuo affectu facta postea applicatione Spon-
sa. Aut statim incipi potest Oratio à con-
tentatione affectus mutui, quo Sponsa mo-
vetur

vetur p combinationem pserim Stemmatur
inter se. Potest etiam ab eruditione aliqua
aut ritu mutuae gratitudinis inchoari hac
Oratio. Plures et hos ipsos modos intelli-
ges ex Fraxibus.

Praxis Ima.

Nie dosyc wspaniałym Majestatem tam
się odprawuie Koronacya, gdzie złotym plyn-
cy nurtem Ganges perlowe z Hydaspem w
korony zgromadziwszy ozdoby Same tylko
koronuie Skronie, malo lub przy Swietnych
^{splendore} dyamentach ozdoby, gdzie Serca schodzą na koronie. Cigry
głowie choc Krolewskie diadema, gdzie Ser-
cu bronią omagium; lecz Wmianny nie
tylko przyiaznią wypogodzone nie tylko kwi-
tując otoczone koroną czoło, ale też nie-
zwiądką miłością uwiecznione Serce niepo-
spolicie chęć tryumfuie, a wiedząc że mu-

nera qui mittit, sperat majora remitti to
wyswiadczoney w nadgrodz zyczliwosci.
Co ieden z Komesow Krolowi Francuskie-
mu nad malowanym Sercem, to mowi Jm.
MmManna nad wlasnym y wiecznie szcero-
zyczliwym rysuie afektem: coronasti diade-
mate imperes Iestes Serca Korong wigodlu-
gowieczne nad nim odbieray panowanie

Praxis 2da

Oddany dopiero nie tylko zyczliwego Przy-
iaciela ale serdeczney miłości rękę pre-
zent od JmMmManna. tym odbiera uny-
stem JmMmManna ze go wdriguez zob-
posnych afektow bydz uznawa Koronacyz.
Dla tegoz 1g Korong, ktora Sama wyrobila
miłosc zyczliwe JmMdanu ozdobi Kronie,
y Serce Koronuię za wiecznie trwaty afekt, ko-
ry wonny cyrkut wyraża unizenie drizkuie.

Odbiera.

60
Odbiera iako kwitngcyh da Bog Sukcesow
mity prognostyk, y nieodmienney Fortuny ko-
to znamienie. Przyimuie iako Symbolicznę
terminow nieznaigcey wiecznosci Sferę, rze-
telng w niey afektow WmMmManna uznawa-
igc wiekuiosc: accipit et memori pectore
vota tenet. Znaigc sig zas do powinney
afektu retyalacyi do wraiemney uprzej-
mosci to przez rennie JmMmManna de-
klaruię, ze zyczliwym inklinacyom ku so-
bie WmMmManna zadnego nie raktadaigc
terminu 1g, ktora odbiera Korong Serce
swoie iako coronatam victimam wiecznie
daruię.

S **III**
Exhibens Supellectilem erudi-
tionis & Symbolorum

Eruditiones

Apud Lusitanos ex solis rosis debebant
esse Serta nuptialia. Strabo lib. 3

Apud Græcos caput Sponsæ hastâ gladi-
atoris comebatur, et crines discriminabant;
sed hasta hæc nullum debuit caput mor-
tui retigisse. Cujus causam dat Alex:
ab Alexandro. Opinari licet quasi fortes
ea de causa viros genituram seominetur.

Inter antiquos ritus Sponsi et Sponsæ so-
lebant coronari floribus; qui mos manavit
ab Adamo, qui Etiam gramine viri-
dissimo dicitur coronasse quando eam deus
ad illum adduxit. Radau

Combinaretur cum hac nuptiali coronatio-
ne, quod ait S. Chrysostomus: cuilibet
viro Regnum ejus Conjunctum. Et in Sa-
cris

61
cris literis vox hebræa, quæ est Uxor di-
citur etiam Regina.

In Anglia Sponsa coronâ spineâ redimi-
ebatur, et manu aliam gerere debuit. Polydorus

Cajus Caligula Imperator coronas in-
venit instar Solis et Lunæ. Alex: ab Alex:

Apud barbaras Gentes florentes corol-
las imposuisse, pacis et amicitie signum
fuit. Polydorus

Festas et pax in Spicarum Serto dicun-
tur à Poëtis, ambulare. Pierius

Victores Romani et viri fortes, ac stre-
nui donabantur corona. Item Nuntij vi-
ctoriæ, literæ, Naves, et fasces Victorum
lauro coronabantur. Alex: ab Alex:

Coronæ Musarum è pennis necebantur,
quas Sirenium alis evulsere; quo signi-
ficabatur, earum famam Orbem integrum

pervolasse. Pierius.

Romæ Triumphatori Sertum saureum fuit, dum autem curru in triumphum veheret flores p plateas spargebant, Sertum autē Triumphatoris Iovi ascrabatur Alex: ab Alex:

Item Romani quotannis puteos floribus coronabant, imo et pocula in vivis dices: hauris aquam puteum corona.

Apud Locrenses non coronabantur Virgines, nisi collectis sua manu floribus, putabant enim aliena manu decertis coronari Servile esse. Plutar:

Symbola

Leonordæ Imperatricis Symbolum erat corona laurea, quam Aquila tenebat cu Lem: Imperij Spes certa futuri.

Epirotæ Regibus suis dabant cor corona-

62
tum cum Lem: Viget et vigebit.

Idem Symbolum adhibuit suis Nuptijs Emmanuel Sforcia.

Floribus oriente Sole se expandentibus in Salutatione Mariae Stuarthe additum Lem: Salutant venientem.

Elisabethæ Ducissæ Lotharingiæ Symbolum erat flos inter nives ac pruinas cum Lem: non deflorescit amori.

Floribus pulchre in Serto dispositis, et vinctis quispiam adscripsit: clant vincla decorem.

Mauritius Cæsar magno sumptu excitans Palatium Constantinopoli reperit in fundamentis imaginem, in qua erat corona varijs constans floribus, in cuius medio Lemma aureis scriptum literis: Gloria nostra, benedictio D&S.

PARS SECUNDA

De Sanctiore Hymenæo. Seu de
sponsationis Virginum cum Sponso
Christo instruens Oratorios applausq.

¶ In triplici occasione adhiberi Orationes
penes ingressum in Religionem Virginum.

1mo penes detonsionem crinis, quæ ali-
quando solet esse eadem cum redditoria
Virginis ad Claustro. 2do Solennis pe-
nes redditionem Virginis, Abbatissæ et Re-
ligioni ad Claustrum. 3tio penes redditi-
onem Cerei in manus Virginis. de tribus
his Sigillatim.

Sumus

De Orationibus dici Solitis penes
crinis detonsionem

Solent hæc perorari ad Abbatissam, aut
Priorissam, loci nomine Parentum, aut Con-
sanguineorum reddentium Filiam, aut Soro-

rem

rem ad tonsuram, et simul Religionem.
Modus elegantissimus harum formanda-
rum est per solas acutas combinationes
Circumstantiarum crinis, tonsionis, cum
DEI obsequio, Mundi contemptu, animi ex-
celsa generositate. Et hic modus requirit
reflexionem Seriam Supra omnes proprie-
tates capillorum, Supra cliverbia de pilis
formata, Eruditiones, fragmenta. etc.

2dus Modus est formare propriam aliquam uni-
versalem competentem exprimendo, aut Mun-
di contemptui, aut excelso animo, aut DEI
amori, circumstantia aliqua, aut diver-
bio capillorum, eamq; postea applicare Vir-
gini tendendæ, cum ejus laudibus extollen-
do præsertim animosum Mundi contemptu, Non
obliviscendo et Stemma quod bene possit
his punctis sformari. 3tius Modus com-
munis omnib; Ornib; p Prothasim et Apo-
dosim, ritu tonsionis à principio adducto
aut aliqua de capillis eruditione, aut =

63
De Hymenæo et Mose
Lectura

Stemma v fragmento, tum facta applicatione
ad tonsionem, Pertim applaudere laudabili
resolutioni Virginis & Accipe Praxes, in quibz
hi cluceant.

Praxis

ad Imum Modum

Włoses Swiecie nie wygrat zachodząc wu-
tarczę z Imię mł. Panny. Gotowates zło-
te diirydy, perłowe groty, dyamentowe poci-
ski na zwycięzenie odwarne Serca, na pod-
bicie nieustraszoney myśli, lecz przegrasze,
osnowę zwycięstwa twego przecinaia, które się
funduje na włosku. Zwycząna tobie ystryc
y golie, byles mogł kogo oszukać, Prowadząc
zawsze holdujących tobie iak po brzytwach.
Postregła to przezorność Imię mł. Panny,
y na zakonne włos własny daie postrzyży-
ny, by na kwoie nie przysła brzytwy. Iuż
się słusnie nieprzetłamanego obawiać masz
umyślu; iezeli tam Rzymskie Heroiny z ostrzy-
zonych, ciężki do łuków przeciwko Nieprzyja-

P.R.A.X.I.S

3ij Modu

64
Sławney po całej Grecyi y Swiecie całym
nie ganię Spartanczyków Ceremonij, u których
to w zwyczaj posito, że przed oddaniem Oblubienicy
Oblubiencowi nadobny iey ostrzygano warkocz.
Podobno dla tego: aby obojętnych przeszłych affe-
któw w głowie y pamięci y na włos się nie zo-
stało. Chwalebniejszym dziś obyczajem, swię-
tobliwszą ceremonią Imię mł. Panna idąc w
wieczne zaślubiny z niebieskim Oblubiencem
własne przy zakonnych postrzyżynach skła-
da włosy, affektu do Świata nie w myśli y na
włos nie zostawiając. Iuż nie jednym według
Salamona włosiem, ale całemi warkoczami
z gorącej miłości, któremi Chrystusa rani-
Serce Forbywa przyrodzonych głowy ozdób,
pod wieczną nieoszacowaną gotując się Nie-
ba koronę. Iakoz bez szeregulney bydz nie
możę rekompensy takowa ochota. Iezeli tam

złote Swoiey Poppei włosy Rzymski Cesarz Ne-
ro w złoto oprowne Junonie Bagini ofiaro-
wat, Pewniey te Krol Krolow Chrystus złotey
przyordobione szacunkiem mitosci Pzenay-
swiętszey za seregulny upominek odda Troycy.

Quos crines cernis pretiosa munilia fient

Et fient torques credis quos esse capillos.

*A*ddo nunc Supellectilem Oratoriam his
orationibz inservituram de crinibz et tonsione.

Apud Sparthanos Sponsa abscissis capillis
ad Sponsum ducebatur. *Radau*

Teutorium ritu Sponsus Sponsae, et Sponsa
Sponso capillos abscindebat, quod simul atqz
uterqz concessu mutuo fecissent pro Sponsis
habebantur. *Guerarra in Horol.*

Si nimium crinem diligo, crimen amo. *Plabe anagrammatiz.*

Erat Romae in maxima celebritate Lotos ca-
pillata, cuj Vestalium Virginum Capilli ca-
si deferebantur. Et in Gracia erat Apollo
Crinity dicty, quod illi primitiae Comatu
puberum

puberum Adolescentum offerebant. *Chery in hieroglif.*

4. Apud Polonos Piasti tempore, mos erat, Imo
Annis absoluto pueris comam scindere teste
Cromero. Quin Proceres et Principes depo-
sitis liberorum comis teste Stan: Lubinski
in vitis Episcopi Plocensis in perpetui obse-
quij et pidi Servitutis Signum Summo Pon-
tifici mittebatur.

5. Gregorius Magnus p crines intelligit ex-
ternas temporales sollicitudines et curas. *Pierius.*

6. Rasio apud Gracos et Latinos capitis Ser-
vitutis Signum erat. Coma autem Libertatis
et Nobilitatis. Hinc admiratus ē Pithotery
Poetam quendam comatum ee, qui se Servus
Musarum dixerat. *Pierius*

7. Onirocryta frontem capillis glabram indi-
cium autumabant, liberationis a molestijs et
impedimentis. *Pierius*

8. Lacedaemonij crines abscindebant, ut longe
tutiores in plio essent, adimereqz hosti facul-
tas, in pugna capillum apprehendendi. *Idem*

Comatum puerum Græci pbr̄i causa dicebant. Idem
Dianæ ab Antiquis tonsæ comæ imprimis
offerebantur, et quot annis celebrabatur festum
Primitiarum, comæ tonsæ dictum Plutarch.
Nero adeo delectabatur flavis Poppie crinibz,
ut eos ipse pecteret aureo pectine, et singu-
lis diebus numeraret, excidentes auro cingeret,
Junoniq; Deæ offeret. Engelgræphe.

Comæ cæsa ad normam et regulam circu-
larem Chirurgicam adscripsit quidam: bene
cæsa decorat.

Laqueis e crinibus fabricatis datum Lem.
a tenui magna pericla time.

Annulo è scissis crinibus fabricato data Epi-
graphe: Secti formosius ornant.

Romane olim Mulieres adversus hostem
Patriciæ & Secta coma nervos ad balistas
officiebant, alia materia deficiente. In Histo-
ria Romana

Cum S. Agnetem denudari jussisset
Sponte et illico pgnatis capillis obvelata fuit

de quo Sau-

de quo Sautel.

Ecce novus crescente coma te velat amictus,
Illam nescieras tam prope Diva togam.
De eodem eventu sic agit Idem:

Quæ coma captandis porgebat amantibz oli-
Spicula tum p̄das illaq; arat amor.
Hoc modo virgineum utaq; honesta pudore.
Atq; ita sit clypeus, qui prius ensis erat.

In anno sacro.

Apud Indos probrosissimum erat à Re-
ge tonderi. Massenius. Tu diceres gloriosum
nunc à Regali Sacerdotio q. Ubi simul ad-
verte poni alias historias, quasi magis ser-
vaturas vituperio p̄sentis materiæ, quam
laudi, sed amplificandas fore p̄ oppositum
uti habes in hac Historia.

Detonsos B. Eligio crines cum pia Ma-
trona in arca didisset miram lucem
circum eos fulgere vidit, et Soavem au-
diit melodiam. Bagatta in admiranda Orbis Hispani
Historia

Capilli 3. S. Symphoriani in argentea capsula
reconditi absumpta flammis Ecclesia, illius
columnes in medijs ignibus permansere. S. *Anton.*
Capillus S. Guthberti Episcopi ad demon-
strandam ejus virtutem in prunis arden-
tibus nequaquam consumi potuit; sed candesce-
re, ac veluti aurum in igne rutilare vide-
batur. *Bellandus.*

Capilli S. Mechtildis in Bavaria. certum
remedium aservant, adversus grandines et
tonitrua. Si in aere ostendantur praedicti ca-
pilli illis illico quiescentibus. *Engerchaldus in vita*

Sadus

De redditorijs Virginis Abbatissae
Priorissae et Clausurae Religiosae

Solent haec formari aut per allocutionem
Virginis ipsius, quae traditur, et postea per
versionem sermonis ad Abbatissam. Aut
etiam à principio statim per allocutionem
ipsius Abbatissae. Ducuntur autem à laude

Religionis

67
Religionis, et felicitate ejus, quod jam Sta-
tum hunc adeptam fuerit, idque fieri potest sub
allegoria victoriae, aut triumphi post edomi-
tum Orbem. Item potius post calcatos O-
ceani Mundani fluctus, Item mortis, quae
Mundo desinit jam vivere, aut alicujus
alterius Servientis majori combinationi. Item
matis cum vita Religiosa, et Religionis in-
signibus addunt egregiae laudes, ipsique
sertim excelsus animus in stemnendo Orbe,
tum etiam totius Familiae elogia innui possunt,
ejusque felicitas, ex hac Virgine emanatura,
quae etiam in umbris Religionis fulgebit in
splendorem Nominis, tum fit commendatio
Priorissae, aut Abbatissae, appromissio benedi-
ctionis divinae, apprecatio optimi Successus,
favorum divinatorum optimorum, tum paren-
tibus gratiarum actio per educationem, gratijs
praestitis cum cum sollicitatione memoris ani-
mi ad Abras coram Supremo Numine.

Haec puncta praedictarum Orationum exornantur
et acuntur v. p. combinationem temporis, Nominis
Stemmatum, Domus cum insignibus Religionis
aut p. eruditiones, Historias, felicitatem Reli-
gionis, et Religiosae vestis, et vocationis extol-
lentes, aut p. allegorias, et similitudines, uti
Superius innui. Habenda autem est notitia
insignium Singularium Religionum, aut celebrium
aliquorum illius instituti decorum. Uti Moni-
aliu S. Francisci Sunt 2 manus, item cla-
ra in Nomine et meritis Fundatrix, item
Stigmata S. Patris à Seraphino impressa, ite
Cingulu S. Francisci, Monialium S. Benedicti,
Fundatrix Scholastica cuius anima in Spe-
cie Columbae ad Caelos emigravit. Item
Spinae S. Benedicti Sunt celebres, è quibus
sanguine ejus tinctis Rosae effloruerunt.
Adversio etiam fieri potest Supra ipsum
met Nomen Benedicti. Item quod penes illi-
us festum ver. incipiat. Teresinarum hasta,

qua cor

88
qua cor S. Teresiae Seraphinus vulnera-
vit. Unde dicitur Ordo Seraphicus. Item
patrocinium S. Iosephi Singulare, Item
quod moriens animam in specie columbae
Caelis transmiserit. Dominicanorum fax S.
Dominici. Item Nomen ejusdem non vile quid
significans & Norbertanorum vestis S. Nor-
berto à Beatissima è Caelis collata. Item
quod locus ejus Religionis fuerit è Caelo p-
monstratus, Unde pmonstrantenses dicunt
Nunc reliquam huc spectantem addo su-
pellectilem.

Sententia et Fra-

gmenta.
I. Claustralis Paradysus ad suavem spi-
rans Austri clementiam, quasi tot flori-
bus vernat, quot virtutibus abundat S. Bernar-
dus. Juxta Sententiam cordis mei Si Paradysus
in hac vita praesenti est, v. in Claustro, v. in

Scholis est. S. Chrysos.
Super Altitudines terræ sustolitur quæ glori-
osa Præsentis sæculi p[er] mentis despectu calcat. Greg.
Qui terrena stemp[sim] nece[ss]e est, ut fla-
grante desiderio celestia requiramus. S. Bernar.
Contemne divitias et eris locuples, conte-
mne gloriam et eris gloriosus. S. Chryso.
Vis ergo habere omnia stemne omnia. Senec.
Insuperabili loco stat animus, qui exter-
na deseruit, Inexpugnabilis est, quem mul-
tis machinis lacepsitum fortuna non trans-
fixit, nunquam major ē, quam ubi aliena
disposuit, et fecit sibi pacem, nihil timen-
do divitias, nihil cupiscendo. Idem
Fabricij Pyrrri Regis aurum pepulit, magisq[ue]
Regno judicavit regias opes posse stemnere.
Idem lib. 3. de benef.
Toties Reip[ublice] navis fluctuat, quoties sa-
cra Religionis Anchora mota ē. Strada
Deo parere libertas est. Seneca.

11. Plus apud

89
11. Plus apud bonos pietatis jura, quam omnes
opes valent. Iusti.
12. Publica Religione consecrata virtus, nulla priva-
ta laudatione indiget. Valer. Max.
13. Mentis pudicæ candor, et indoles formata
faustis sub penetralibus, vulnusq[ue] Divinæ
Parentis fixa jocant momenta terris. Varb.
14. Non potuit melius totum sibi subdere Mun-
dum, quam totis pedibus subiciendo suis
Id. Sat. de Caro. 5. Im.
15. Devotis Religiosis Sic idem. Idem
Paupertas aurum thus lilia casta figurant.
Votum parendi myrcha fuisse potest.
Paupertate quid ē toto pretiosius Orbe
Quam nisi divendas omnia nullq[ue] emes. Idem
16. Te Spectæ celebrant, et comitant[ur] opes. Heinric.
Regem habeant alij, plus ē regnare sub illo
Sub quo libertas omnibus æqua dat[ur]. Idem
Tu Cæli in terris incola semper eris. Idem
Affixiq[ue] sibi nec opis mortalis egentes,

Fortunam adversus ppria virtute tegunt. *Burgund.*
Fallaces curas humanaq; vota perosus
Tunc quoq; magnus eras.

Solis sceptrum gerunt quib; e subjecta cupido
Atq; animo posuere modum nil juris in illo
Casus habet nihil ipsa mang violenta Tyranni
Suntq; sibi toti Regnum. Idem

Symbola

Soli p eclipsim in una Regione obscurato 1.
adscriptum: Si latez et lucet.

Lunæ pariter datum Lem: Luna latet effulget 2.
Altera nimirum globi parte quod sic ex-
plicat: dum ming elucet magis æthere Cynthia luce.

Sic mag dum latitat casta puella tenet.
Gemma ex mari et concha matre extracta 3.
auro inserta adscriptum: Deservisse
juvat Matrem.

Columbæ coram accipitre in templum fugi: 4.
enti datum Lem: Hic securus ab hoste
Mylustelæ adscriptum: Candore pfero vitæ 5

Mavult

Mavult enim mori, quam luto candorem
inquinare.

Lunæ juxta oculum, se à terra supra ele-
vanti Lem: Plena polo relinquit terræ.

1. Mhalo Bunicæ adscripta epigraphe: Meli-
us maturesco sub umbra.

8 Viti alligatae ut magis fructificet appo-
situm Lem: Crescit p vincula virtus, et
vincta feratior.

9. Iridi datum: Sub tecto splendens, sub
Sole obducitur umbris

10. Gemma ex concha exempta: Clarius e
a matre recedens et pretium de matre
relicta

11. Auro in igne purgato: Dum spoliis polior

12. Navi: Nec terram attingens graditur secu-
re per undas.

13. Sceptro tractato pro voluntate imperan-
tis data Epigraphe: dum Servio regno

14. Trocho funiculo suo illigato quispiam

adscriptit: vincior ut vincam.

Aquilæ ad capiendas aves sorinis catenulis in pedibus adstrictæ adscriptum: Securè vinco ligata. v. vinco revincta.

Eruditio

Vestales apud Romanos erant Virgines dicatæ sacrificijs Deæ Vestæ et igni perpetuo alendo, qui dicebantur custos. Imperij flamma tantus honor illis erat ut obvijs in documentum cultû Consules fasces suos submitterent. Vestali quoq; Triumphator quidam curru triumphali vectus, et casu obuius, debuit via cedere. Accessuræ Altare in capite habebant corda, e quibus pmicabat ignis odorem suspirans. Ex Roscio et Historia Roma.

Ad combinationem Sciendum illud, quod de DEO dicitur in Scriptura: DEUS noster ignis consumens est. Fasset idem combinari cu Stemmata Plomienzyk.

De Carolo S.

De Carolo S. Imperatore scriptum ē, Carolus major in exilio, quam in Imperio.

Joanna Austreberta stemplans aliquando vultum suum in ellucido fonte aspexit se in religioso Virginum habitu quamvis adhuc secularis esset, quō promotā iit ad religionem. Idem combinares cum Stemmata fluvij.

Daphne ut servaret castitatem, ipsum fugiebat Apollinum ideo mutata fuit in laurum.

Cuj Ovi: accinit. In quoq; ppetuos semper gere frondis honores. Et Hora: de eadem apt.

Cuj laurus æternos honores virgineo peperit triumpho. Combinares cum Stemmata Arboris Franca Virgo Nacentia dum Sacrum velamen ab Abbatisa accepisset, id visibiliter ab ejus capite sublatus fuit, et alio cælitus demisso velata stetit. Astulphius.

11
Vestales
Joanna Austreberta
Daphne
Cuj Ovi: accinit.
Cuj laurus æternos honores
Franca Virgo Nacentia
Abbasissa
Astulphius

Joanna Clarae Indae Xtus dedit vestem
gemmis insertam, illamq; eâ inducit. *Bagatta*.
S. Franciscus de Paula Religioso pallio
pro Navigio usus aquas superavit uti et
noster Polong. S. Hiacinthus vitæ San.
Ad Xtum 3. S. Monarchas Stella deduxit,
Combinares cum Stem: Stellarum.
S. Severinus Abbas injecta super agro-
tantis Clodovei Regis Galliae Religiosa
veste, illico in columem à letali morbo statit. *Barry*
S. Albertus Monachus, Aquilæ cucullum
sibi offerentis Specie excitatus ad monasticam
vitam se vocari intellexit. *Bagatta*. Combinares
cum Stemmate Aquilæ.
Clericum quendam Everardinum S. Bernar-
dus jactualet, cum ad vota ej cecidisset, ad
vitam Religiosam revertit et deduxit. *Casarius*
Combinares Cum Stem: tab: Lusoria.

Guerriico

Guerriico Abbati Monacho oranti in cho-
ro Angeli vestem candidam et splendidis-
simam attulerunt. *Henriqus*.
Beato Reginaldo ordinis S. Dominici ap-
parens Beatissima habitum dominicano-
rum descripsit et dedit, qui hucusq; ser-
vat ab iisdem. *Vincenz. Bandellus*.
Beato Alberico horas in choro cum fra-
tribz canenti Bina cuculla candida obtu-
lit quo enim tempore cucullæ relinqui-
um horum Fratrum è nigris albæ factæ
sunt. *Henriquez*.
Corona erat Vestalium insigne. seu vit-
ta, qua redimebantur perpetuam casti-
tatem deo voventes. *Bisius*. Combina-
res cum Stem: Coronarum. Additq; has
coronas pudoris fuisse et Virginitatis
insigne juxta *pudoris* Virgilium. Vitte

tenues insigne pudoris.

Apud Quos erat Vestis nomine plaga
qua pricipue Vestales utebantur. Baifius
Vacare ad pileum idem erat quod dona-
re libertate. Suetonius

Apud Romanos in tegumentis Caput
et vestibus clavi aurei efformabant voca-
bantq; vestes Clavatae. Baifius. Applica-
res votis Religiosis, quae dicuntur clavi.

Data Supellectili praxes pono.
e^o Imo universalem omnibus
Religionibus à circumstantijs com-
munibus

Prima Communis
Dotgdes obtudny Siwiecie fatuis igni-
bus niewinne ludrit oczy, dotgdes wspa-
niate w nieszczerym Sercu tuczyt o Imfi-
mm Panie nadzieie, dżis z swiatetkami

twoiemi

73
twoiemi przy zakonnych gasniesz um-
brach. Desperowac musisz gdy sczysli-
wsza Paula, fortunniejsza Franciszka
na bonce Spei stawa. Promontorium.
Stawasz Alfiu Tanno przy tylu heroi-
cznych z Swiatem utarczkach w tryum-
falney branzie, gdy w Zakonney forcie
niezwigłta cnota niezmieritelnym ci za-
stuzone skronie wienczy laurem, a swig-
tsza Stawa tryumfalne Jmę po Niebie-
skich głosi horyzontach. Kruceni w pę-
ta zdobili Tryumfatorow Rzymskich af-
systemy, twoię godniey porzucone ho-
nory, wzgardzone bogactwa, zdeptane do-
statki, Stawig komitywę. Je sprete cele-
brant et comitant opes. Idę wespot yrodo-
wite. Zacznych Antenatow, iasney Paren-
telij zkoligowanych zastuzonych domow

Imiona, z tym większym applauzem, ze nie
niewolniczeniu kaydanami, ale scistej mi-
losci zycielowemi skrepowane pętlami, z tym
tedy tryumfem za Swoig Zakonną idęcy
fortę przyjmuy Przewielebna w Chrystu
sie Mcia Panno Xigni, w ktorey nabożeń-
stwem Eufrazę, Skromnoscig Mechtę
dę, umyslu swiętę wspanialoscig uczac
wac y kochac masz Marcellę. Wamżes
Wielmożne Rodzicielsstwo nie zał iaki z
iey heroicznej odwagi, ale pociech z tak
sęzsliwego nad Swintem zwycięstwa y
tryumfu ma się wycielowych wzniecać
Sercach. Nie rozumieycie Wmęstwanstwa
iakovyscie szkodie iakiey podpadac mieli,
iakovy się splendor Oczystego domu mieć
miał zakonniemi umbrami, by najmniey
tu o Imci Wmęstwanie prawdziwiey powie-
dzieć

74
dzieć, co tam Miesigcowi lubo iedną przy-
mionemu Strong, drugę iednak dosko-
nalo iasnigcemu przypisano: Et latet
et lucet. Co pięknie wytłomaczył Poeta
Tum minus elucet. I Karol lubo Cesarz
nie stracił stawy porzućwszy całego swia-
ta rządę, y Splendory. Carolus major in
eremo, quam in Imperio. Będzie y tam
jasnieć na ozdoby y stawy rodowitego do-
mu, a na zawdzięczenie Rodzicielskiego
pieczętowania nieustannie przed Maie-
statem Boskim goręcym Sercem suppli-
kować y wszelakie pomyslnie sukcesy
na Imię y godne Wmęstwanstwa y dobro-
dzieystwa zaślęgi sprobowadzać.
Adde particularis accipe impetum,
Nimirum ingrediente Virgine de Stem-

Poray Ordinem S. Benedicti.
Jakoz Benedykta młota nie zwabi wio-
sna, kogo niezachęci wdzięczny życia ie-
go a niezwydły kwiecień, ktorey nie po-
ciggnie duszy w gólbicy ku Niebu wy-
latując Scholastika drwig S. Benedy-
kta zafarbowane. ciernia w rozę się za-
mieniają, ktorey heroicznym krokiem
y wspanialszym nad Rzymskie Vestales
animuszem po Świecie deptę: quidquid
calaveris rosa fiet. Ale osobliwiey
tego winiszować szczerca. *Immaculata*
ktora y herbownego Poraju rozę Święto-
bliwą deptę: odwagę prowadzi że quidquid
calcat rosa est. Niewspominam Rzym-
skich Tryumfatorów Ceremonij że im
na Capitolium wieżdzącym wonnym
drogę

75
drogę uścielano kwieciami. *Immaculata*
na śluznicy po zwyciężonym tryumfując
Świecie zdeptając rozę do kwitnącej w Be-
nedykta kwaterach ściele sobie gościniec
cnoty.

Stia particularis impetus in ingres-
sum Monialium S. Clare.

Choćby kto dyamentowemi miał Serce
do Świata przykute kajdanami, odnie-
go ie Seraficzne Franciszka oderwać rę-
ce, Choćby komu Kresusowe bogactwa,
Midasowe dostatki Świat ofiarował,
łatwo ie porzuci, kogo na herbowną Fran-
ciszkę bierze Zakon porękę. Najszczęśli-
wiey z burzliwego Świata Oceanu na
ten brzeg wysieść, z ktorego własną Fran-
ciszek niebezpiecznym podaje rękę. do-

rosnie ten Nieba y sergsliewey wiecznosci
korony, kogo zdobigce w herbie zakon-
nym S. Klarę pielęgnię ręce. Tu serg-
sliwa manudukcya, za ktory nikt serg-
sliwie porządane nie chybi portu.
Ubi advertis ex qualibet periodo posse
formari unam totam Orationem. Con-
gum esset adducere praxes et impetus
cujlibet ordini, sformes, facile ad normam
hanc reliqui componi possunt.

S 3ius et ultimq

De redditorijs Cerei

In his Summę exordium ab applausu Vir-
ginis de Spreto Mundo, calcatis opibus
de assumpto Statu Sacro sublimi, tum
addunt rationes hujus Ceremonia, par-

tim ingeniose

76
tim ingeniosae, partim morales p̄sertim
si a maturo dicat oratio. Tales rationes
sunt ut Mundo se morientem sciat, aut
quasi rursum baptizandam, aut quod
jam fiat res Sacra pignus Sanctum di-
vinum, coram quo necesse sit gestari faces,
aut quod jam desponset Xto. Postea fi-
unt apprecationes faustorum Successuum
in vita Religiosa. Optime autem haec pun-
cta exprimuntur per combinationes acutas
et circumstantias candelarum ignis eorum
usus. Potest etiam talis oratio, sicut et
Superiores formari per Prothasim et Apo-
addicto ritu aliquo in accendendis facibus
aut sferendis. Item Symbolo aliquo, in quo
usum adduco partim Symbola, partim Em-
ditiones.

Symbola

Hæc è Mundo Symbolico habere possumus
inter quæ Specialia Sunt Sequentia

1. Candelæ ardenti inscriptum lem: accensa
micabit. Combinares cum ardore amoris
Divini et fervore in ejus obsequijs.
2. Eidem Symbolo lem: è tale. à calore can-
dor, ubi facilis est amplificandi materia.
3. Itidem accensa fax cum lem: Altior qd splendidior.
4. Eidem candelæ inscri: deficiam antequam
extinguam. Combinares cum perseverantia in Religione.
5. Fax accensa cum lem: deficit ut possit. Seu ali-
js inserviendò sumor. Seu alijs lucens uror.
6. Eidem faci datu lem: geminus respicit ardor
idest patrij Splendoris et Divini amoris.
7. Itidem Candelæ cum lem: cum splendet omnia
splendent. Combinares cum decore Familia

emanaturæ

emanaturæ ex ejus vita Religiosa.

8. Item candelæ cum lem: festina extinctos
reddere luci. idest juvare Parentes.
9. Eadem Can: cum lem: inopem me copia
fecit. idemq: Virtute dives fuerat, pauper
est fortunis.
10. Faci in lucerna inscri: lem: Sub tegmi-
ne tuta. ubi alludi potest ad Securitate Salutis in
claustro.
11. Candelæ inclinatæ magis ardenti data
lem: Vires inclinata resumo. ubi Religio-
sa humilitas majorem habere splendore
asseritur.
12. Flammæ emungenti candelam inscri-
ptum: Si nimis emundas extinguar.
Unde fieret descensus ad Abbatissam
ut leniter tractet Neoreligiosam, v ad

ipsam Neo: ut in virtutis fervore discor-
tionem adhibeat.

13. Aræstus faci lucendo se osumentim:
scripsit: non querit quæ sua sunt. ubi al-
ludi posset ad vitam communem.

14. Candelæ ppter combusti lechni abundan-
tiam minus lucenti inscri: lem: de me
nitebit. Combinares id cū abjectione opum
ppter majorem animæ fulgorem.

15. Faci manibus agitata et magis accen-
sæ additum Lem: Agitata micabit. Ubi
alludih ad labores Religiosos splendore
animæ adferentes.

16. Rverus Urbini dux habuit p Symbolo
candelam accensam alias accendentem
cum lem: Non degener addam. ubi allu-
di posset ad vitam exemplarem.

Eruditio

Eruditio

Jax ante Principem accensa significa-
bat antiquis Plucere illum debere cæte-
ris exemplo et vita. Massenius
Hecuba pgnans Trojanorum Regina facem
parere sibi visa ē, Unde medius Orbis, Eu-
ropa Scilicet et Asia flammâ sciperet, pe-
peritq Paridem Patriæ exitialem. Sabellus
Diogenes claro medioq die cum accensa
lucerna Urbem circumiens interroganti
quid faceret resp: hominem quero. Lucertig.
Cladem Arum ad Periesium renuntiarent
faces ardentes celo delapsæ Ibinares id cū cla-
Normanno Bratantino Cereg ab ipsa ^{Idē Orbis} Dei
para donatus ardenti igni extinguendo
pptissimum erat, et singulare remedium,
qui licet si semper ardebat nunquam minu-
ebatur. Terreolus.

Nobilis Brito tempestatem nocte quadam
horridè saevientem accenso Cereo benedicto à
San: Francisco de Paula illico quiescere
fecit, quod et alijs candelis ab eodem S. se-
cratis evenire scribit Bagatta. Optime id
serviret Orationi ingressu Ordinis S. Franci:

PKAXIS

Mozesz słusznie po zwyciężonym tryum-
fować Swiecie, gdy ci y Niebo y S. Franciszka.
Zakon wtey który niesie Swiecy tryumfalne za-
pala ognie NN. P. X. Panno. Mozesz przy niey
znikome pozory ziemskie podać na umbrę, y
wszelką nikczemną próżność daleko zamysł y
odwarne Serca wyswiecić. Nie zblędzisz z
utorowanej do Nieba drogi, gdy ci to Święte
przyswieca światło. Pewniey niż bałeczny
Herkules piekielną na głowę zetrzesz hidrę,
tę iey dobrze

80
tę iey dobrze miedz y oczema zaświeci-
wszy pochodnią. Przy tey ogniu wdziernicy
na miłą Bogu pośpiesz ofiarę, y tak lu-
bo jasne bardziey iesze obiasnisz domy;
nie inaczej tylko iako owey przypisano
Swiecy: cum splendet et omnia splendet.
Jęz drzew w xcie. W Panno sama przed
Bogiem iasniejąc całą obiasniasz Fa-
milę; a przy zakonney chwalebnie swia-
tu obumierając gromnicy feralne od
Przeswieconego Imienia odpędzisz um-
bry. W Zakonnym zaś życiu twoim y
drugich gorącym przykładem lepiej
niżeli pochodnią zapalać będziesz. I
siebie samą nie mniej Świętemi, ia-
ko też y świetnemi obiasnia promie-
niami. Przydawsz y Polskim Poetgą:

prekacyq:
Niech daleko Smiertelne cienie się mija
Ktoreg Święte Zakonu ognie otacza.

Supplementum funebre
Suggerens Orationes funebres
In his potissimum exprimi Solet dolor Pa-
triae, Amicorum, populorum ex obitu huius
tanti ac tanti Viri, tum attingunt, ac enume-
rant gravi Stylo laudes defuncti, tandem
descendit ad Superstites sanguineos corum
Solatia spondendo tum Patriae, tum po-
pulis quod Deo vivet, qui vixit mundo,
Vivet Patria in sanguineis, qui vivere
desijt in se ipso. Oportuna huic materia
est eruditionum notitia, quam inde se-
quentibus instruo exemplis.

Praxillus

1. Praxillus Philosophus latabat moribundus
quod à dignis Viris ploraret, et quod 60. annis
Patriae servivisset.

2. Alexander Macedo morituro maximo Ami-
corum Perdica annulum dedit.

3. Quidam quaesit quid mallet an esse se
Cresum divitem an Socrate Sapientem.
R. in vita Cresum in morte Socratem.

4. Quidam Philosophus interrogatus quid esset
mors? R. est bonum summum.

5. Epaminondas mortem virorum fortium
otium dixit.

6. Severus Imperator ad suum loculum
agebat: tu o locule Virum capies quem
non capit Orbis.

7. Zeno Apollinis Oraculum interrogavit
quomodo bene vivere posset responsum
tulit: mortuos consule, et ab ijs quid fa-
ciendum disce.

Urbemque Moxe. Rocharum Syriae ab
Urbemque Moxe. Rocharum Syriae ab

8. Nabathæi Reges ante pectus loco Signa-
culi, imaginem mortis gestabant.

9. Peinerus Epaminondas Dux Thebanorum
dum interrogaretur quid p laborum premio
vellet R. memoriam mei. adjecitq. jam
jam moriens. Nunc vivere incipit Epa-
minondas quia sic morit.

10. Ferdinandus Rex Castellæ jam jam mori-
turus ad templum accessit usq. purpuram
Sceptum, Coronam, torquemq. annulum de-
posuit addens. Domine Regnum quod a
Te accepi tibi restituo.

11. Diogenes Cynicus curiosus ossa mortuorum
plustrans interrogatus ab Alexandro M.
quare id faceret R. Patris tui Calvariam
quæro, nec ab alijs discernere possum.

12. Persæ in tumbis defunctorum sculpebāt.
Solem cum lemmate. oriatur.

13. Egyptij

13. Egyptij verò in tumulis pingebant Phari-
cem cum sem. evolabit.

14. Athenienses in defunctorum sacrophagijs pin. Cytras.

15. Alexander Macedo cum ploraret ab amicis
quod Juvenis moreret dixit. Vixi Satisq.
non annos sed triumphos numero. In
ejusdem Alexandri tumulo Asia et Afri-
ca ferro subjugata pingebat.

16. Spartani mortis templum ex candido
marmore construxerunt.

17. Thesalia cum adesse non potuit funeri
Matris suæ misit Spongiam lacrymis
plenam. Appianus.

Olim Imperatoribus coronandis pone-
bant ante oculos lapides Alabastrum
Jaspidis et Porphyri dicebatq. elige Au-
gustissime Caesar ex quo tumulum tibi
fabricari jubes.

Palatæ ad suos mortuos literas scribe-
bant, quæ simul cum cadaveribus comburebant.
Lacedæmonij defunctorum heroid effigies ære
et marmore sculptas in Senatu asservabāt.
Eens quædam loco auri ossa mortuorum habet.
Romani morientes spiritum appposito ad
os ore in se attrahebant.

Philippus Macedo moriens dixit non mo-
rior quia Alexandrum in quo vivam relinquo.
Edwardus quoque pater Rex Angliæ moribun-
dus filios intuitus dixit: hæc sunt mea pa-
latia in quibus vivam.

Artemisia Caria Regina cineres defun-
cti Mariti Mausoli Regis vino immiscens
Protesilao sub Troja occiso Laodæmia u-
xor ejus petebat a dijs ut saltem umbram ejus
videre possit, quod cum impetravit per gaudium
in amplexu umbræ expiravit.

Portio

Portio interrogata quando tandem plorare
Virum desinet R: cum desinam vivere.

Cicero in funere defuncti Patris inter alia
ejusdem elogia dixit:

Non tibi deformes obscuri sanguinis ortus,

Non sine luce genus.

Huc spectat quod ut docet Plinius de Cygno Canitibus
Poeta: Cantator Cygnus funeris ipse sui.

Et de Phœnice traditur: quod est Superstite suo
rogo cinere renascitur.

COROLLARIUM
Suggerens opportunam Suppelle-
cti fragmentorum tum ad Ste-
mata tum ad varias materias

Copiam.

Fragmenta
Ad Stemmata Polonorum

ABDANK Sive alia Stemmatum Litera

Omnis apex ibi pondus habet. *Biderman*
 Mihi litera felix. *Bausig*
 Merito Civis sua facta recenset Syllabg. *Donatg*
 Descripserat auro. *Hanutig*
 Fama volat scriptis comissa perennitg *Potavig*
 Descripsit in Omen. *Hanutig*
 Divina monumenta manus *Idem*
 Dulcibus indulget scriptis *Verpau*
 Sacula rara dederunt aequalem scriptis *Idem*
 ingentibus. *Idem*
 Ambit honor clarsq; notas et nra circum. *Benig*
 Sideris in morem pfulget litera. *Idem*
 Inscriptum referunt per sacula nomen. *Idem*
 Digna legi cedrisq; inscribi litera. *Ines.*

AGERVUS

Occurrent scribis volent quaecunq; metunq. *Bislerig*
 Res est ma:

Res et maturrima messis. *Idem*
 Aspice quam pulchro degesta stet ordine Messis *Idem*
 Meriti Seges aurea fructus honoris. *Baldving*
 Seges aurea Surgit. *Sallutig*
 Infractos messis vocat ista Colonos. *Verpau*
 Secunda laudum messis. *Avantig*
 Sponte sua flavo seges aurea fluctuat auro. *Jonig*
 Maurimus communia semina Callo. *Balde.*
 Plena tumet sublimis arista. *Idem*

AGNUS

Tendebatq; aries dux gregis ante gregem. *Balde.*
 Victima fiet ovis. *Idem*
 Agnus erit totum vehet in vulnere mundus. *Balleg*
 Inchoat aethereos aries fulgentior ignes. *Baldving.*
 Vellere candet ovis. *Biderman*
 Totum aspicio dimanat lumen ab agno. *Idem*
 Candidus e collis pedit penetralibus agno. *Idem*
 Nullis pervium obile lupis. *Hanutig.*

Aries impulsus in Astra.

Gallus

Surgit Ovis quondam fluvio submersa salubri.

Pulcharell.

Agnorumq; Oviumq; greges ducemus in Aras.

Idem

Debitus agnis hinc quoq; sanguis erat.

Bentig.

Preiosi velleris agnus

Balde

Agno grex omnis in uno

Ines

Nivei vestigia prefferat Agni.

Idem

In Aelett.

In cœlum niveis se sustulit alis

Labbe

Ipsam adeo spretis actam taumantida cœ-

lis. Istas in pennas deselisse putes

Idem

Nixus pernicibus alis sublimis vehit

Donaty

Effusis Mundum perlabere pennis.

Hanutig

Pernicibus alis æthereas animi jam penetrabit

in arces.

Verpey

Ibat sublimis pictis pulcherrimis alis.

Gallus

Auspicio favet ille nitor favet ille volat.

Pulchar.

Plausus

Plaususq; repercutit alas.

Ioninus

Antevolant Zephiros alæ parthasq; sagittas.

Idem

Desuper auratis volitat Victoria pennis.

Hanutig

Festaq; propetibus agitantia gaudia pennis.

Bentig

Sturata vincit qui sidera penna.

Ioning

Penna meliore flotas et flumina vincit.

Idem

Plausus C. H. O. R. A.

Nostræ certa spei dieceris anchora.

Ines.

Fatigat gravis anchora dextas.

Hanutig.

Hæc unica Nautis Anchora desperata sa-

lus nisi nûbila vincant.

Idem

Fundat gravis Anchora puppes.

Gallus

Iacta rate si sit fixo gravis anchora morsu.

Pulcharell;

Spem cunctis anchora firmat.

Ioninus

Plausus U. L. U. E. S.

Annulg' exiguis molle sed arte gravis.

Biderman

Dignandum pollice Regis onus.

Idem.

Pyrrhus eritreo quoties digitum induit au-
ro, Vidit in aspecta totum Helicon manu. *Idem*
Annulus auro fulgidus et magni radijs splendentibus
Rutilo cui Regis annulus auro accendit gemas manus. *Idem*
Stat pendulus auro annulus. *Idem*
Gemma micat, quam circulus aureus ambit. *Salustius*
Ipsa annulo hoc tibi munit immortalitas.

DE QUILLA

Victrices alas uni Submisit Olympo. *Barley*
Regnatrices Aquilae dominæque volucres *Donatus*
Aquila Imperij venerandum insigne latini. *Idem*
Unque ferox, rostroque minax. *Bahusius*
Clangore alis atque unguibus instat, defen-
ditque suos multo cum sanguine nidos. *Donatus*
Hæc Regibus ales præsidet. *Bahusius*
Alias vincit volucres pernicibus alis. *Donatus*

Memorum frondosa voluptas. *Bahusius*

Arbor

Arbor immensos ramorum fusa corimbos. *Idem*
Quot folijs tot linguis acta sonabat. *Idem*
Arbore quid majus. *Baldovius*
Augusta eximium genus arbore ducis ædavit. *Idem*
Stipite multiplices rami fundunt ab uno. *Sautellus*
Solicat Arboribus pendula gaze suis. *Idem*
Seque sacris nasci miratur frondibus arbor. *Donatus*
Sublimes effundit in æra frondes. *Idem*
Rutilantibus auro ardescunt radijs frondes. *Hanulius*
Felix se floribus arbor induit virides
effert, jam turgida sæty *Idem*
Excelso surgentia brachia trunco. *Verpæus*
Venturis quondam factura nepotibus umbra. *Idem*
Arboris umbra tegit tota quæ mente petivi. *Salustius*
In arbore sortes. *Idem*
Cælo comes opaca miscet arbor. *Avancius*
Assiduo sic vere vire *Bentius*
Ad cælum ramis altè surgentibus exit *Idem*
Audax sideribus frondes miscere. *Ionius*

Fronibus amplis felicisq; nemq; Subjectum

protegit umbra. *Idem*

ARCUS

Hic potuit quicquid non potuerat preces. *Idem*

Arcus domini majoris adoro. *Idem*

Medio curvabit arcus Olympo. *Idem*

Magno Spectabilis arcu. *Idem*

Mundum Suspendit ab arcu. *Idem*

Potens infrendit arcu. *Idem*

Belli Sonos tendunt arcus. *Idem*

Nervos ad Sidera jactant. *Idem*

Tela jacent, lassiq; arcq; et pulchra videri arma. volent. *Idem*

Clava contentus et arcu. *Idem*

ARMA VARIA

Invictis Majestat militat armis. *Idem*

Cuj armatis abiit Sub messib; avum. *Idem*

Procul audiet arma Bosphorus. *Idem*

Semp in armis horribile vinciq; grave Sensere. *Idem*

Armorum

Armore late terrore triumphat. *Idem*

Non illis victoria distat ab Armis. *Idem*

Dubia fida arma Salutis. *Idem*

Ardentes deducit in Arma Nepotes. *Idem*

Victricia Mundi tela gerens. *Idem*

Viris armisq; potens. *Idem*

Invictis Cælum qui texerat armis. *Idem*

Consilio insignis virtute insignis et armis. *Idem*

Sesq; ostentat in armis nil metuens. *Idem*

Tu ojuratos funesta in bella rebelles, *Idem*

Armorum arbitrij et Cælo judice pangs. *Idem*

Ferri densa Seges. *Idem*

Flagrantia fervidus arma corripuit totum *Idem*

debellaturus Olympum. *Idem*

ASCEA

Dominasq; augusta Secures arripit et Pa- *Idem*

trio majestas commodat Orbi. *Idem*

Non pudet armatas astræd ferre Secures. *Idem*

Ignotas declinant vota Secures. *Idem*

Accipiet nostras fato Meliore Secures. *Idem*

Ausonios cepit fasces Romæq; bipenni tractavit. *Idem*

Hto nu Rocho
 Bilingo - scry tra nu Rocho
 Lona fura
 Lona fura
 Lona fura

Ducitis aeterna Patrios ab origine fasces. *Dulchari*
 Cadunt jam colla Securi. *Balde*

AEVSES

Coelestibus aurea pennis. *Bisely*
 Non una morat avis. *Idem*
 Adest Sublimibus ales ab Astris. *Bideri*
 Nempe ipsas etiam gloria tangit abes. *Sautel*
 Evolat et Sequem despicit ales humus. *Idem*
 Niveis victoria Constitit alis.
 Ginxit et augustas auro viridante volucres. *Donat*
 Par avis aethereis astris. *Sallu*
 Sed mota Sagittam fallit avis. *Malap*
 Cuiusq; polum Cantus coronat. *Dulchar*
 Sublimis ab alto Mater avis. *Joring*
 Suosq; Superstes surgit avis busto. *Idem*

BOS

victima cornu *Barley*
 Et sua bellanti debebant lumina tauro *Idem*
 Mactabatq; Sacros ad Sacra altaria tauros *Idem*
 Taurus in

Taurus in aethere fulget. *Sautel*
 Intento meditatq; plia cornu. *Donat*
 Bos mitem iustumq; notat. *Idem*
 Cum lauro gemini meruere priores. *Hanutig*
 Primus adoravit venientem taurus. *Idem*
 Audacesq; dolet tauros occumbere campo. *Sallu*
 Ille suo Numen pecori non gramina quarit. *Dulchar*
 Magnum qui navibus ignem spirabat, Mu-
 git, et exitum percurrit et instruit agnem. *Balde*
 Nitidos gaudent pferre juvencos. *Idem*

CAMPUS

Est ingens non deside pulvere campus. *Bisely*
 Aspice quod repleant spicarum millia caput. *Idem*
 En quam aspicio nitet omnis gramine campus. *Idem*
 Aut igit calum post hac campestre vocatur.
 Aut. Sic celestis fit mihi campus ager. *Idem*
 Revirescit gloria campi; Et tibi perpetuis

messibus albet ager.

Spiritus

Iam se Majestas Regia totis explicuit campis
Campus adoratus illis abis omnis in herbas.

Vider.

Sedet ditissima campis fortuna.

Donat.

Astra sereno lumine sidereos pingunt in-
diantia Campos.

Manutius

C A N C E R
Patrias se mergit Cancer in undas.

Bissel.

Cedunt ubi sidera cancro

Idem

Quis tibi nunc animi cancer quos recipis ignes
Celsi sedes flammea cancri.

Manutius

Agmina agglomerant galeasq; prima cancri
Frontibus onnixa forficibusq; cident.

Bissel.

C A N I S
Superasq; canis regnabat in aula.
Milleno vigilat plus canis unus.
Canis arbiter equi.

Balbus

Balbus

Idem

Agmina pars jaculo, pars cane victa cadunt.

Rostra

Rostra sonora canum.

Verpau

Grex latare lupi trepidare

Idem

Præpes in cursum canis

Avancing

Sacras cubando duximus horas.

Pulcharel.

Est mihi sola gregis custodia nulla peculi

Idem

C A S E R
Placantur in hœdo Numina.

Bissel.

Desere stellatos audax capricorne corulos

Idem

Dignior hic stellas inter habere locum

Idem

Et capra Romani victima Martis erat.

Empyreï capricorne tibi debent honores.

Illuc nitens arrecto ergo pede.

Idem

C A P U T
hominis

Lugusto capiti pondus celeste corona.

Manutius

Impanet capiti deus auctor honorem.

Idem

Vita caput atq; divi melioris origo.

Petavio.

Tali de vertice robur accipies firmumq;
trahes per membra vigorem.

Verpau

Superum turmis Caput arduus infert. *Detavig*
Ambrosium caput et stellanti tempora crina. *Gallus*
Proximum Caelo caput. *Ananias*
Queis Tiare fronte micant celebresq; mitre. *Idem*
Augusto capiti laurea. *Idem*
Adoratum populis caput. *Balde*
Dij tollere solum hoc voluere caput. *Balluch*
Flore coronatum pfert caput. *Jonas*
In una cervice est numerosa phalanx. *Idem*
Infert celestib; astris emeritū bello caput. *Barle*
Eternūq; tuo capiti meditat; honorem. *Barle*
Nunc caput Orbis erat. *Gallus*
Vidit adoratum gentibus esse caput. *Bidar*
Illi Sidereū caput et gravis ore venustus. *Tuchas*
O caput excelsis dotate triumphis. *Idem*
Parce oculis tū dulce caput subducere vultis. *Idem*
Aurea victrici levavit pectora fronte.

CAPUT
Asini

Et fama

90
Et fama vincit asellus equos. *Balusig*
Cui caput est asini pfixum vine floret. *Idem*
Alcidam exuvias victi vestire Leonis
Cernimus et Lybicum tergo ferre jubar
Te quoque nobilitat victæ ruditatis imago.
Hinc Asini caput in stemmata victor habes. *Ines*

C A T E N A E

Seu Torques

Fortunatissima compes. *Sautel*
Aurea captivas ducet per vincula gentes. *Ananias*
Graves Solida compage catenæ. *Detavig*
Torquem signisq; auroq; rigentem. *Zeilius*
Inijcit æterni monumentum et pignus honoris. *Idem*
Nectere nunc aureo pstat sermone catenas. *Gallus*
Auratasq; feres torques dant vincla decore. *Versey*
Nec mors pia vincla resolvit. *Malaperis*
Series in torque coruscis aspera gemmis. *Pulcharelli*

CERVUS

Surgensq; in cornua Cervus.

Cornigerum tollit in Astra caput.

Sidera cur tauros Servatis, cur Astra Leones.

Dignior hic vestro Cervus honore foret

Cerva^o fugax teretesq; plagas et retia rupit.

Viris opponit cornua pennis.

CLAVE

Testat; clava stetit Alcide.

Invicta robore clavae.

CLYPEUS

Clypeosq; truces attollit in altu^s pugnatura falanx.

Clypeisq; refulget religio.

Scutaq; perpetuas umbone tegentia terras.

Tibi clypeus cassis et ensis erat.

Cassoz; ictus umbone repellit.

Mira operis facies; clypeiz; ingentis imago.

Applausere omnes clypeo.

Magnis Clypeaty mentibus Ajax

Columna

COLUMNA

Magnanima surgens Statione columna.

Tecta Ducum aeterno felices Numine sedes.

Non habet hoc fulcro stante ruina locu^s.

Aeternae molis et artis opus.

Et sua contritus fata colossus habet.

Stat forma columnae longinquas infesta

vocans Spectacula gentes.

Aula patet varijs alte suffusa columnis.

Ingentes ex aere auroq; columnas.

Tantae molis erat una Columna.

Miracula clara Columnae.

Tuo felix corde Columna fuit.

COR

Bello ardentia corda.

Sanctiq; ardentia cordis vota.

Pleno deo sensuz; virili corda tument.

Fixum sub corde reliquit amorem.

Magni Sacra cordis,
Laudabilisq; corda sollicitat calor.
Tam fortia corda virorum.

Petavi

Avanci

Bent

CORNU

Quinctis tum cornib; orbem implet.
Largiflue semper diffundit munera cornu.
Cornu gerit ille beatum.
Ora beat beat pleno facundia cornu
Sonantq; Sylva à Cornibus.
Durumq; terunt in verbera cornu.

Avanci

Sallu

Idem

Idem

Avanci

Soni

CORONA

Hæc spectari licet. Imi diademata Regni.
Gemmisq; graves, auroq; coronas.
Læto de vere coronam colligit.
Accipe fulgentem gemmis auroq; coronam.
Jam Cælo diadema nitet.

Donat

Avanci

Idem

Soni

Idem

CORVUS

Candidior cygno qui tibi corvus erat.

Bider

Pennigera

92
Pennigera pars non temnenda Cohortis.
Et corvinorum te genus esse probat.
Nunc melius corve disertus eris.

Sautel

Ines

Idem

CRISTA

Terribiles Augusto in vertice cristæ.
Madidas hostili sanguine cristas deo.
De casside pendens erexit se cristæ.
Illis sidera flagrant vertice cristæ.
Plena generoso sanguine cristæ.
Crescet livor cristatæq; gloria.

Barleus

Idem

Idem

Idem

Donat

Avanci

Balde

CRUX

Crux ara salutis.
Rutilisq; accincta pyropis crux rubet è summo.
Crux invicta premet quæcumq; adversa parant.
Iug ardua vindex crux aderis scelerum.
Sceptro crux alta coruscata.
Purpureæ vexilla crucis.
Crucis insigne edomitas super extulit umbras.

Labbe

Donat

Idem

Idem

Idem

Idem

Bent

Dama

Augustus tollens ad Sydera signum æthereæ ^{cruis. Idem}
Crux ipsa ignes cælumq; lacepsit. ^{Idem}
Crux, quam pro stemmate gestas, te
sanguineum Numinis esse probat. ^{Ines}

CYGNUS
Qui fuerat vitæ fit quoq; mortis olor. ^{Scintilla}
Stellarum assecla cygnus. ^{Biderius}
Inter Apollineos optans sibi nomen olores. ^{Balduin}
Candorem ingenij denotat ille tui. ^{Sautel}
Terq; sup æthera pennis ignava ptasq; humi. ^{Idem}
Aspicit aereo satantes agmine Cygnos. ^{Pulcher}
Sæpè coronato paulatim assurgere calo. ^{Idem}
Et vestros inter olores ibitis. ^{Idem}
Te Septem tollent ad sidera Cygni. ^{Balde}

DENTES
Messiem auratam è tali surgere dente decet. ^{Scintilla}
Samson maxilla, nostri glia dente gerunt. ^{Idem}
Huc spectat quod Lusitanus quidam in
obsidione dentibus pro globulis usus est.
Non aliter

93
Non aliter Cadmo dentes jaciente pagros.
Prodiit armata fronte timenda Seges. ^{Sautel}
Subitas Seges exercet hastas aspectu me:
tuenda suo de semine dentis. ^{Idem}

DRACO
Magnus in Orbe Scorpius obliquum dum
portat ab æquore Solem. ^{Donaty}
Draco terribiliq; postibus excubat ore. ^{Idem}
En draco cui moles Cristæ squamæq; jubæ. ^{Idem}
Te vigilante dracones lumine perpetuas
obecunt Statione perenni excubias. ^{Haruty}
Dimidiū vastis metib; flexibus orbem. ^{Jonny}
Mirant; taciti tum vasta mole dracones. ^{Idem}
Dicit; hesperidum pretiosis natus in hortis,
Pervigil insomni luce cubare draco. ^{Ines}

ELUES
Urget Eques ferro velite. ^{Baldoin}
Eques ingredit; seseq; ostentat in armis. ^{Detaviz}
Ingentes Equites et magna frementum
corpora quadrupedum. ^{Pulcher}

Magnanimumq; Equitem plausu comitant;
oantem, Auxiliū Regni Salvatoremq; fatent. *Avanti*

E L U U S
Generosus habenis,

Arsurgit Sonipes dominiq; superbus hono-
re infrenuit. *Idem*

Atq; animosos Regali à pondere sumit. *Barley*
Ad pugnam faleratq; Equus, qui Regia ve-
hit corpora. *Idem*

Ceduntq; bubus equi hac victima rante. *Lalbe*
Aureus adjunctos ipse movebis equos. *Sautel*

Sublimes in equis impavido se Marte ferit. *Vonau*

Stant et equi versisq; micant cervicib; alte. *Vamier*

Crebris objecta repagula pulsant calcib; *Idem*

Stat longum fixus Sonipes. *Idem*

Aterior attollit cervicē atq; arduq; alto,

Arva gradu rapit et ventos aurasq; relinquit. *Balbe*

F A L X

Est messis falx una satis.

Hæc Segetem

94
Hæc Segetem titulis offeret amplo tuis. *Sautel*
Eques undiq; fractus falcibus. *Avanti*

F A S C I A

Avitta stat vertice compto clarus apex. *Avanti*

Hic vere candor nivos et modesta Celitum

frontis jubar. *Idem*

Aureas telis imitata clavas

Clara. Tyrannum plaga fasciarū.

Lactea Celi referens sereno

Lactea tractu. *Avanti*

Kata regalem redimire frontem.

Fascia Celi rutilaq; zona. *Idem*

Turentum vincla monstrorum

Lata coronat vitta comas. *Idem*

Purpureo niveas texit diademate vittas. *Puchar*

V E R I M I R A C U L A

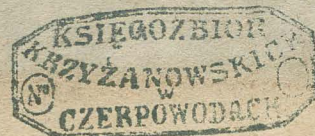
Verni miracula mundi.

In floris pulvere lucra latent. *Bissel*

Cælestia munera flores. *Idem*

Omors invida florem gar sic falce metis

Regnat adhuc in flore suo germenq; tuctur *Biderman*

floris, et illustres orituri ex germine Reges Lathe.
Inq. suo eternus flore. vigeat honor. *Bider.*
Semperq. recenti flore nitens. *Donat.*

Flos fuerat Lechici quondam diffmg. horti. *Idem.*
Viget amula florum gratia et ancipiti pu.
gnant de laude colores. *Idem.*
Effundit amores Flora suos vir nobile
vivum. *Idem.*

I L U U S
Victrices tramas audacior undas. *Barle.*

Sunt pontus et unda. *Idem.*
Ipsa tuis respirat in undis Patria. *Bispe.*

Quas cernitis undis divitiarum gaze natant. *Idem.*
Tuis indiget Orbis aquis. *Idem.*

Unus inexhaustas ille propinat opes. *Idem.*
Vigent uno rerum miracula fonte. *Idem.*

Sinceri veniunt a fontibus Anni. *Idem.*
Pota licet Semper jucunda Sitiri. *Idem.*

Te Socium poscant ad Flumina divi. *Idem.*
Triumphalis vox campo undis celusma. *Idem.*

Est procul celebres pretiosis fluctibus unda.
Idem.

Quas velut

25
Quas velut aurato gemifer amne. *Idem.*
Cum sua Sreniavice. devolvunt flumina Cene.
Nunquam gemiferi Patria. Gangis eget. *Idem.*

E A L E A
Tantus erat dubellum ageret. *Idem.*

Terribilis galea est et ensis micat eigne coram. *Idem.*
Capiti stat lucida Cassis. *Idem.*

Sub galeis etas omnis sudabit et annus. *Idem.*
Audacesq. tegunt generosa casside vultus. *Idem.*

Casside sub ista nullus est metui locus. *Idem.*

E L A U S
Porrigit audacem capitis ingentibus enses. *Idem.*

Tibi porrexerit Perseus fulgentior enses. *Idem.*
Sternens ense viam famæ sibi venditat

amplam materiem. *Idem.*
Goeunt cum fascibus enses. *Idem.*

Placidis parebunt legibus enses.
Porrigit immanem pacis studiosior enses.

Tulmine vibratis tutandis legibus enses.
Calidos prudentia dirigit enses. *Idem.*

Radiata suis mucronibus Astra corruscant. *Idem.*

Se Caelo vibravit Orion ensifer in medio. *Baldu.*
Latq. mucrone Sinistrum fulminat auram. *Baldu.*
Et nostris submittit ensibus orbis. *Baldu.*

Q. H. A. S. I. A.
Purpureum pugna ventilat hasta sagis. *Baldu.*
Hic gerit aurata lucentem cuspidis hasta. *Baldu.*
Aurata Caelestia sustulit hastae robora. *Idem.*
Cecidit sub cuspidis pestis. *Idem.*
Trucemq. gerit sub cuspidis mortem. *Idem.*

L & C

Stetunt armenta Leonem. *Baldu.*
Magna cupit unguis tingere Cade Leo. *Idem.*
Magne Leo centumq. ferox innixit triumphis. *Baldu.*
Gravis incensu patuit Leo. *Baldu.*
Hec sola natura Leonis naturam incita-
vit amor. *Idem.*
Non Solus moriere Leo. occidit elogio
dignus Leo plenusq. fidelibus armis. *Idem.*
Rex nemoris Lybicaq. Leo populatq. arenam. *Baldu.*
Cornigeros ausus saepe ferire greges. *Baldu.*
Viso noscitur ungue Leo. *Idem.*

Te aspiciat.

96
Te aspiciat qui nescit amare Leonem. *Idem.*
Ardebit Solis ignibus iste Leo. *Idem.*
Prædam Leo humilem benigno pterit. *Idem.*
Totumq. Leo succenderat axem. *Baldu.*

L & P U S

Ante Lepus nunc Leo. *Baldu.*
Leonem mordet imbellis Lepus. *Idem.*

L I L I A

Is ego vel visis morientes integro sensu. *Baldu.*
Sat mihi liliorum est cætera Flora vale. *Idem.*
Lilia Sceptris conjunxerat. *Idem.*
In medijs exsurgunt lilia bellis. *Idem.*
Liliq. et nostri late diffundis honorem. *Idem.*
Hoc aurea semine surgunt lilia. *Idem.*
Sunt florum lilia Reges. *Idem.*
Hæc tibi lilia virtus impressit. *Baldu.*
Elisijs tibi lilia mittit ab hortis. *Baldu.*

Aequavit stanti sacra lilia mundo. *Chanu.*

Aurea liligera placuere insignia gentis. *Idem*

Attollunt regali lilia fasto. *Tonny*

Franco designat stemmata regno. *Idem*

LUNA
Necdum lassos Cynthia solvit equos. *Bissel*

Luna facis prebeat opem. *Idem*

Ier plena cojerunt cornua luna. *Bider.*

Quarendum est supra luna mihi cornu. *Nm. Bahus.*

Luna suum spectabilis exhibet orbem. *Sautel*

Adorantem domine vestigia luna. *Donaty*

Insani molimina vana furoris, luna premens. *Idem*

Luna parens rerum facunda secundis. *Chanu.*

Ignibus adversam flectens in cornua frontem. *Idem*

Tam plena triumpho exere luna decq niveum. *Idem*

Vitales bibimus radios cum Cynthia plenis

MANUS vultibz effulget. *Balde*

MANUS

Multis

97
Multis exercita cœdibz illis dextra juvat. *Biderma.*

Durarunt duras tollere ad astra mang. *Idem*

Lassariqz dato munere dextra nequit. *Idem*

Serpentigeris par tua dextra viris. *Bahus.*

Non foret Herculeæ gloria tanta manus. *Sautel*

Astra manu terrasqz acerna coerces. *Donaty*

Hoc frigido ferro dextera victrices educet sanguine palmas. *Idem*

Dextra decus sceptri regale ferebat eburni. *Biderm.*

Hostemqz ferit secura malorum dextera. *Barle.*

Nunc dextera pugnans addit imperio robur. *Idem*

Nunc rectius enses bellona strinxere mang. *Idem*

Consilio devota manus. *Idem*

Apta manus telo neminus apta stylo. *Balde*

Ista manus celi thesauriqz arca tonantis. *Idem*

Clademqz manus stragemqz ferebat. *Donaty*

Sceptrisqz manus micat ista gerendis. *Idem*

Staret in medijs manibus miracula nasci. *Latte.*

Celesti micat igne manus. *Chanu.*

Magnificum exeruit tua dextera robur. *Idem*

Inclita terrificum tua dextera percussit hoste. *Idem*

Quæ dextra par dextra tuae, *Idem*

Palmam neganti hæc palma diripiet Iovi. *Avanins*

MURUS

In aurato lucent altaria muro. *Donat.*
 Excelsi munimenta muri. *Idem*
 Includere muro par fuit et pulchra cir-
 cumvallare corona. *Idem*
 Muremque ferens per celsa fronte Coronam. *Cham.*
 Laudatis nomen memorabile muris. *Idem*
 Aurea Muris dat pretia virtus, ferroque potentior omni. *Idem*
 Muro complectitur orbem. *Dani.*
 Aurea Libertas muros tutata. *Idem*
 Solusque metu. *Idem*

NAVIS

Immensum ratibus innituntur in Orbem. *Barley*
 Celsa suspendunt puppe Coronas. *Idem*
 Ipsa Sibi Caelum sit ratis. *Idem*
 Vicisti puppibus Urbes. *Bisse.*
 Totaque se fluidis defendit Græcia lignis. *Idem*
 Potuere Carinae imperio monstrare viam. *Idem*
 Vela dabit fortuna nam regit prudentia clavis. *Baldv.*
 Proceræ vobis naves augustaque Corda. *Labbe*
 In Patriæ portum salva Carina subit. *Bider.*
 Tu mihi Navignum Navita Vector eris. *Saut.*

Solet miranti.

Solet mirantibus æquoris undis per domitas
 victrix tendere navis aquas. *Idem*
 Puppis abit placidasque maris cita dividit undas. *Idem*
 Non deerit Cynosura tibi non lucida ponti Sidera. *Verrey*
 Puppis merita fulsere Carinae. *Lyly*
 Classis volat omne Concita plena. *Gallu.*
 Ipsa Sibi verum est Clavis proora anchora puppis. *Idem*
 Magnis onerata Regibus argo. *Idem*
 Tandem æthereo Navis fulgebat Olympo. *Idem*
 Perge ratis Cælo ventisque faventibus. *Idem*
 Puppis erat primas inter non ultimas classes.
 Placidisque rates vocat Auster in altum.
 Est Cælum portus.
 Hac tibi cælestes trajicient aquæ. *Ines*
 Tutæ procellosas navigat inter aquas. *Idem*
 Trans caput usque bonæ pandito vela spei. *Idem*

PELAGIA

Fertilibus turget pendula palma Comis. *Bissel*
 Et Patriæ laus tanta datur. *Barla.*
 Tollitque nitentem ad Sidera palmam. *Sautel.*

Pulchramq; Suspensa librant certamina palma. *Donat.*
 Manu viridem ptendens vindice palma. *Chau.*
 Additus et palmis honor. *Gall.*
 Mortemq; serit palmamq; metit. *Avan.*
 Umbra feris palma beata Comis. *Ines.*
 Palma verecundis repit ad Astra comis. *Idem*

P. A. V. O

Javus ocellatas dominae Junonis amores in- *Sautel.*
 tulit. *Idem*
 Pupillat medijs pavo decorus agris. *Idem*
 Volucrum pulcherrima pennas explicat
 et picto circumspicit auro. *Bent.*

P. E. S.

Penna quantum alij, tam valet ille pede. *Bissel.*
 Magnis cui vertit Orbis sub pedibz. *Dulch.*
 Porrexit vita Salusq; pedes. *Baku.*
 Sub pedibus totus tibi Sternit Orbis. *Idem*
 Vestris tellus pedibus subducta fatiscit. *Balde*
 In nova bellacem Stringe pedem. *Idem*

Pes quoq;

Pes quoq; pondus habet.
 Coelestes qui pulsat agros pede.

Idem

Idem

P. I. S. C. I. S

Squamigerum ne temne pecus.
 Se piscis amari gaudet.
 Et certare queunt pisces ventosq; mariq;
 Ingentia Corpora pisces.
 Super hunc piscem luxere lucerna.
Ines

Sautel.

Idem

Ines

Idem

Ines

P. O. R. T. A

Patefacit gloria portas.
 Similis magni porta Gigantis erat.
 Commissoq; suo Janua pandit opes.
 Eductaq; limina Caelo.
 Rosae micant in postibus Aulae.
 Sanctusq; tenet pia lumina splendor.
 Radiataq; gemmis limina, et ardentes
 praclaro cardine postes.
 Aurati lucentia Phœbi limina panduntur.

Barlog

Bider.

Donat.

Idem

Idem

Gallus.

Dulcha.

Idem

Quas qui Virginalem aulam Bell Virginis

in qua habitores dignos es de quibus ut
sua nas deffusio nū munitis facundis

Stant cardine postes accessus ad Regna parat. Idem
Custodia pernix limina. Servabat. Bentis

Immoto tranquilli cardine postes.

POMUM

Poma ferunt Succum. Bider.

Poma ferens te a divite cornu. Fulch.

Radiata Coronis punice pumiferi ja-
ctant insignia Regni. Idem

Spes una nostra Stirpis et Columna domus. Idem

Pomona dives. Idem

Regia dignum manu, oculoq; pomum. Idem

Veniat ē pomo Salus. Idem

De viridi pendentia poma Smaragdo. Idem

QUERCUS

Templo proxima quercus erat. Bisse;

Diverso quercetum Stipite mixtum. Idem

Quercus una Comis et amulo Celo. Idem

Non deo duraq; manu violata. Donat.

De robore

De robore robur

Robora prima Virum et maxima cense
progenies. Idem

ROSA

Sis rosa, sis felix, nectat tibi Phœbus honorem.

Nec te Sava unquam sedere possit hyems. Sautel.

Est rosa flos florum, dextrisq; oculisq; voluptas. Idem

Felix qui tantas protulit hortus opes. Idem

Ille robur roseo pinxerat ora deum. Idem

Ambrosias parturit ore rosas. Idem

Felicesq; rosis violisq; perennibus hortus. Idem

Invida pulchris, parca rosis vitam san-
civit esse brevem. Idem

Solus solito rubuere rosa. Barlaam

Armat Spina rosas. Idem

Spina minax telum dat rosa Seta comis. Baldo;

Flores Reginam agnovêre rosam. Labbe

Et rosa purpurei Stemma pudoris erat. Ines

Istam Sanguine tinxit amor. Idem

Rosa p̄ reliquis floribus una nitet. Sautel

Damianus Scyrcchi

Medijs florum rosa regnat in hortis
Sternebatq; suas flore rosasq; vias.
Sidereis rosa hæc est dignissima Campis.

Idem

Bider

Verpaz

R O T A
Hæc in amore rota est

Baldi

Magnarumq; immota manet flexura rotarum
Rapidis petit alta rotis Secunditq; sub ar-
cem ætheream.

Charu

Summo rota vertit in axe.

Ionin

S A G I T T A

Patet omne Sagittis pectus.

Barley

Asiam vicere Sarissæ.

Idem

Æthæreo missa Sagitta polo.

Billig

Ardenti vibres tua vota Sagitta.

Sautel

Sape pharetratum producent robora Patres

Bentig

Nitido Soli sua tela remittit.

Baldi

S C E P T R U M

Decus venerabile Regni

Barley

Dextra micat Sceptro.

Pulch

Hoc Sceptri.

Hoc Sceptri regale decus.

Donaty

Sceptra tenes arctis Spes unica rebus.

Lilig

Hoc Sceptrum Sancti gestamen honoris.

Pulch

S C I P T O

Doctorem pbat hic baculus.

Bissel

Impacta Scussit arundine terras.

Idem

Mitraq; pedoq; veredus.

Verpaz

S E R P E N S

Scorpius ardenti radiat rubicundus in astro.

Donaty

Septis vigilantibus anguis invigilat

Idem

Pulcher squammis et picto corpore rept.

Dami

Serpens novus emicuit vestiq; reliq;

Et tulit insignem gemmis atq; toris.

Bentig

Hyberborea se porrigit anguis ab axe.

Tonit

S O L

Sole viri gaudent non molliq; umbris.

Bisseli

Pingebatq; nova lampas Soa diem.

Idem

Phœbus patefacerat orbem

Idem

Sol mories tremulo scintillas amæ

Idem

Solemq; suus sua Sydera norunt.

Idem

Altum in Sole genus p tot fastigia nati.
Ducitis et vestris lustrant Sydera curis. Balde

S O L E A

Quocumq subis gressu fortuna rdo lata subit. Chanu:
Tua per fastigia pressum claret iter. Verpde:
Tartara calce domat. Ines
Nulla tuæ calci ipuna insidiabit Hydra. Idem
Quis te, quis Solidos dubitabit fingere gressus,
Cuj virtus Soleam nobile Stemma dedit. Idem

S T E L L A

Stella per extructas angustior emicat aedes. Dona:
Tollemusq tuum possessa in Sydera. Nn. Avan:
Lux aurea cælo tollit astra gemunt. Idem
Neq sidera cælo tuta micant. Idem
Stelligerum credas exclusis sedibz axem. Callu:
In media Stellatq nube renitet. Bent:
Stella Jovis jubar immortale corruscat. Jonin:
Claris advolvitur Astris, et nos Astra fovet. Balde:

Sidereos

Sydereos te adscripsit in ortu Signifer. Balde
Nitidus Stellarum exercitus ardet. Idem
Sidera Sordabant, placidos Sabentia Somnas. Labbe.

T U B A

Legitimas acuunt, ipsa v Astra tubas. Rissel:
Mugitq tubis, et fulgurat armis Idem
Clangorq tubarum indociles sternat equos. Zylyg
Exstimulat animos litui. Bachu:
Et litui vocale melos. Idem
Adde tubam calamo. Idem
Buccina clat Signis reboant clamoribz aune. Bentig
Tutaq festivo responsant omnia plausu. Ines
Evertit buccina turres. Idem
Et muri vestris succubuere tubis. Idem
Illius ad Sonitum Mundq et iste ruet. Idem

T U R R E S

Excubijs adsunt vigiles. Donaty
Sidera lambit Turribus. Idem

Inexpugnabile bello Posidius. Idem

Capax includere gentem Machina. Idem

Apices ad Sidera tollit Turris. Idem

Non tulit ulla caput Caelo vicinior usquē. Malap. Idem

Et Turris de tribus una ruit. Ines

In tumultu turres fert Libitina tuas. Idem

A quo Turres Mors quatit atra pede. Lili

VELLUS

Aurea velabunt generosum vellera pectus. Bider.

Velleribus Sacrata suis altaria vestit. Sautel

Purpureas ardenti murice lanas. Stanu.

Demittunt vellera Nubes. Balde

Sidereum vellus suspirat ad Agnum. Ines

VEXILLUM

Hic pietas vexilla levat. Barla.

Vexilla geris caelestia Victor. Sautel

Resplendent positae tua signa trophaeis. Pulch.

Signa feres trepidat Orbis. Avanc.

VIK ARMATUS

Ardetq; armis et suscita heros. Petavi.

Succu.

Succubuit mors ipsa viro. Barla.

Magni propago Martis Heroid' genē. Avanci.

Hunc vocat Alcidem, hunc Hectorem. Pulch.

Marsq; vigil patula excubant et ore. Ines

VIKGO

Explicat in Caelum flagrantia lumi. Sui.

Nobile virginea credas in fronte theatra. ^{na virgo.} Idem

Medios virgo Secura per hostes. Idem

Aurea Sublimi velatq; in aethera Virgo. Bider.

Virgo Sidereis micat in radijs. Dona.

Aurea progenies Virgo. Chanu.

Humani generis Spes maxima Virgo. Idem

Sua cum Virgine regnat. Pulch.

Fruges matura Virginis astrum. Gallu.

Virginei Spectas monumenta triumphī. Ines

Homines inter Celsissimos virgo. Idem

Ad fasces aptat utramq; manu. Idem

Muneribus vacuas tendit ad astra manu. Idem

URSUS

In angustos duplex se strahit urbes. *Donat.*

Ursa regit dubios incerta per aquora Nautas. *Idem*

Ursa maris dubios, trepidas regit =
ursa carinas.

Ines

Quolibet astro Sydere tuto ratis. *Idem*

Ambiguas hæc regit Ursa vias. *Idem*

Fragmenta ad vari- as materias

Ad materias querelarum.

Quid facies odio sic ubi amore nocet.

In magnis læsi rebus uterque sumus.

Turpius eiecit, quam non admittit hospes.

Non expectato vulnus ab hoste tuli.

Tantus amor subitam se vertit in iram.

Invenient hæc arma virum.

Tot reddet

Tot reddet fortuna viros, quot tela vocabunt.

Apsiduae multis odium peperere querela.

Quot telum vulnera facit amo.

Quidquid delirant Reges plectuntur Achiivi.

Credidimus blandis quorum tibi copia verbis.

Quantum quisque ferat respiciendus erat.

Est aliqua ingrato merita exprobrare voluptas.

Quamvis jurato metuum tibi credere testi.

Nil est quo te credamus amicum.

Te fingente nefas. *Pilades odisset Oriste*

Ad materias justificatorias.

Pudet hæc opprobria nobis nunc potiusse poni.

Patimur sine crimine poenam.

Stultos absolvemus si ceperimus ante
irasci quam judicari.

Et quis innocens erit si judicare sufficit.

Insidias in me componis inanes.

Casibus insultas quos potes ipse pati.

Et delator habet quod dabit exitum.

Ad materias comminatorias

*Pœna reversura est in caput ista tuum.
Armaꝝ inarmatos Sumere jura sinunt.
Et mihi sunt vires et mea tela nocent
Totidem nobis animæꝝ manusꝝ.*

*Et nostro Sequitur de vulnere Sanguis
Semper ego auditor tantum nunquam
ne reponam vexatus, toties*

Ad materias deprecatorias

*Placato possum non miser esse Deo.
Pœna est tanto displicuisse viro.
Sed nisi peccassem quid tu concedere posses.
Materiem veniæ Sors tibi nostra dedit.
Sed tua peccato lenior ira meo.*

*Estque pati pœnas quam meruisse ming.
Quod facere ausa non audet Scribere dextra.
Propter me mota ē ppter me desinat ira.
Par delicto Sit mea pœna suo
Tu Servare potes, tu perdere Solꝝ amantē.
Cuncta meus Sepelivit amor.*

Tu me quo

Tu me quo possis cedere fulmen habes.

Ad materias genethliacas

Inter cunabula Consut

*Cresce puer Patremꝝ tuis virtutibꝝ æqua
Qualis erit Matremꝝ Patremꝝ aspice talis
erit. Qualem miraris utrumꝝ*

*Ex his Dux fieri quilibet aptus erit.
Magno proles hæc digna Parente*

Ad materias Epithalamicas

*Placuit domus una duobus.
Vivivite devota nuptaqꝝ virꝝ toro
Ornatꝝ fortuna viro
Dox est magna Parentum virtus.*

Ad materias valedictorias

*Quam procul ex oculis, tam paul ibit amor
Non potero longas te sine ferre moras
Quos habuit primos etiam servabit amores.
Est dolor a facie major abesse tua*

Quis mihi deserto mite levamen erit
Vix illud possum dicere triste vale.
Utq; brevi redeas non tibi dico vale
Pæne simul te cum solatia ferunt.

Ad materias Suasorias et disva:
sorias

Consiliū nobis resq; locusq; dabunt
Et quæ non possunt Singula muta dabūt.
Ante oculos interq; manq; sunt omnia istres
Cœlestem dubitas, terrenūq; inter amora.
Uvaq; sceptorum livorem ducit ab uva.

Ad materias monitorias

Jam tua res agit, paries cū proximus ardet.
Disce verecundo Sanctius ore loqui.
Hunc, quem cena tibi, quem mensa paravit unica.
Nec tibi quod liceat, sed quod fecis decore.
Occurrat mentemq; domet respectus honesti
Magno capitis discrimine istant incrementa tibi

Luce Lucra

Luce Sacra requiesat humus requie:
scato Arator.

Nil mihi vis et vis cuncta noceri tibi.

Res est crede mihi plena timoris amor.

Quid tantū fecerē boni tibi pessima vina.

Aut quid fecerunt optima vina mali

Quatinam mores animūq; effingere posses.

Pulchrior in terris nulla tabella foret.

Ad materias Salutatorias

Jam licet ingenti dicere voce venit

Continuis volvi quinque diebus ave.

Totus ades oculis, aderas qui mentib; olim.

Quod votis optastis adest.

Tot prius amissos te compensavim; omes.

Ad materias petitorias.

Quid precor exiguum est.

Auxilium tu mihi ferre potes.

Sic habeas faciles in tua vota deos.

Fortunæ memorem te decet esse mea
 Quas dederis Solas semper habebis opes.
 Et majestatem res data dantis habet.
 Longæ sunt expectantibus horæ.
 Verba mihi desunt eadem tam sæpe roganti.
 Pudet vanas sine carere preces.
 Nec tibi turpe puta precibus Succurrere nris.
 Addimus precibus lacrymas.
 Munera pmissis uberrima feres.

Si quid longa fides canaq; jura valent.
 Tu mihi refugium tu mihi portus eris.

Handwritten notes in Latin script, likely a list of names or a dedication, written in a cursive hand.

Handwritten notes in Latin script, likely a list of names or a dedication, written in a cursive hand.

Carmina gratulatoria Professoři Antonio ex circumstantia Sylvi
 juncti cum libro. 107

Est in flore tibi sapientia docti Professor
 Ut signant gestu Sibila juncta libris
 Hæc æquæ pulchri patet spe volumina fluit
 In duorum folijs Sibila flore nitent.

De Vulneribus Christi

Formæ sunt Latius quam vulnera vulnera Christi

Cura te in clavis vulnera nostra suis.
 De Imagine et Mario ad medium Lute que major deus

Imidiam te diva Larens ostendit Imago
 Hinc mihi quam proni dicere major eras.

In medicum Incartum

Non sinit in longo miseris putrescere morbo
 At voluitq; brevi tempe benignus homo cat

Hem in Cerevisiam

Unde tuum dicat quæris cerevisia nomen
 Quod cerebrum vivat Sape poeta tuum

In Imaginem rubra transmissam amico in signum amoris

Muneris oblatis rubrum se sperde colorem
 Sic se defingit quo magis ardet amor

De Sole oriente

Sol oriens spargit dum nascitur umbras
 Invidiam gloriæ coactis ortus habet

NA KONOPNO POLIWKE

W Polwie pól tym konopie tra loszule siano
Hlen las na d swigłone chustceli dawano
Toral opak konopie w Polwie Nam iese taly daig
Co iest. Cy nam brucha podlyc ptutnem wolo maig

NA LIAKA

Boz etheha etuolyst z gliny pisky Hytorye
Halez on turol motknie gely tak tysto pif
D E S. Paulo

Alt fugiat Lapulos Om Syvas Paulg abint
Kon fugiet Syvas populy anter erit
D E S. Adalberto

Qui gravis in vita nulli fuit ille Brutenis
Post mortem liba colluit epe gravis
D E Musico Heretico

Ore manuz canis canere ante lame aptig aule
Si se tot fidibz jungeret una fides.
D E S. ied Lie

Figural storho ra turopim rali efma nyatadae
Gryba zi sam ad drygich zygat dostobu liadae
D E S. Catharina

Melo z ely ptyneto gely kut Sanne cania
maka tyto polleba usalt mitose allicinna
In Nasum latum

Podaruy ten skroki nos tuoy losciotoni
Przydasz do gassenia dniec wytrylucous
A iest go tawieft day go do oboku
Bydlie z luge snaknica doshar brygo wotter.

In Emptorem Sai muli
Lies lionia lupit do oiednym oku
Apptod uggerekiego napirysty sie roku
Hiest lita utwego chistho stoige etobu
Kon zima oia, idnego Lan obu.

NA KOSTYRE
Kostyrouri y Lepay maty sq rotknosii
Gely ief wady y banig oia wotobosii.
D E Kto

Triate meum penetrem utinam tua vulnera puty
Nempe tuo deag uelvere sang ero
Captiu te video te habet gnovantia dup sea
Pis nihil et uais te quogr nihil diue.

NA KURCLE Z PAIEM
Litystet ieden do karckray zmal mostackit gtuppi
Kudy dla posilenia rany solie lupi
Gely rostroi alt kurche apntesmetne kraie
Gathie to lauden stlge y kurche y iacie
NA WGT Z PROPIDTEM

Krapusto Dominowyon wgem sprawe meato
Le uge wodtp woty las krapusto piato

Creptores suos abluens remoretur ac suspiciat
 quorum beneficio se vixit eruit et sub quorum tutela
 positus erroris ortus bores

morige Panu Domine magis de rebae
 w d p n g s amie piveny amone zas w d g napausauie
 g d y t d y stron o b y d n o b d o b t e n y s t u c h a s i o
 Taki otym na sydkie Dektet ferowsano
 By Lan Dominus Lato de wrode pntemmet
 L kroginda wgs al' wgsa kroginda uel' mit.
 In Ebrium In dolio Sepultum

Hic jact intra urnam extra urna qui sepe gaebat
 Tum temulentus homo nun tumultu abmo
 Quam vivens toties vino bapare solebat
 Implt tandem urnam mortuus ille suam.
 In Sepulchro Ciceronis

Marcus erat Ciero toto nobilissimus orbe
 Supis reliquias urna occultis urna brevis
 Deatra me Patria super civilis dedit
 Eripui Patriam. qui prius exilio
 Equis in hac sado tulli syis advena nomen
 Non dignaris diure marce vale.
 In Sepulchro Alexandri Magni

Sufficit hinc tumulus cui no' suffecerat oras
 Res brevis fuit ampla cui fuit ampla brevis
 Quis quid adhuc nondum fortune mobile regnum
 Hec sorte varias credit habere viam
 Apice Alexandri positum morabile corpus
 Abscondit tantu' Patris arena virum.

Polonicu' Jano Carolo Chodkiewicz

Dzielnosy mietwo comiato altok w zobie
 Lraue w d y m w s t y p t h o s a l o p a t o g r o b i e
 Gharda smieru altok. Lto bo sprany
 Doyellie ty kraszysk walekone butany
 Ktory chinygo Lrui Polkier Turkyina
 Start mietwo r l q d tory mowycina
 Dumnyo Karli Lektal od Trionu
 Limmeyo Lanow wiozge do postonu
 L y o g d y m a i n a t a d o r t a t a l o s a
 L p a d t i a l t h y e m o p a l o n a r a s a
 L i o s t a s H e t m a n a L i k n y o d k i l n o z i
 L i o r e m n y g r y p e a q u i e m o r t e l n o z i.

Item Polonicum Tympaniste

Tu k p i a s t a l e l y d e l i a d o n i a o n e g o
 R y p k t o m i e k a t p o b u d k i L a t r o b i n a n i e g o
 L a n i u e l i s i e w d y k i m i e k a y n a d c h m u r a n i
 R p o c k y w a a b o b i p o z p o t u L y k m o t a m i.

Item Polonicum Petula

K t o t u l e l y i a b a b a t o p e n s a n i e s w a r l i n a
 T a k u s t a d u s t a t n o i a l i g d y d p o c k y w a
 t u i n i u m c i d y n i e w l i t k i e r o l u m i e m L e w N i e k i
 B o t a m d i a b l i m i e k a y m i e g o r s t k y n a d u i e l i e
 Item Latina Pivula

Hic jact emolius. Regius autius
 Qui ptauit multis quid amphis multis.

Item in Carolum 11um
Hic jacet intus Carolus quintus
Die pro illo bis et ter a Maria
et Lia Quopz

Hic jactat matheus miserat ei Deus
Qui docet pueros at requiescat in pace
Jha groyz

pudent anguille quia mortuus ille
 Presbiter andreas qui capiebat eas
 D E L P R A

Arbor eram quondam sed nunc modulorq; canorq;
Vita fuit mihi mors, mors mihi vita fuit
Invida vivendi qui qua natura nec erat
Post obitu felia addidit ars animam
De Bombarda

Est mihi ferrea vox veniens ex gutture longo
Sola ego Metali gubernata voce fero
D E Fumo

Et qui me genuit sine me non nascit ipse
In Papaverem

Grande mihi caput et dunt mea membra minuta
 Pes unus solus mihi verum longiflorus ille
 Donec sonorus amat proprio ac dominio domus
 Alia Quozz

Signa te signa temere me tangis et tanges
Gom a ti ti dubito meti bus ubi amo

Oratio Salutatoria Principis

Enjam oratorum campi, tuorum ver aperient dignitatem Lom
apud. Celsissime nempe et Benedictus es agniti hies in Beni dictus ameri
tis Lomoe. Si publicis, verat itaqz floridus eloquij stiles vire novat
illam toto adventu meritorum colligit mensera que in campo Lenor
adolevit qua Celsissimus irrigat at virius cahe refect in praelegia
hac nos Lubonissior Celsissimae oratores committit flumina
et simul profundas cultus fundimus et elogia.

Ceratio Pedicularia Porti

[illegible]

Oratio Gratiarum Auctoria Ed. Mann

W katalogu ziemowarow polychroni ten inchoowany by
pominien ktore tyrowane od polychroni Danisy w wielkim Lym ty
erowal H. H. Jm. Lannie. Lanie walyta sobi Kleopatra Tronach
ri Portone Bogactwa iktily do ktorey nie dostatusif agerna
tyny, Lanie brizintalne w strabow minoraty, ktore od Lannie
1003

Salutatoria Hospiti argentus

Hospitis adventu Vultum mos esse colebat
 Audire v vota v resonare tubis
 Nos quoniam fragilis non possumus ista parare
 Ast nisi provocet pectora grata Damus
Haec in eadem materia Patri
 Intu cultus abit summo delectus amore
 Patruis et audita voce vocande pater
 Vile ergo nostrum Benefactor spernere nolle
 pro regno aut parva suscipe Benigne Po

[illegible]

4 Quomodo potest Onchoari Epistola? Et Onchoari potest ab ad
 junctis, seu circumstantiis, qđ solent exprimi hoc Verbu. Sic quales
 Quanti, quoties, Ubi, quomodo, quando. Itaq; a particula quales
hoc e quales scribit persona, et ad quale impetu sumere popes. Vg. Temo
 nist ad eton, iakto affectu y unizonosii Eyellinuy Syn do dochanego
 ordynnie Oyca, Znielkog unizonosii iakto stuga do Pana ette. Patris
Kliens do dobrodzieja mego Sen Eyellinosii y unizonosii moiey zasystem
manifest, otnaymuyg WtM. y upraskajg. A Particula qua
tie scribit quanta, res, qm petis. Wtllinuy ci mi wprawdzie pteety po
 wallam, tieluy smiem molestowai. v. Inajge fiduciam w tase WtM. Pana
 thoro; nie do tych das pzeqi nieprzeskarsab. smiem upraskai. v. Tatem
 pewny iu repulsam nie odbiorz ette. A particula quoties. Vg. Tulem
 to tista raly cierpiat WtM. niuierm tase namoie nastemysu
 iqumy. v. Taley cierpiee niemoze, gdyt jub prawie tase Patientia
 fit Furor. A particula quomodo. Vg. Tuiuierm qui by
 medys rozskalanu WtM. mogebym tad oai uelgino. v. uelgiewam
 Antelis uotis daleky prawy WtM. Pana, abym in dmatysimo iudicio
 WtM. Pana mego pobejgajg mogt ette. A Particula quando. Vg. Temo
 Ine clary pulytre aquilony, tad snrie sigy, nie dciem by, abym mogt nie
 co remittese dawney kusi WtM. Panu tnezy affectu. v. Sama Wc
 sotta uiorna, do tyo mi powodem abym plynaleklytm pwinnoai ad
 annu honori. v. wesołych Sniqt Thontisimo Fortune et Beatorum
 WtM. Panu Eyellonuy uelgint apndajg. v. Synkizajga fortuna, thora dnio
 ney dajg puly wesołym akcie. v. narodeniu potomka. v. thora puly
 wistak napowied thwo, proci WtM. Pana mego reirsit, zun quam e
 wto meo cyepura. Stymulowai moie do listowney kongratulacyi nistanie
 chasy. Tnia weterysteg Imp. ten pteet tzejg, uelgint panno.
Qd Onchoari jst Epistola pteet responsoria p Commemorationem
Meriti Epistola, qua accepisti ab amico v quouis alio. Vg. Debratem
 ad WtM. Pana list die 4. w ktorym stytam. v. Postest onchoari WtM.
 Pana die 4.

Die H. Patowany. v. Ukłonijy wiadomości z listu Wsłan. Ingo, Zaraz cila
tis papibz ette. Prosię mnie Wsłan. ette. v. Skarżyl się Wsłan w Liście swoim
v. Dziękił Wsłanu za kłopoty. v. Zażelliny affekt. 3tio Inchoant potest
epistola praeque generis deliberari ab aliqua sententia. v. medi-
tatione v. adagio. v. t.atu S. Scripturae si d. exigat materia. Obg. Incho-
ant de praeque d. v. Debe praeque d. v. Zaraz się praeque d. v. Obchod się nam
potest aby niegdyś do tego co niegdyś. v. Com niegdy stuszał. et teo Zaraz
sam do znowam, tedy ette. v. Prawe się na maie ona madim ette.
4to Inchoant potest Epistola, ab ali. affektu mal Comps. d. cente, qui exgi-
nif illis verbis in scholis decantatis.

Trascendo Uratai iſz nielko inuſz. v. Nieratam w tylu otarę. dozna
ny zylliwosiq zylliwosiq moig zastygowat w Młana, abym teraz w nagrodo
tę to inuſtrum miał porować omen. v. Trwa iſzlele. cruditus onędayatę. ſe
zi wcale do smaku trawie nieprzyjadaigey, y podobno w doko iſz tren
nie obroci. v. Zarabiatem na lępie w Młana Polos, ktoręchym mogł być
Adeſiu moiey, y uymu honoru mego odebrać był y na cęty ewenit, Śiedy.
v. Wierzytło to iſz uzzgludnie z pamieſtnezo serca, co w oim prawie ſkrogi
zapisano. v. Zalanom to roztędnowi gęty piſnigę, a niemakicyi w Mł
go Młana pętyſſe benigniusz moig honor piałowae. v. Iſzlele ten iſz ſę
ſk niestraniſt, Noregom dnia onędayatęgo inſt subſos sales gęty ſto
w Młana pętyſt. v. Znia forte ſniał w Młan Theonino bodere
dente, boday cęty nieprzydę mi goy tęle nieguchamowancy zawzięto
ci w Młana ſolgi, pętyl upeſelkowie ſkrogi ſukae. v. Trwa iſzlele
onęday. Zdana cęty verbo Cęcatrice, y niawim iſzlele Zgoiſz gętyſz.

Iasne ozvěcomy
 dlejší. Supl Illustrissimo ac Illustissimo Principi
 Palatino v Castellano v Capitaneo & Dno Dno
 Clementissimo

16. Compara esse

1
 2
 3
 4
 5
 6
 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100
 101
 102
 103
 104
 105
 106
 107
 108
 109
 110
 111
 112
 113
 114
 115
 116
 117
 118
 119
 120
 121
 122
 123
 124
 125
 126
 127
 128
 129
 130
 131
 132
 133
 134
 135
 136
 137
 138
 139
 140
 141
 142
 143
 144
 145
 146
 147
 148
 149
 150
 151
 152
 153
 154
 155
 156
 157
 158
 159
 160
 161
 162
 163
 164
 165
 166
 167
 168
 169
 170
 171
 172
 173
 174
 175
 176
 177
 178
 179
 180
 181
 182
 183
 184
 185
 186
 187
 188
 189
 190
 191
 192
 193
 194
 195
 196
 197
 198
 199
 200
 201
 202
 203
 204
 205
 206
 207
 208
 209
 210
 211
 212
 213
 214
 215
 216
 217
 218
 219
 220
 221
 222
 223
 224
 225
 226
 227
 228
 229
 230
 231
 232
 233
 234
 235
 236
 237
 238
 239
 240
 241
 242
 243
 244
 245
 246
 247
 248
 249
 250
 251
 252
 253
 254
 255
 256
 257
 258
 259
 260
 261
 262
 263
 264
 265
 266
 267
 268
 269
 270
 271
 272
 273
 274
 275
 276
 277
 278
 279
 280
 281
 282
 283
 284
 285
 286
 287
 288
 289
 290
 291
 292
 293
 294
 295
 296
 297
 298
 299
 300
 301
 302
 303
 304
 305
 306
 307
 308
 309
 310
 311
 312
 313
 314
 315
 316
 317
 318
 319
 320
 321
 322
 323
 324
 325
 326
 327
 328
 329
 330
 331
 332
 333
 334
 335
 336
 337
 338
 339
 340
 341
 342
 343
 344
 345
 346
 347
 348
 349
 350
 351
 352
 353
 354
 355
 356
 357
 358
 359
 360
 361
 362
 363
 364
 365
 366
 367
 368
 369
 370
 371
 372
 373
 374
 375
 376
 377
 378
 379
 380
 381
 382
 383
 384
 385
 386
 387
 388
 389
 390
 391
 392
 393
 394
 395
 396
 397
 398
 399
 400
 401
 402
 403
 404
 405
 406
 407
 408
 409
 410
 411
 412
 413
 414
 415
 416
 417
 418
 419
 420
 421
 422
 423
 424
 425
 426
 427
 428
 429
 430
 431
 432
 433
 434
 435
 436
 437
 438
 439
 440
 441
 442
 443
 444
 445
 446
 447
 448
 449
 450
 451
 452
 453
 454
 455
 456
 457
 458
 459
 460
 461
 462
 463
 464
 465
 466
 467
 468
 469
 470
 471
 472
 473
 474
 475
 476
 477
 478
 479
 480
 481
 482
 483
 484
 485
 486
 487
 488
 489
 490
 491
 492
 493
 494
 495
 496
 497
 498
 499
 500
 501
 502
 503
 504
 505
 506
 507
 508
 509
 510
 511
 512
 513
 514
 515
 516
 517
 518
 519
 520
 521
 522
 523
 524
 525

Handwritten text on the reverse side of the page, written in a cursive script. The text is written on a piece of paper that has been folded, and the handwriting is somewhat obscured by the fold. The text appears to be a continuation of the letter or a separate note. The visible text includes:

Handwritten text on the reverse side of the page, written in a cursive script. The text is written on a piece of paper that has been folded, and the handwriting is somewhat obscured by the fold. The text appears to be a continuation of the letter or a separate note. The visible text includes:

[illegible]

dluższymi Srebrzyskami Planety z. Sobą ciagnie, awszystkie
 gozincem Stonca to jest wielkich Splendorow. Matowien
 kolidagacye (cz hic exprimes colliterales domos p allego-
 rinam Zodiaci) woszytkie te sę Signa y Domicilia Za-
 cnych Swiatet.

Do zwycięskiego dobiegac lauru nie lada komu trzeba Stassa
potknie się y na nastorowionym gościncu, jeżeli od Seu Serenissime
waga fałwie. Świadomy dobrze kumfalnych wienców Ely-
not Joński, którym wsparty tak wiele razy Olimpia.
odprawił chwaty. Trzęs y to jako swoją ofiarą korony.
Ad Red. Sponsæ: Godna przyziarn aby Conie y woynę
toczyć większe nato od natury y Polity ma prawo, ni-
żeli terra melle e lacte fluens. Nie zaś Greekin ka-
walerom o Helenę z Troig walczyć, y Rzymskiej odwa-
dze o Albanskę affety zdrowie toczyć. Tak sobie śracu-
jemy dyszeliwość. Ale nie trzeba domowego Joński Mar-
sza iawna tessera domowy klejnot pokazać ze opy-
iagn e2 certare par e2 respondere paratus. Ma-
tak wiele za sobą wspaniałych cnot, które mu ko-
ronę zaffektów dobrych daig

Wona Jolisi Podkowa oraz y do lauraw odbiera prawo
Bo gdzie tego ktorym iasniecie nabyta plera tylko
przy Hipokrenach mgdrych y Appollinie. Wlatego nie
inaczej o przyiazu konkuruie tylko z wiencem iakoby

w przed tryumfując nireli do posesyji affekt przyjdzie.
Ad Redd. sponsa: Z kąd tej Parenteli Genealogia była
niech wynalercy Podkowy dowodzą ^{ten kłopot} Jaj świat Polski
widzi że ma od blonca original Ma Symboliczna
ta dedukacja wielkich domu tego splendoru kłopot

Turres: Na głos Orfeusza drzewa w korony się wchodzą
jakoby applauz dać dzielnemu wielkiego kłopotowcy ka-
stu, że herbowa Jomfi Tręba serce ku sobie zwa-
bia efekty ten wieniec świadkiem, który na odgłosy
ciliwości w pierwszej przyjaźni present idzie.

Ad Redd. Spon: Nie trudno o dobre omina w domu
Jomfiow. Cokolwiek sobie obiecuje Ocyryna tu ubi-
ore exitu skutkiem bierze. Rachy i Przyjaźni ex-
klatywo Solatia swoje z wielkich Jomfiow Prerogaty-
jawniey niżeli z cudowney Dyany Tręby, która w c.
falskim szozona kosciele Vocalia Vaticinia wydawała. Bo
czy się innym bawi Starożytny Jomfiow Tręzna, kł-
ko wieki opisać nadzieję wszytkim spełniając. Zele-
dy tej Stawy Winda bierze. Hareta godne sobie for-
muy otuchy że stote da Bog wygiesz lata.

Turres: Tryumfalne u Rzymian Bramy Laurami o-
zdabiano, ba y przy hetmanskich Palacach na pier-
wzym weselu zwycięskie zawieszano Korony. Mo-
że się tym sercie y Starożytny Jomfiow Tręznata że
mu o wieniec nie trudno, bo y ten, który się dziś
w present

ko zacyym Bohatrom. monumenta potomney wystawia pa-
męci; tak gona wspaniałe y morderne Piramidy ac repen-
da. Mausolea na śmiertelnych ludzich prochach. Egdyż te Ma-
delus wiecznym być miał charakterem byłby illuzya Sinterci.
Bo na nieustraszone wiekami marmury samych ciał naszych
nerec pilnować ma; są raczej strażnikami cnoty która wetat
mori y sama fatalnych nie zna Paroxyzmow. Wdieramy y
my od Albanczykow pios ritus, którzy na grobach Lawe-
lerow w Austrii Strychoac Łazali olivon w pazury dawny
rosły a nad głowę stonca obraz umarłego trzymając. Niek
herbowy Jomfi. klejnot długich wieków obrazem kładę na sta-
ry zstaje wielkich dzieł Jomfi, których utrag Minerva kudo-
ga y Ocyrynie tarcie nadbrata. My zaś żywy Jomfi, b-
dż nie tak nakamieniu jako na sercach składamy naszych
pocennej memoria Sacrande etc.

Ad Gratula: Germanum avito duo agno velly aureo plexu. Agnus
relaudibz sedes. Alios illud vestire non novit qm sagones non
cubat alibi qm in pectoribz Heroum. Minora sypora in Lodis
co in Comitatum legit.

Ad Redd. sponsa: Równy u Rzymian był Felicis Bara-
nek którego na nieprzyjacielskie puszciano granice aby ofen-
dował Martem o niewinną ziemi swojej depulacyj podobano.
Niekże tam Hieroglifikem Idzie Bellony herbony Jomfi
Junosza. Samych efektow augurkometa; bo oniey świadczy
umie że kontrować pari animo, Wyuczyła go tego wrota
na dobroc etc.

Ad Munus: Ten jest pierwszy Hispański Łyolow upo-
minek nadgrada to jednak Jomfi exultować tego nie m-
re dowodzi Fortuna z herbony Junoszem ten odhiera

Prezent wielkim ofiarować Sercom, aby ten prezent za-
 pektorat mieli, Ltory y Kawalerow do odwoz wabi, y zola placi.
 Ne inne ten upominek z domu Junasza prawo swojst nosic
 tylko do prezjarni N. która aby sobie Jomfi N. na dalszy
 wiel poryskał y utwierdził tym złotym konkuracie kleynotem.

U Jako o prawego trudno sązona, tak y ekolechicki upominek,
 nadgradziedniał. Jomfi zyceliwość tego nie może adwarze
 fortuna z herbownym Junaszem ten odbierasz prezent, atym
 samym godnym go swojej oładziś acceptacyi, imgo iawonig-
 sze Jomci dowaraja chęci.

Ad Jung. Włara y wielkie Sydera Decasg swoie y
 tym liczniesze po sobie wzbudzaig desideria, im barstey ia-
 sniały. Spuszcza na oko, pswiekt Stonce przy zaciemieniu,
 Niby opowiadajac zatóbz, kiedy w Antypody lubo na bit-
 ka zapada gżzin. Sakoż y herbowny Jomci Planeta przy
 swoim zachodzie nie ma zyceliwość rozpatkać oko którym
 onowicał publiczne y prywatne negotia.

U Ladney oppony rzucie nie może noc gwiazdom, y owsem
 im, iż na nie gwałtowniesze przepijajac Gimmerye, tym
 iasniey oficio fungunt etc. Nie zaciemita herbownego Junosza
 Jomfi N. Libityna, y owsem iasnieie beatig, bo nie smierci
 na zaczyna wstorg. Huc addas Cruditione Urring Prin-
 cepe Ruzi Sui Gentilitud. Aliquid Su. Et incidi Sepulchro suo
 inter Cornua Sole posita.

Arbor Ad Viratu. Tot inde Mercurios adorat Cullig, quod ar-
 boris tuae ramas, qui cum plere cernant gloriae tuae frui-
 ctus ferunt, Non pot enim aliter tua crescere domus, quam
 vel Numi

vel Numina, y Patriam locupletet Vinis quod tu unus es
 Omnium cultus geris

Ad Jung Nie tylko niskie pod siekiery idą chrostyga
 y wspaniale cedry, z woyska na ruiny swoig patrzac zepnia-
 lego. Itac iest in rebus humanis Smierci igrasza, ze iednym
 ze wrochem zagne de ora y niemiartelney Stawy plantas z
 prostym wycina galem. Wpadł nato excidium Jomci Nie-
 czuia Drzewo, w wielkie nadzieie zarostu, y iud mature-
 scens Solatio. Ocyzeny domowi wozatonia nam wradu-
 miaty ruiny popadł etc. Vel

Nie wiele wygrawa w wielkich domach Lachesis, bolu-
 to złote odcina gatazki uno avulso non deficit alter, Au-
 reg et simili floridescit Virga metallo. Facundans gloria
 ma zarostu, czymby sobie posteritatem rozkrewita. Obfitura
 iest domu Jomfi N. Dododra anizeli Hesperyiskie ludy
 w złote gramina, ktorych wymusię przedrey sig emordwie
 Smiere anizeli ubertate Mgnon Nm wykorzeni Vel

Nietrzeba domowi temu Cedrowi Bukac, na ktorymby im-
 mortalia opera nie startym zapisowat Stylen. Bpda czytac
 wieki po bypryskach y smutnych Hebanach wielkie Jomfi
 Bzyn domowe Drzewo w sztyckiego tego czytelny pokaze dowod.

Ad Red: Serti i Miaty Liedz y kwiaty pismo swoje, kto-
 rym sig swojej zapisowaty Storce Inscripti flores Nna
 Regum aiesce nie włada charakter wykwiatac im natura.
 karata, tylko danksi, Sereli przyideie zyceliwy Jomfi affekt
 z tego czytac wienca pierwiża litera Abdank Staterque
 Swiadczy ze Sererym Wmdannę Koronwig Kompromis-
 sem wszystkich zapisow y Colligow Jomci ten Alphabet iest
 autentykem.

Abdank

Ad Red: Annuli Ladney barciey Tolski kleynot
do piernienia nie ma relacyi iako Abdank. tym siema
Fortuna zapieczętowala Synnetem. Wicze y ten upominek
wy pierścien następczyni toczy się przysiężen zapisana ma
sobie domu Jmfi N. zedobę.

Ad Red: Sponsa Nie trzeba domu Jmfi komputować
decor katalogow y kryskować stawnych czynow Jedna her-
bowna Jmfi litera liczną z adobą tak godney Parentelyi wie-
dzie Artymetrykę. Petne kroniki tego Abdanku Fastos im-
plet Avorw nam tylko chwalebny amulacyg zostawiwszy
abyśmy tak godne Jmfiow czytali facta. ktore sama tyl-
ko wieczeno dostatecznie tlomaczyć może. Vel

Testimoniu lepszego godnych Jmci N. Progatyw W
Mpanna wyćpnać nie możesz iako z herbownego Abdan-
ku Swiadczy ten ze mille. Nino wieczenosci zapisat iuz, a
iesze go staie na incrementa podobnych Imion. Latwo
Wmpanna co mowis wyćpnać y z Edukacyi y innych przy-
miotow litera docet etc.

Ad Jung. Na to wszystkie tytulaty nasze al Smierci
sz potępienie ze kazdemu tylko iednej litery zostawia; Aco
po nagrobkach y Mausoleach czytamy tylko Alphabet iakis
Initialia Clementa wszystkich Imion. Ktorymesmy papie-
ry y listowne. karty napelniali; przy kazdey literze punkt
eycia y wszystkich Fortun. Libitynana nam pisze nowe
literatury nas ucząc; ze Ana vana Catonum. Vel

Varmo się Trajan serycit, ze omnes Nino ejus lito-
re Graves A Co im za pondus Smierci zostawia o to sz. Dost
stereaz, nihil wszystkie tytulaty. Tylko się tym cieszymy
co lada spongia albo pędzel zgluzować może, Chochymy
Charaktery

Charaktery honorow naszych y na marmurach sztycho-
wac kazali. Mors etiam Saxio marmoribz venit y z
twardym starte będa kamieniem w tym tylko J. P. A.
bdank Jmfi tryumfuie ze niesmiertelne tego facta za-
pisat posteritati y Niebu.

Ad Red: Serti habere potes impetum quod ex Ca Caput
pite gentilitio N. hoc Sertum e quod tibi reddis puta tota
secum trahere fortunam hanc Coronam ut in domo tua
reflorescat. V Lilia victimas Coronis olim revinctas di-
cabat Vetusitas Avitum Caput sub hac Corona tibi venit in hunc.

Ad Reddi: Sponsa. Może mi kto zadac kwestyę do konser-
wacyi przysiężni barciey głowy czy ręki trzeba. Prawda ma-
nus manum lavat ale bez porady y Naystalsze waltę
się kontraktę Nie trudno o to oboie w domu Jmfi jest bo-
halyrska ręką która nie raz Ocyzerenie dextra virtutis
była. Iakoż nie ma byde y affektowi Succedanea. Nie trudno
o głowę etc.

Ad Juneb. Stoiąc zdumiaty nad kornicą Filozof spy-
tany iakoby kontemplacyą mysl bawit: odpo: widzę tu ka-
tozny Smierci spoliat pomieszczone laurigeris ligna secu-
ribz Kozniere y danskie Capita y chceż poznac która tu wiec-
kiego Alexandra głowa, a która wiesniaka jego; Ale tru-
dno o diversyę trudna in pulvere znaiomosci To iatu
mogłbym mowie y herbowney sz głowie która in victimas
partkompadszy funestam gravat aram gdyby nie wiel-
kie Jmfi byny Swiadczyły ze Jmfi caput exhibet Urbis
Alienalezy ta głowa która koto dobra Pospolitego myslita
y osiwiata pod szysakiem do Smiertelnego Regestru etc.

Ad Red: Serti Nie mogt się w zadnym ogrodzie deliba-

Campus seu
Clippeus

tniejszy wychować rozmaryn, iako w Herbownym Jmfi Polu
w którym inscripta Nra Siva rodzą się kwiaty, Wlasnego
nie z Herperydy iakiej ten ulwity wieniec, ale Domowu Jmfi
rozkwitły Stawą, na tryumf przyjaźni idzie. Vel
Tak jest w chwalebnej tożaty wiosny Jmfi. A Janina ze
Marsoiwi laurów y Przyjaźni koron wytarcając more. Saker
y na tym dowód mamy wiencu ze w Domowey urodzony ko-
lonij wienca y głowę zafektu tryumfuie.

Ad Red: Sponsa & Gratia: Aeto: Achilles Grecki kawaler
na publerii swoim Najsacniejszych Bohatyrów rysować kazał
aby był do podobnych zachęcił się odwoag. A co y na Herbo-
wnym Jmfi Janinie. czyta Stawa tylko wielkich Antena-
toru Sculphuras, które ze się w Jmfi wydać my świadka-
mi Spectatores Eycia tak zastuzanego Ocygencie Syna: Vel

Jako iawna Swiata jest tomu Jmfiu Stawa herb. pole.
Swiadczę in sole & pulvere swoich wychowanie Genias-
now. Subo to ad otia belli subo tez godne Genethliaka swego Heroiny.

Ad Funeb: To Jmfi. A iako zacy Janiny swego dzie-
cie uczynit umieraiać co tam wielkiego Pompeiusa. Stwor-
na placu polegszy własny brwiz naturcy napisał Patria &
gloria; na czymś bowiem wiek sway tracił, tylko na hero-
icznych dziełach którymi y u nas y u wiewku mitg y długow-
służył pamieci.

Corvinus Ad Gratu: Attolit se tua gloria penna vocatus amor.
seu Slepowron tecum evolat quo te merita exere. Da eam celeritate
Ivade, quam tibi appinxit virty. Vel

Lusciniam Orphei Sepulchro Veteres affinxere ego in-
busto Numinis resurgentis Duo Aliti nidum pono. Sali-
as avity Corvus tuus Immortalitatis Symbolu e' verig
a Deo redivivo beata Secula exorsa nobis eam sor-
tem sumat

tem sumet, ut nihil tibi denotare poterit Ster vite for-
tunata Imagines

Ad Red: Annuli Do mego kleynotu Jmfi Charaktery-
styka w tym pierścieniu, bo nie innym się pierścinię korwin
tylko herbownym Jmfi Sygnetem który wustach nosi on
Stawy y powagę Imienia swego prezentuje

Ad Red: Serti Ze Appollinowi poświęcono korwinu u
Atenaykowi dowód dać herbowny Jmfi Slepowron przykto-
rym tryumfalne rodzą się laury Oto y ten nie innego
ulwity agrodu tylko z domowey Jmfi kolonij

Ad Red: Sponsa Maia sobie y Ptacy nieptonne
powiązane wyroki, Skąd Auspicia albo wieszczy urosły re-
sponsa Bardziej ia to moze herbownemu Jmfi. A. przypie-
korwinowi niż który za Domicyana na Capitolium zala-
niać ludzkim zawolat głosem do takich Parentelij kon-
junktuy ktorey z Stawą y z dawnością ligg maig.

Ad Funeb: Maia y godziny swoje Skrzydła, wszak dla
tego Saturnowi przypinamy pióra, aby znać było ze pperatfi-
us impetus dvi. Ulatuią lata cos tylko nam pochlebiwszy
y dzwipkiem zegaru studziwszy uszy to zostawuią na wery-
wkę ze ie sobie kredką kreslemy ta nam edni naszych
pociecha ze były kiedyś y iedną beś nadziei powrotu em-
ity liczbę numeramy Annos non reduces. Kedyś her-
bowny Jmfi Korwin z drogiemi uleciał laty, które Jmfi
agaią pod marzem wyrzł, ayscią na innych chwalebnych
rzeczy funkiyach. In tak rozumiem ze ten Ptak bydać
Hieroglifikem wieków do niesmiertelney ie zaniósł Tarzsy.

Ad Gratu: Etiam diademata Crux tua ornat, quid in
Infilas e' mitras Lucu; sigillu est animo huius amor

Crux

Kwant. Puting

credit pectora U compensat id Crux. tua lenitate quod
Nominis teneret suo. Gravis videtur sed non est imo allevat pon-
dera sive Patria ingemiscat sive Fides.

Ad Redd: Serti Zwycięzki kiedyś Hetman krzyż Korony
y w wielkim Konstantynie tryumfalnie prowadził laury. Co
innego y herbowny Jomci wiedzie krzyż tylko wieniec gdzie in-
dziedy Marsowe a tu mitorci etc.

Ad Redd: Sponsa L Niebem ta Przyjaciół graniczy która
benedykcyą od krzyża bierze. bo iezeli Siwiata sedem tensy-
guet pieczęcią. Jakor prywatnych nie ma appropinquare affe-
ktow. Stata bydz musi y Jomci E domem Władysława kor-

junkcyą, która Oczyszczym potwierdza znakiem Uel
Był bogaty kiedyś Fortuny Strozem krzyż dla Tyberpuzę
kiedyś mu na kamiennym wyrazony kwadracie drogę de-
situm pokazał. Jakieby herbowny Jomci klejnot pieczętował
serpencia appello Oczyszczony experimenta etc.

Ad Redd: Annulli. Na Sygnet affektow krzyż kawalerska po-
siwiciła odwaga, bo któryś pierwszy u Rycerzow Dektorat by-
wał, tylko ta Charakterystyka. Ustąpi pierwszego miejsca
y ten Pierścien klejnotowi Jomci sam się Serdecznym kon-
tentując palcem etc.

Ad Tuncb: Nie trzeba nam krzyżow szukać esmy
ludzi iść nas na wszystkie potępieno adversa, choćby naj-
większym Faworytem był Fortuny, przecie ystote nie bez
krzyża Korony, y dybla ma swoje sądzta: Uel

Odwagi trzeba na śmierć iezeli iey dicemy Faworu na-
uczyć timet Hercules Iras y Marsowg się mierzmy mung
bo iako Socrates mowi nully mori formidat nisi ignavus
aza nieurnata bydz kawalerem Libityna. S.P. Jomci K kto-
rego areum pectus na swoje doświadczyta postrebaty: bo
tylko za Spoliat biorąc co lada Sotdak wziąć more exuvias

Fortuny

Fortuny; Bo Stawa Jomci K y krowia, istawna kupione Smig
pod śmiercią nie palpada Paragraf

Ad Grati: Sacula computas avito. tuo Cornu non Annos Cornu seu
quidenim tibi pullulet in brevia etatis puncta. Gerui Gustas Rogata
mereris apices immortalitatis qui te notent Uel Deborog
Cornucopia E domus tua. Sed unde Religio sumat

Ad Tuncb: Darmo Sobie statymi kryskami liczymy lata
y zycia irritament czyniemy zbierając Magna Anna w klen-
tawę. Niech y samego minucye. Saturna nam tłumaczy, aspe-
kty w długie wieki. Postaremu Mors ultima, rer. Pochlebne te-
z mowcow wroble, które nam niesmiertelne komputują. Sa-
cula. Tornał tego herbowny Jomci K Rogala, któremu y nata-
ra y Stawa dała z elata doroczym znaczył incrementem. A
przecie mu Fatalitas zagroziła liczbę w dalszą ciągnąc kil-
ka decades odrachowawszy ostatek niesmiertelnosci pozwolić
musiała etc.

Ad Grati: Victimarum Cornua iisdem appendebantur An-
disuper, quibz victimae immolatae. Tu dices Jak wiele las
honoris wystarczył Sobie herbowny S.P. Jomci Rogala, darmo
komput czynić bo Seculor labor E wyrachować rejestra wiel-
kich czynow Jomci etc.

Ad Grati: Honores tibi non veniunt sed domi nascuntur. Tunc Talx
et meum faciunt. Quid aliud avita Talx. Sudat quam au-
ream Saturni. Segetem. Germinat vobis Lechia. Campus Ta-
lces Laureas et totius Campi huius gloria E Tunc domi
qui Polonia spiras qm amas. Sit tua Aegyptijs Talx. For-
tuna Symbolu tibi tua felicitatis E. Excludit quidqd facit
y imagine colorat rebz exultat qua tu amas et augeas
Ad Tuncb: Co za sekret z Libitynia kosp wifeg daig
raccyby kulg iatg y kathan, qud fortissima mania vincit

Chyba że to u Smierci y naysposzniejszy y nayszalsze Fortuny
iż Stabe są kwiaty, albo poroste pokasztelach y murach pokrzy-
wy na iedenre zfortecami pokos idą. Nie miała była mieć prawa
do herbowney Jmci kasy zawisła kłoto która wniesmiertelną
pominek dawno poręta Saturnowi, tylko że trudno jurę do-
warpina refutować in hoc iniquos lasować ausus. To przemy-
ślimy że Jmci kleynot y u Samey Smierci ma swoje pretd
bo go nie rzuca pod grobowy kamień y marmur ale piastuje
w rękę wieczności dochowuje.

Fascia

Ad Viratū: Quantas spes salutare, et omnia avita tua
movit Fascia, tu explicas factis qui aliter splendore dome-
stico fulgere nequis, quam realitate actionū.
Zodiacum Polonia expandit tua Fascia et quot majores
tuos deducit serie indivisa, tot numina, quos Indoles ē, ba-
lum implantare terris. Te Planeta sumum legere.

Ad Juneb: Wiech się nieszczyi odważniejszy domy-
stem niż ręką Alexander ze Gordium nodum, któremu
do korony przywili przywiązata vetustas, utatwit sieste
mieczem przeciąwszy węzły, bo u Smierci to codzienna igraza
rozrywać ligi, które się niesmiertelne zdają. Alko nie zabo-
rzyć patrząc na dissolutos nodos herbowney Matczy Jmci. A
którymi sobie Oyczyzna wielkie była zawiazata nadzieia.
Darmo sobie czasem na śmierć skarzemy, że nam zlotą
odebrawszy życia wolność do Monarchij swojej przymusza, ta
y emancipata w Stawy Iniona, do marmurów y prochu niewdzi-
y sami się jej nadoddaność wiążemy na się herbowne tenias
niby vincula iakies nioścę. A co to są innego domowe pigro-
ra nasze y arma, tylko instrumenta Smierci.

Fluvius

Ad Viratū: Quid Egyptij Nilus hoc tibi Avitum fun-
di Flumen, imo non arenā aurō divitem. Sed fluctu quoq;
vetit pretia saeculorū, Atlas tua et anni gloria Currus sit
qui aliter non vivis, nisi pondere eternitatis. Ideo nulla
et Pactoli

Pactoli quae non sit aurea. Extra marginem gloriae Flumen
Tuum ē quia et tu extra finos factor agis immortalia, quo-
littore limitari potes.

Ad Juneb: Uptywa nam iak protkie Strumyki syie tak
dalece że y doyrze trudno iakim uchodzę biegem dni nasze ie-
dnym to okreslona punktem sicut aquae delabimur. Leniocy-
ci my sobie piaskiem mierzymy godziny, ale ie tak porywa-
Fatalitas, iako owo gwałtowny Tyber wyrwane z brzegu chwy-
ta obwaliny. Symbolizować zawrze herbowny Jmci korak
lubo drogiemi sptywat nurtami, iednak z tym obligiem że miał
Condere sua nra ponto. Byt Fluvig regnator aquarum
iednak y wielkich sapiedow swoich miał mieć termin.

Ad Niesmiertelne Jmci: Brzeziawa zamknięta brzegi do
ktorego zloty wptywat Crydan tak wielu Parentelij nontenui
torrente sanguis Avorum tu wchodzi ktoremu nadalekie
Origines odwotywać się trzeba sarat pleao alveo wyplyniene.
A iakoz Libityna more siccare Tybrim albo we trzy zamienic
wieczne do niesmiertelnego plynat zawrze portu. Vel.

In sardinia Fons ē ex quo Silatrones bibant excaant Indice.
Wie do Smaku Leteyskiej Bogini Lubomirskich Brzeria-
wa która y do styku y grubego awernu jeziora przycięta. Tru-
cizny jest Smiertelnosci bo samym tylko zlotych wiekow apa-
nuie się brzegiem.

Ad Viratū: Amat heroas manus mucro Tuus, sed ita ma-
nus amat, ut et cor penetret Te amantium. Quid illi cum
præda tenuis affectus tibi debellat et Capita Sapientum cum
ipse acumen ingenium in Te pbat Vel.

Apprime se sociat Palladi Acinax. Tuus unde et hastam
linguit tanto armata ferro, quod grave illi ē qui Patriæ
graves et. Is aurum qui amat Patriam.

Ad Juneb: Wiakebych miał excurrere laudes Jmci.

Gladius

A wozach to wszystkich było co y gloria gentis operaty Marowe
y publiczne obrady naszaly wiedzisz complement wielkich wy-
now będnie Jomfi. Sereli Alexandra miecz & księga był
za wężłosek. Skutecznie przy herbowney Wieniawie Jomfi
tasympatya była.

Gryphs *Ad Gratu:* Non auro Tui Gryph invigilat sed aureo amo-
ri quem quo apparet generat et custodit, odit metalla. et cor-
da diligit quia quia pretiosa reddunt Tui amicitia Gryphem tu-
um amant esse etc.

Ad Funeb: Powręchny zycia naszego Kompas. Stonce
codziennie oriz et occidit a tym samym przypomina. Jesteśmy nie-
wzręczni w piśkney wschodniemy jutrzence, ale z tym obligiem
ze poludnia zazywszy czasem ledwie y rana do Smiertelnego
Skladac mamy zachodu. Ten Fortunat który dni swoje glo-
riosz vitae curriculo do wieczney uwiozt pamigci. Ktoż nie
przyzna ze Jomdana H. SP. wszystkie swojey Smiertelności
zabawy do stotego kierwat wieku. Po cotam Egypcy-
nie Gryfow w cug Stonca zaprzęgali. To ja o herbownym
Jomfi mowic mogę ze wszystkie przechwiejne dni Jomfi ad
Sydera traxit.

Hasta *Ad Gratu:* Hastis Tuis eadem meta e qua saeculorum
ad aliam collimare non norunt quam quae aeterno situ.
est ponderosa, sitq simul terminus atq terminum. Vel
Injurius essem in pila tua. Si eis in corda populorum meta
darem ita devincis hostem ut reddas amantem Tui. Ita
Civibz certas ut augeas amorem etc.

Ad Funeb: Maszowie y Smierec Olympia, na ktore nas
a Cunabulis iesze wyzwaawszy waptliwym uwodzi krokien-
a do grobowey przywiedzie mety. Nieuchronny ten dawo
y Największym niezbyt kawałom termin Metamperamy
ad unam ktore bardziey tej gonitwy iest probantem iako
SP.

S.P. H. ktoremu Hawa Przodkow zakleynot kopie wy-
stuzyla. W tym tylko Serpentine ze na niesmiertelny dasty-
nowane depozyt. Dokadzeby nalezee miaty na ustudze wia-
ry y Cycegeny zrodzone Archimedes Jux. Gracorum suam
Victoriam pugnamq haste acumine in arena declinavit. Tu
dic eadephe Spheram hastam Avitar quam gloria immor-
talis ante pugnam triumphalem metant aciem.

Haec Imago spectat ad Sternā Prawdziw, Trusyna, Łada **Leo**

Ad Gratu: Quivus Leo Tuus aut Sydus e aut Syde-
ribz affinis. utring Leo est, Indolis generosa et Sumaspirantis
Quod ei mucronem gloria Vetustatis dedit ipse sibi Fortitudo
est et se ipso strenuus. Hoc vivitis Leone insigniti et nihil a-
liunde metemini quos ingenta virtus aluit magnosq fecit.

Ad Funeb: Dobrze dorzedt Sekretu Smierci kto ig snem
nawiat; bo coz to za dispartita duszy z ciałem tylko usypia-
nie iakies, Nie more sobie pochlebiac Proserpina Zenam
in aeternum claudit lumina somnu; bo krotki odprawioney
Smiertelności nocleg niepowręchnie owe Clasicum Surgite
mortui ocknag sibi laza. Czuwamy Smierciq sasngwoszy in-
spem Beatam crego mamy augurium y z herbownego Smi-
Lwa ktoremu natura y spae inacley niekalata tylko ohwo-
rzywszy oko; iako łowiem za zywota odstro Dosp. in so-
mnos ducebat curas, tak y po zesciu nieprzeszytych iest pewny wiekow.

Ad Gratu: Novam Patria a Lilio vestro kt, et Principem her-
barum magnificas plantat virtutes unde candorem decerpit et odo-
rem in deliciis trahit suum. V Non tam Lilio tuo coronas
et si Rex Florum sit, ipsum sibi diadema e et decor, quid
enim vobis cum petitis aliunde ornamentis, Coloniam domi-
ducitis eorum quibz luceatis et jubar nris respargatis.

Lilium

Ad Juneb. Najwyższy zycia naszego kwiata kolor, białoko-
te, wopiskne wykwiłnawszy ozdoby za matą wiedznicę chwila
Tak my vix ordinar succidimur. Miał z tego codiennie Moni-
toriusz Władan K. z herbowney Lilij swojej, y dla tego cnoty-
wych Colonia zebrawszy w niesmiertelną się wybierał podróż.
Anno quo Carolus Sty Impe: moriturus erat Liliū qđ inter cē-
tera in horto eminebat, et si omnia effloruerint non prius des-
plicuit qm̄ Caesar obiit. Tu die florere avitū flore enim sub
falce Mortis, et auguria eternorū evolvere.

UNA Ad Gratu. Non ita avitū Planeta Tui noctibz potat quā die-
bz. Sive caligines illustrat diem facit. Solem amula Tua
Cynthia odit umbras nisi quā splendore tuā gloriā cōmitant.

Ascendimur jubat Juneb. Dopetnit zycia swego S. P. K. y
iakoż in plenilunio chwaty y zastay ku Oczyszczeniu z herbownym
swoim Ligzycem stanął, dochowując Geniusza swego Jomfi sy-
dus ze nie może y przy smiertelnych nocach, tylko bogatym
poznac się w splendory. Głownie za sobą tot sidera colliga-
toru y niesliczone prace swych ku Dobro: Do: lumina. A co za
tym idzie, do wiemy ze w petni Ligzyc exundantiū aquarū
czyni. To my zwiemy przy fatalnym zachodzie Jomfi al-
veos też przyiacielskich, tamować inaczej nie mogge chy-
ba popolitum nakazem: homo fuit quis mortū stupeat.

Lunde offerebant veteres hostiam vocatam Hecatomben id
est Catum boum: Tudie avobis victimā lacrymarū exigit oculus lunde.

Napic. Ad Gra: Sisipho feliciū saxum tuū deorsum volvi igno-
rat stigia sola petit nil grave at illo cuiquam venit pro-
quum quo destineris et cum optimis in libram eas.

Alimenta veniunt Patria, à Mole tua; pascis enim A-
ras et Superos, quid ni igit et nutrias Tibi animos omnium
Domui

et omnium appetitus desiderio Tui acuas

Ad Juneb: Tak o sobie z kwiataowych pozorow igry-
sko czynią fata, ze ie in cumulum zebrawszy podie-
den przytokciowy reuca kamien. Omne capax tegit ur-
na nomen. y najwspanialsze honory dignosq legi fastos iedny
Iniere konkludis tytulem. Vixit krotki to wszystko opise
nadgrobek; Na co się liczne składowy lata. Ale w tym ie-
dnak serpsliwy S. P. Inf. K. ze własnym herbownym kamie-
niem wszystko suppellectilem chwaty zapieczętował. Refode-
re nam nie potrzeba wielkie Jomfi merita iaione były
y na wieczną sobie w wszystkich zarobity pamieć.

Hac Imago intrat varias domos Toray, Lorie, Soliwa. Rosa

Ad Gratu. Non regem Semiramida hortis, ejus fra-
grante Rosa quidquid enim à Tua pmanat v̄ virtū ē v̄ Purpura
Ita se tibi faderavit ante pudor, ut vivere nequeas nisi ab hac
modestia tinctura, sed ipso oñū oculos incurrit, quō videri non vis.
Arma gentilitia Rosa tua non alia st, qm̄ innocentia.
Odit spinas et qđqđ aculeg inhalat, sola pulchritudine ani-
mū universorū et tuta ē amore sui plura inermis efficit
flos tuus quā mille mucrones ingenta conite.

Ad Juneb: Dobrze zycia ludzkiego konterfekt na zniko-
mych wydaie się kwiatach. Rodziiny się aiakoż quasiflos
egredimur ledwie co rozkwitamy się w lata sterimur bla-
ko tylko rzuciosz y umbrę w trocho prochu wszystkie grze-
liemy pociechy. Mogł to sobie codziennie wnosic Jomfi S. P.
K. na domowy wezrawszy klejnot. Co bowiem innego herbo-
wna wspominala Rosa tylko ze niedługo incedet statu pmanabit.

Ad Gratu: Quem occupet arcus Sagitta Tua non inter-
rogo Argumentum es qui omnium animos popedisti, amo-
ris igit populorū telum ē. Telum tuum quod cum vulneret Sagitta

jucundos creat Sensus tibi affectus subdit. Vel
Damus metam avito telo tulo. Ad qm v amor in Te vivit
amet. Gradus utriusq manum occupat hac sagitta
altera affectus popularis tibi vincit, hostes altera. Reg-
na est tibi, quos enim vincendo doces ut Te ament.

Ad Tuncb: Ło. tawuig iwan Potomkom. P.P. Jomei H. herbo-
wney Strzaty & podobnym odglosem & iakim unieraigey A.
lexandra Wiel: Putkownik Alcimus graniony & tuku Swo-
mu odestat Synowi: volabis ad Gloriam. Estuabis sanguine.

Staspa Sead Ad Gratu: Vestigium avito tibi ad Herculis pabris
Strzemie apvech e; Fortuna curritis ausu. Sed ad gloria agonem
illato gressu metimini.

Ad Tuncb: Darmo przed Smiercia uciokasz, chochymy
y zabiorat ubiepli y tam fatalny doppezi Jerdziec, Jak iq kro-
nika Boska opisuie. Et qui sedebat Super equu pallidu nome
illi mors: Nie uydzie zagonu tego nacyelnieyzy Bohaty; Ło
la victricibz armis erecto frenat animos, Uszedt z Plawa y
wielkieni czynami. P.P. przed impetem Zbityny herbo-
wym swoim wsparty klegnotem, inne spoliaty fortuny wo-
dzat swoy zabrata Fatalitas, ale cnot, ktorymy edobit Cyry-
zng doysc nie mogta.

Solea Ad Gratu: Suda Solea virtus e resistendi potanti quia fel-
citer ne in speps Reip: Fortuna currat. Si quid lubricum iter
e suo atterit passu. Sum sit esolido bellica virtutis me-
tallo nata. Et pcedere aliter non potest, et passu facere
unum quam gravem, quid enim tua sustentat Solea. Regni
pondus furiag talentum e. Quid auspiciis passibz ad Sco-
pum perennitatis nobileq imprimat vestigium. etati future.

Ad Tuncb: Nayloronicyzey do grobu goscinee; bonemo
erravit a sepulchro; od pienoszey go zaczyamy kolecki, y ma-
czey zyc nie mozem y tylko do Smierci biezac, y im kto dluz.

szq

130.
za wieku odprawuie podroza tym blizszq do trumny
toruig drogi. Sit licet segnia pperamus ipsi.

Ad Gra: Ad avitam tuam Tubam arrigit aures
Orbis; ita gloriosus es ut plenadint Tui omnia sine obice.
tamen alibrum. Cum celebrari velis integra bonorum fama.

Audis inter animos tunc tuos vocales et totus unicus
audis, ita plata vox non seminit sed integra aures influ-
xit, occupat omnium affectus, et non aliud habes classico
quam te ipsum qui es tibi Celebris.

Ad Tuncb: Niewiem co za sekret mial w tym wielki nar-
coniec Polski Hetman, ze zwozdzac bitos & Abazym Pasza ta-
meznego miasta. Marsa grac kazat. Czy wosoto unierac
trzeba. byto Kawalerom naszym za Cyryzng y wiary. Ja
Sobie tak smiertelny Jomei exitum thumacz & przy herbo-
wney Trakie swoiey mogt intonowac attigimus portum. Spes et
fortuna valete. Jako bowiem non contracta fronte, wysytkaw
zyciu ardua ponosil tak y ten Paroxysm.

Alludere popes ad Tamam qua cum Tumba pingit

Ad Gratu: Propugnacula Regni sunt Turres tuae. Ita
re nequeunt nisi Patriam meam. Cuius amore magistro
sunt fabricatae. Vel Quid custodiat in Avita Porta.
tua heros non pcontator. Satis mihi est te videre. Simulq
deludere supellectilem tua gloria et gratiam servat. Quid
enim idis aliud intra Grana domus tuae quam magno-
rum opes meritorum. Vel Non poterat dignius ire honor
quam p avitam tuam portam, qua innumera transiere
virtutes, pedisequus et tuorum meritorum observat vestigia
legit passu, et ita aula tibi gloria usq Vix tua limina transcendit.

Ad Tuncb: Takz Sobie igraszky w Magnificentcyach zia
lacta. Noyatowych Smierci ze te wrownym & podtemi chatami.

reges, magis pauper tabernacula Regum Turres. Naredo
potipia ruius. Cor wigrey wynogla biera nad wiesniacy le
piarkę biedy im do fatalnego przychodzi terminu obore re
dera replent.

Polomeus Rex, in Insula exst Turris Pharis dicta, qua accen
sis in culmine ignibz longe lateqz Navigantibz commoda, mare il
lustrabat. Tu die aditum e Tomui R. e ejus Turribz lucere
Patria, et unde periculis imminet, indicare.

Vexillum Ad Gratu: Militas sub tuo vexillo gloria Polona sine
Spendio, sola merita ponere didicisti premia vero aliena
Sinis curis. Vel Quem Characterem Labarum tuu
feret, ex te legimus, amas libertatem Patria et in omnibz
bonis tua feni, eam pingis. Amas Humilia et trium
phale Signu fers fidei Orthodoxa utiqz simili exemplo
militans celebras.

Ad Funeb: Happierwsze do tej Ceremonij ma prawo
kierowny Radwan Jomei R. SP. ktora przy Nadgrobkach
swoich Choragwie wieszac zwykła. Jest bowiem co czytac
tego znaku lubo prywatnie Jomei dzieła na komputer
Zmemy lubo publicznie prowadzi za sobą Putkiem cym
noty Jomfi y Splendory. Vexillum triumphale e de morte
pendet ad Sepulchrum sed commemorat magna Kna e oia
triumphare de fato

Virgo Hac imago Spectat ad Stenia Pawicz, Szachownia, Legarno
Ad Gratu: Quam innocuos Aulæ tuæ mores geris, avita
Virgo privilegium Vultu exhibet, Rosas pudore pingit et
modestia candore. Necis e tu aliter, quam integritate
Patriæ plantares Gentilitia tuæ Virginis vultus Imago
optimam in Te Virtutis figurat. Illa tot Indolis tuæ
colores quod legit omnia de Te Patria e universas spes
expleri gaudet. Vel ex Urso cui quidam Virgo.

Ad Funeb.

Ad Funeb: Ten Fortunat wyciu, kto niebo wytku trez
ma, iuz mu Fatalitas nie strasza pericula naet: bo sobie
wzyskie doczesnego zycia przygody lepszym ostadza kondymen
tem. Tak ia sobie unoszy z herbownego SP. Jomfi Zaszczytu
bo nie darmo wyciagnione w gory ręce tylko swiadczy zema
Pobersy, nieta, aiaakozby nalezec nie miata do swietyego Pa
wieza ta Fortuna ktory w cnoty logaty Manibz jest lilia
plenis. Wczmy ieno soie komputerowac Samego Jomfi merita
Signo Caelsti, quod appellat Urza major Naves dirigunt
in mari. Tu die Patriam hoc Sidere venire oportus fortunatos.

Ad Gratu: Vetustas gloria vestra Roma e, Vitellini Vitellij
estis e orbem trahitis in Familiam, Quid enim in vobis
non Romanum Numinis cultura libertatis vestri thuris
labor e, e dulce otium.

Ad Funeb: Choczym nie wbrazczat w annales Regnie
tey familij lineas dowodzac napetrnita domowe kroniki
w Wielkich Mazowieckich Woiewodach Biskupach Plocki
Tak sy domu tego rozgniezdzila Slawa, e ledwie ktora ma
cena Familia aby nie miata vinculo trahi onego. Stąd
orbis lachrymas mereb SP. Jomfi tym tylko temperament
daie, se syl p gloria gentis, y takich po sobie zostawil po
rzy referent in imagine Patrem.

Ad Gratu: Sapite Quid Domus tua, Rhinocerote felix Unicornis
e solidi Jolij omnibz armis majori frontem gerit. Ita Seu Boncza
ingeniu vestru acuit natura.

Ad Funeb: Jakiby koniec swiata tego Splendory mia
ly, iawny widok przy tym katafalku e o grobowy rozbiraig
kamien. Iusto iest terminatis, przy ktorym wzyskie fa
ces kurze sy musz. Wszak nie co innego Ceremo

nia nasza Polska przy funebratnych Epilogach wy-
ra, kiedy insignia honoru zmarłego tomac k. ad. tylko to
ze sic transit gloria mundi Ma to z natury jednorodzie
ze drogi koronament słowy swojej o Skalsz ebia, kłozgo
w herbownym kleynocie nożil J. P. Ing w wyptuzonych ko-
norach swoich tego doznał Sola nequit gravem Virtutis inter-
tum pati Somci boia Sobie wieczna zabrata pamieci

Symbolum ex Unicorni faceret ad Petram frangentis Cornu
cu Lem: Fortior ad ardua: Tu die pia memoria defun-
ctum libenterem fuisse contra duos fortune impetus quam
ad jocos illig e favores. Is tantum timeat cui ovisse dui
displicet, Qui post fata sacros duceret Spiritus e vixit
set perennius nec sperat nec amat, Nam mortis dubius
timor ipsa morte reos lancinat acius

Salutatio Patroni

Ma applawty z swemi pawty Muzy przybywajcie
Bijcie Lodem tu wesodym honor oddawajcie
Lidygdz z Lutniq niech sie smadrig Gdz Appoline
Gray wesolo niechay w koto wtanuc si wianie
Lazq krobierm idz szero kim szawny stronie
Lobzmi w stronę niech koronę na jonym syonie
w rze bierle kła wierz ze w Niebie gotowa
a my skronie miszlonie Gdz i swa stowa
Ja gdy stail honor dui przydaige dewota
niech ci staly stetyne stety yw killa ochota

Alia
Tryumf nowy bogodony alis Patron sprawile
Gdy koronę zastulone w Niebie i gotuile
Lutyon mowa daie stowa do walefney perony
By gotowe daty nowe w Panu Tawory
Niech nowe Patronowe Gdz dane dary
Wszak siestienka rezo z ha gdy spie belmiany
Ja przy swadzie, niechay aladzie zyk belmiany
Swe koronę zastulone Patron ukożany
Niech y lata niek przykłada fortuna souita
Klon lity gdy to zyk mitorz rodowita.

Alia
Lobzmi mulo Barnaska wdzięny Appoline
Niechay Eho powatym swiecedzisyay stynie
Potu radose wesele dom ten ogarture
Kozalia Patronka koronę Poture
w Empiercyakim dli Niebie a ia przytycy swadzie
zyk niechay na skronie swoje smadho stacye
Niech y stoty Fortuny w Podzielskie progi
Lewa swista Patronka ia pawam perony

Alia
Laz nastronę utypie nieone hypokrieny
dy natyuf wesele spiewajcie syreny

dy pily Meie Imienin Matystynskub wota
 Daig dygotos rodzi sie tu Fortuna Ewla
 Kuchle pily niech Patronka rożaka bezy
 Setne lata wach doty Syn to matce zylly
aha

Jut wieczay skrompowana zelatnemi obrowy smutna y
 nieprzyjalna tego domu smigrela stylum lity brokie
 upod liem ne pospuszta lochi, aby zostauszy tam przycemis
 ng sugdy naidolh stelensiu fortunnemu nieposkatala
 se, poniewaz tu wesole stasy stajeliwe lata y przegosta
 ingatwa brokie swoy depolyl drogi dnia dliczyt tego lo
 buig. Trurolh typpokrytykum waba skrompowac upolem
 bruno zamulhnye przysolenym applaudie do roitnyh imienin
 Wm Papp D. Kiedy y same kielb tarkarniawoimi u
 domu poronag. althorem y sama dziedicbka kielb
 Johakia Susta a Patronka Wm P. D. na rożaka salenym
 imienin z tymferm im padoeyrien tego domu spuchly ofiel
 z ta d. Lat. ktora Lawffe a osobliwie przyniece imienin
 Etoz Fortuny imienin honorem Luyka dom ten wozaridat
 niechle mowil y miedzytacy dwaty w Ouchy lora kielbshley
 swoy loring ktora wozaridat luyka kielbshley a brovia
 Wm Papp D. imienin Luyka

quod tua Patria, sit Patria Regum, sed cur se-
 licior sit Aula exera quam domestica merita.
 Adscititius Princeps oblatum quandoq fasti-
 dit Imperium; Henricum Valesium cogita
 qui Paternis Gallie intentus Sceptris Po-
 lonie Regimen clam reliquit.
 Animus in regnatura exigis non vultus.
 Plurimae vincendi artes, sed belli gloria
 labore constat.

Idem cum
exemplo

Malum a forma
Regibus Suffragiis
 Triumphus laboris
comes

Ad trophaea virtu-
tis innere procedendum

Vivere timor etiam novit, sed illustrior a vir-
 tute Lauren

Natalis Ithi

Wytreszkie Lawodli Stotop tymne taje
 Lity notami tydaspy Ladney umniawaj
 Ladney ceny niemaig co w Fortunnym lode
 Lym tyzmaig per towelaniaty Palitole
 Jut wlosk idony bloniere jult ag walycom Bali
 Stoto tra lubomierfacy jult mniywalu stali
 Wozaridat sharbon obolyl sat zyamp tety
 Daig wiatu a alyug waldziomshley stoty
 Tylliny affekt zylly sharbon tego wznogi
 Miskay tym dom tyllina i a padam podnogi
Abia Natalis

Waldziomshley dliczyt wozaridat lora kielbshley
 Jut w waldziomshley wozaridat lora kielbshley
 Wozaridat lora kielbshley wozaridat lora kielbshley
 Wozaridat lora kielbshley wozaridat lora kielbshley
 Wozaridat lora kielbshley wozaridat lora kielbshley

Wozaridat lora kielbshley wozaridat lora kielbshley
 Wozaridat lora kielbshley wozaridat lora kielbshley
 Wozaridat lora kielbshley wozaridat lora kielbshley
 Wozaridat lora kielbshley wozaridat lora kielbshley
 Wozaridat lora kielbshley wozaridat lora kielbshley

dy pily Meie Imienin Matylny Kuba wota
 Daig Ogatos rodu sie tu Fortuna Gota
 Kuchle pily niech. Patronka rola ha biety
 Setne lata. wala doty. Syn to mate zely
aha

Jako ciachay skrempowana zelabnem otkowy smutna
 nieprzyjalna tego domu impetla stylum zlyd Prokier
 upadkiem ne popuszcza lochi, aby zostawily tam przyceni
 na wzdzy namidok stelszemu fortunnemu nieposkalan
 sie, poniewaz tu wesate elasy stelszewe lata y Ptozosta
 inatwa Prokier swoy depotył drogi dnia stisieyalego lo
 kuz. Trudnoł typpokrytykym uska skrempowac upstem
 trudno zamulknę przysolenym applausie do raitnych imieni
 Wm. P. D. Kiedy y samek kuba tarkarniawoimi
 domu porowic. alchorem y sama Dzedkibka. Hebios
 Jolalia Supta a Patronka Wm. P. D. na rola ha. Sakeny
 Imienin z tymifern im patrocynien tego domu i pialy
 zeta V. Lat. Stora lauffe a osobliwie przyceni, komien
 doty fortuny inatam honorom. Luyka dom ten korow
 niechle mianu y miedzy stey chwaty w Ogely imi Kuba
 swoy awang. Stora walec Pijca Piatylyta. Skronia
 Wm. P. D. z tymifern zlyd

quod tua Patria, sit Patria Regum, sed cur fe-
 licior sit Aula externa quam domestica merita.
 Adscititius Princeps oblatum quandoq fasti-
 dit Imperium; Henricum Valesium cogita
 qui Paternis Gallie intentus Sceptris Po-
 lonie Regimen clam reliquit.
 Animus in regnatura exigis non vultus.
 Plurima vincendi artes, sed belli gloria
 labore constat.
 Vivere timor etiam novit, sed illustrior a vir-
 tute laurea

Idem cum
exemplo

Malum a forma
Regibus suffragium
 Triumphus laboris
comes

Ad trophæa virtus
us innerecedendū

Natalis Alis

Enrykaskie Lawodzi Stotop tyne taje
 Lity notami zlydasy zedney umniawaj
 zedney cary niemaig co w Fortunnym loke
 Prim tygmaig pertowetaniaty Palitole
 jak Ptozost idony blonieru jak zed wetydom Kali
 Stoto tra lubomierfkiey jak mniywaly skali
 Ptozostuik zharbon otkoly lat tyamptatety
 Daig. wiatu za olup Ptozostuikie skaty
 Tylliny affekt zely zharbu tego wprogi
 Wukay zlym dom trzym a ia padam padozi
Alis Natalis

Wukajetyym Alis zary Ptozostuikie dom Lityna
 Pajaw Ptozostuikie Alis wiatuikie Ptozostuikie Alis zary
 Ptozostuikie Alis wiatuikie Ptozostuikie Alis zary
 Stoty Alis dom Ptozostuikie Alis zary

Wukajetyym Alis zary Ptozostuikie dom Lityna
 Pajaw Ptozostuikie Alis wiatuikie Ptozostuikie Alis zary
 Ptozostuikie Alis wiatuikie Ptozostuikie Alis zary
 Stoty Alis dom Ptozostuikie Alis zary

Naqzto. Mi dętosach sendenę apprehensę, kęch ętem gęnis jasne ² ¹ ²
mens WMLana rolnicęa znompęa, raproch w ęch ęci ęgali fatę w ęgapię
obrozi pęlicieune fortuny ęiemne ętych alternat ęnierę rozpędzi, ęuręstę
honor ęawę WMLana w ęimęgęste ęieli ęłnicęi ęłamanti ępęlitę ęowęo
Alia Natalis

Trudno mi dliis zwiqzane ztyma mata, kiedy same Pulo z tym na swiecie
dłuzsa zif stowem WMD, dopierołmy zif z Pulo do brygo do kielali stowa, gdy
sam Bóg Przyniesiony teraz wstanie zif stacie, z kied y nam dla Agrolayie
petno stow zerdułnych dodacie z apphawlow gratulaty śny ob, kiedy stowa
Przyniesione ludzkiej natury bierze niezmielny wymow nemi usty, ale drobne
mi takhami jako dlicina mata w Stobie perorauil, ptynie y mie ztwa
mi Jekusowemi ztwa wymowy ztwa tany ale trudno moka uil kiego w
w kraple zebrai, toć trudno y mie w iudnym klasu punkcie materyy Ag
rolayia opowiadziei, dosyc mi natym gdy ztwa bolog demiferyg krotkimi
stowy ale nieomyślnym afflatem uinskuil WMD Pula di w mitym zowim
y skłzanie do kielanego Festu Parostin Jekusow ob, który niek nad t
ale dosy trappomyślniejszych gdzin fortun y Ptozostawienstw doznym
gdzie WMD Pula Dystrybutorem. Alia Natalis

Nieustatnym universalney catego sziata cztery, gdy bym mly naszym
 piąquey catego sziata radosi powinne gratulacyi nie oddat MM
 alwkapela gdy Thakcyu w Bethlemzkiej Aai ce ubogo potroony clamas
 voce magna infans wplyatuius nas do Labopolneygo probuza afflictu
 y wesela, to tedy nieprzytaci mi dktiray abnutzere, gldy budy glosne
 naruty sziat stow, atore etia infatui livas fuit ec discretas, infuata mo
 ie otthuraizc nalycthuo A Panfuego gratulacyq, omz lenitudine Dravia
 y Thakzia doctkaneyo Lych aby niemowna dkticina Ictus uset Aie dla
 Vb¹⁰⁰: Zamowit silpnie y powtogosturit maher Ag enoiz Ag wewofy
 stlich Zamystark y krtatym Drouiu, y pomylony ek subueparb

aby tego Infanta Turcie co do niego W.D. było bezwzględnie.

Alia Natalis

[illegible]

Chie Katakus

[illegible]

Wymowu alio wjednym stwie Alia, catomu sui atu dny rny appla
 wly WMD. Atore doty upordyne y chiba rapiruny ziemastowa zmie
 dli ulane swie do uieraty usta, Teraklas gdy jnkawieci na swiat
 przelst stowa, po niepielnym toh niek wielow trilekciu Kibieslich
 aorq usta bracomowcow, na Salve rader skilgalinego tra swiat goscian
 Amickich skilgow brzmig reonaty, Tak dakec z dha lizola cyi
 tej Kibieskiej Harmonij, y niemowne usta wserdoku rozptynye iel
 musty Applandy, y to te uniwersalne swiat a Polesiankiego swiatu
 swigany ciemoty iel zyl roknigznie. Atoreny juty powinowaniu ail
 tak wybornemi stowy, iako wymownym affectem udlisknosci powinny
 unoy WMD. D. Dylit bykut zly aprechay, aby te Kibla, atore wny mo
 unym L. P. niestowego oratora stowe, wfektuigo skilgalia tra swiat wgha
 ty z dha, toh niechay juty iah nayduzlych latack portoplynnych au
 Kiepsack w dom WMD. D. leig Dnyfugay. — Alia Patulus Compla
 Alomowic iel abreviato Werbo rickobrywam iel tra obakterie stow amba
 ges, Atorewmi tylo stowy wiestonego Boga L. D. znanemi swigany colli
 gata et collecta uota moie winfkuie WMD. D. On Dnicolumitate Dronia
 y skilgalia dolehanysk swigt Conyctusa narodzonego Atore aby nie iah
 nay gtem offe lata stadyto mille uotis et endiay zyl.

Alia

Narodzony Jan L. talem ia weschem peronig Featu Narodzenia Lanfili
 go winfkuie, lilt niemydwan L. tami dlicinnomi aurtow wymowy
 ale zyl aby de lilt peret Maenli ny lilt (by stuo, tyse portatit mi
 kionami zyl Estblana ukoronowat wewffeklich uo pomyslonych
 uotack zylkionemi uaty y serem zyl. — Alia

Niemowne Kibieskiego Infanta wynikanie gtozne rekonig appla
 wly, atory gdy iel L. P. narodzonym Panem w sercu mym rody, alio Dweselen
 zwaclem jutek wstas moie wynikay, jutek wllar zylkionig gnatu lu

cy Narodzenia w Naktellaim ciesteklu Wielkiego Pana Staran
 zylkig, aby ta Kibieska speltine lata doystatych wielow
 pomyslności WMD Dnyfowata zyl. — 137

Alia Patulus

Jut powstan Lanuska wlatack ielkca niezdy wpy tatk zaturg lilt
 ka wesota catomu swiatu L. D. D. P. niestowego stowa wyptywa affety
 strumieniem influencya, lubo iel dliki dioniony nat archywoziz swiecy
 stych opok B. D. mata dlicina, iadnak niestawey powodi lilt D. tacy ne
 lotosi portonym swistem uylaw a strumienie, juty atorey flukcie tru
 dno mi Hypokretylnym trilekciem usta mi amowowai lilt y same
 Empireyckie Kibla gloria intonowai musty, zyl y moie juty affety po
 wodi rapetnarych cety swiat wesotoryg telt D. tacych, ielt ak uymow
 wory D. tacy iah wybornego affectu do D. tacya unoy WMD. D. D. tacy
 oratorfka juty nie wymowa, atory fikiati affectu intonowai zylkig, aby na
 tarchywe y niepijialne temu domoi Inaulta wwidocigety juty pasai
 D. tacy powodi Narodzonego Boga byty Lanuska, sam tyfko strumy
 telt juty zonych juty nuy dlikiych latack portoplynnych swiecy
 udom WMD. D. D. tacy Dronia swie niek D. tacy D. tacy influency

Complément

Niemowne Kibieskiego Infanta wynikanie gtozne rekonig appla
 atory gdy iel L. P. narodzonym Panem w sercu mym rody, alio Dweselen
 jutek usta moie wynikay, jutek wllar zylkionig gratulay. Para
 dlicina w Naktym aile Wielkiego Boga stawan zylkig, aby ta dlicina
 Kibieska speltine lata doystatych wielow wponylnościach
 wielom anem WMD Dnyfowata Dobrotychym Confo
 wata.

Choroggen I wrotem Pielios tu odynowara
La kasto Bog dat Pibe Nadwanem uyrana
W Lugaib alis Rodzielskib Mieroung the rodzi
Choroggen iest Lieuckig tu zif rodzi godzi
Wapry iolne insulla ~~tray~~ nieskiffene ~~withi~~ lata
Piel na strong utompuie honor tucch Slepata
I Lertopymny fortuny Saturnowe wikki
Ktore ptyny obfine I Dzinney powili
Ja Epoinnym affektom tui odzuienne Lycle
I kly wolibe Atura Sobne lata liell. Dixi
alii Natalis

Nimajś tak wiele za swieie wżlowe ston by skromowatyng for
tunę utrymać mogły wśm. Stotemi niezdyś Tyrydybowie Lancu
chami Wielużyłowego Herkulesa kromowali; Apłeci uniatanego
wśm utrymać niemogły, Stotemi Tymoteusz tonit skłpnie sie
thami, apłeci temi powołami nieutrymane zwod, poftlonku
teknieste, y Gerdyuffa wżet do rolniczania trudnieste utey mie
rle gdy pichuski Piłbieszego Neonata, te wśpłkie tak żynięg ddy
sia ił gdy ił Lordynauy Panfurey do dzygo polynięg Bohu y Harke
go Zelażami iłtemi rolnięg ziemęg patrąg. Niewle tady Kłecina
Pan tak obonięg fortuny aby wśm wjał nuydnyg z laka stu
lye w fataro Hargane nięgty Syllirym screen Spolyian.

*Przydy Carolin przy nie dli's mroczakach zolowaciel przytoz apla
nufus, przydy vocalis zuba catemum o Powonara dloncy Lana zescie
Cytastra duiatu w M. Leck lipiny wty miete biletzguo nastad owai
Hypocrates, przydy Mahedi fnyetus strictis ligatus cunis, Mmietu*

138
 też do nalezty tej umowy lubo rozkazać, ale ciuśdności moja stringit ora
 i koto mające wsiąposobności wżach i zły, tym zif lekoniemym wone
 ja gtośm odtywam apphankem, zły. aby pily Parodkeni Pana pomy
 sone odrodity zif zubyfka, ora aby edyaty duciem zif w perty ptały
 cego Poya Tami pertywe tasy pily Hektoromym wielu to tami ptyneły go
 Alia Watahis
 dnołami.

Wszakże Limonych rygorow porzucić się Lwiątom nieporówna-
WMD: ściey nie sam tylko kesoły Maj wgnęmi Łachycaś się Lwy d
Kamowami, ale też y srogi mroźnemi rzązłony rygorami grusien
rolnija myrjardkie, ktoroni niły widnym Krolewskiego Imienia
Lwice Kataranfli Inscripti Jezum romine Flores therpenyabik
Gmin pbenyabat Lwicyty ogrodow. Lwiąt Coniem Kieśkiego
Wielu między gorzemi ogarniętych Lwz upatami mile Łachycaś,
Ła deffct Lwani się obiera, aby z nim wffekcie Lwata Łachycaś
pomysłnosis, jęły ty Kataranfli Lwatu Odwie jęły Ła pęcler
WMD: Edicijaty Kongratu Lwcy dyffct Gyn Łobie Hortensijffa pe-
rowai wty rosas et lilia Łagie, gdyby mi tygo Łachycaś tenitas
wtasna nietamowata, wfe lubo Krotkim słowem appłauktem ednat
stiterym dohumŁem dyffct aby ten Kataranfli Lwiąt jęły pilioryn
Edicijey niebu wtasie Łachycaś anno Lwinytych Łat WMD
udarowat uosne

22. *Aschmann*
 Aschmann marmurom uka Cadna miara krapomowskiej nielwa
 Co wy mowiy aby wschodnim mem nomem pow guio czo od tache-
 da. Aschmann stonca powidai niemiat. A. N. Lania in capite k-
 torzki, wy mowiu podziadletki. Dobrodziejstwa stonca powidai
 w dnie cenny m. Jon m. Syn woskui piastuiac. Serufdis o o.

